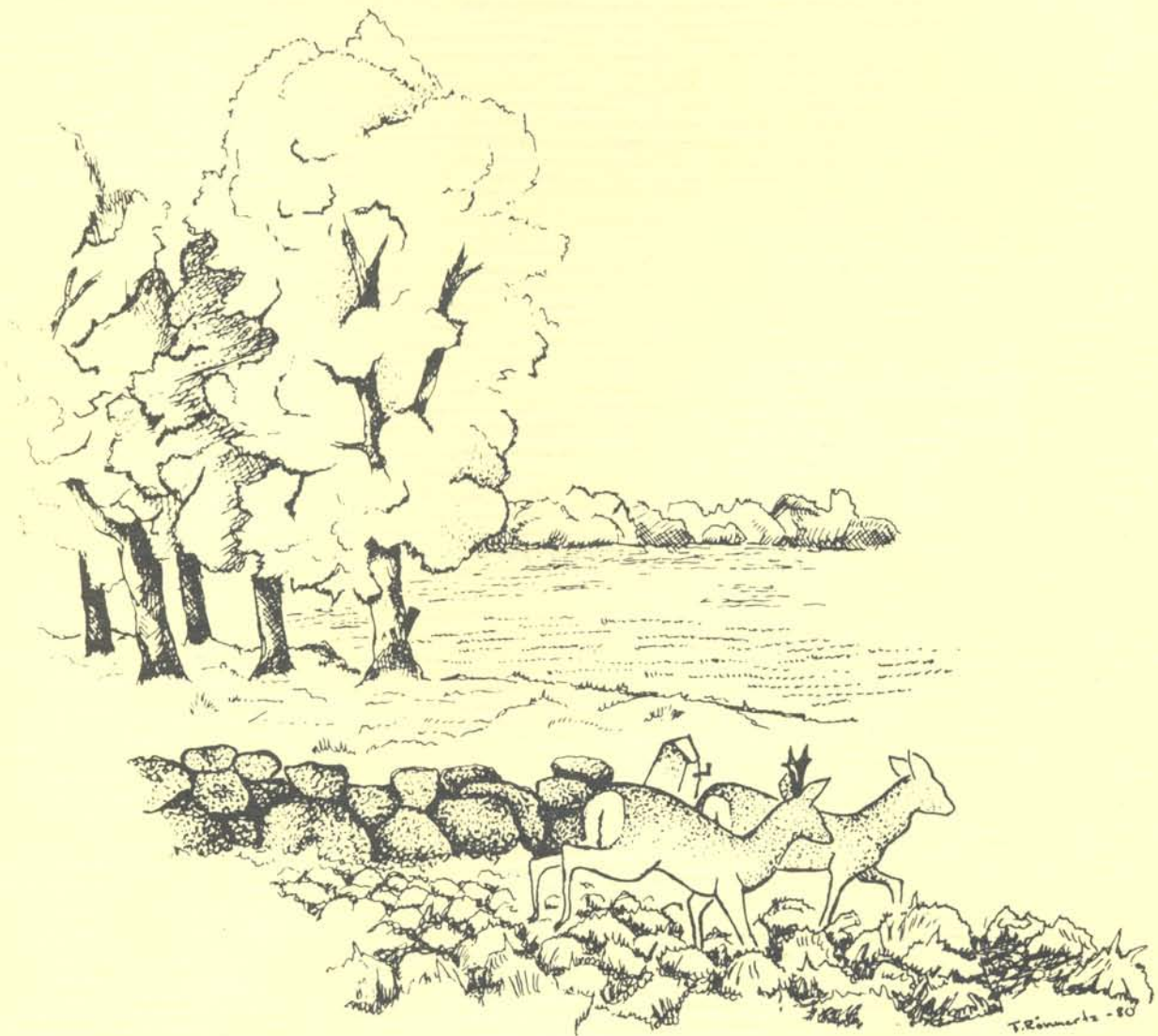

ALLERUMS SKOG OCH MOSSE

AV
HELSINGBORGS
FÄLTBIOLOGER

SKRIBENTER OCH TECKNARE

ULRIK ALM: text

GLENN CORNLAND: text, teckningar

SVEN-ÅKE HANSSON: text

BENGT HERTZMAN: text, teckningar, sammanställning

ULF RYDE-PETTERSSON: text, teckningar

THOMAS RÖNNERTZ, LENA BJÖRKLUND, BO MARKKANEN m.fl.: teckningar

OMSLAGSBILD: THOMAS RÖNNERTZ

INNEHÅLL

- I. FÖRORD
- II. UNDERSÖKNINGSOMRÅDETS LÄGE. LITE OM GEOLOGI.
- III. LANDSKAPSHISTORIA
- IV. VEGETATION
- V. FÅGLAR
- VI. DÄGGDJUR
- VII. GROD- OCH KRÄLDJUR. LITE OM SMÄDJUR.
- VIII. SOCIALA VÄRDEN. ALLEMANSRÄTTEN
- IX. LITTERATURFÖRTECKNING

FÖRORD

Hösten 1976 föreslogs att Helsingborgs fältbiologer borde skaffa sig ett sk undersökningsområde, där naturstudier skulle bedrivas regelbundet i syfte att dokumentera områdets fauna och flora.

Det finns flera orsaker till att just Allerums skog valdes. Vi visste att området var hotat av vägbyggen, avverkning och bebyggelse. Skogen ligger dessutom på rimligt cykelavstånd och har en varierad och någorlunda opåverkad natur. Det är ont om större skogsområden i nordvästskåne och de som finns kvar borde omgående inventeras.

Undersökningsområdet utökades senare med det öppna landskapet kring Allerums mosse, som för att vara ett modernt jordbrukslandskap har ovanligt stora biologiska kvalitéer.

1977 förekom en viss aktivitet, bl a i form av ett inventeringsläger i maj månad, men under detta år liksom under 1978 var endast några få fältbiologer engagerade i arbetet. 1979 kom dock fler med och arbetet började bedrivas mer systematiskt. Förutom det material som insamlats i fält 1977-80, har även en del äldre uppgifter insamlats, speciellt när det gäller fågellivet.

När vi strövade omkring i landskapet och tittade på växter och djur, vaknade automatiskt intresset för hur landskapet sett ut förr i tiden och hur det förändrats.

Äldre litteratur av bl a Mårten Sjöbeck genomlästes och på så sätt fick vi en fullständig bild av området där det förflutna binds ihop med nuet. Arbetet har varit mycket stimulerande och lärorikt, och vi har insett vilka oerhörda värden som går förlorade om t ex Väg 22 nysträcks. Allerums skog är snart det sista stället i kommunen som är fritt från parkeringsplatser, elljusspår, golfbanor etc, ett område där man känner att man är i naturen och inte i en park.

Vår inventering gör inga anspråk på att vara fullständig och denna sammanställning lämnar säkert mycket övrigt att önska men vi är inga experter. Vi tycker det viktiga är att våga göra något eget, att bryta den passivitet som vi ser exempel på inte minst bland unga människor idag. Vi tycker det är viktigt att skaffa oss kunskaper om vår miljö, i det här fallet ett stycke "närnatur" kanske dömt att förstöras inom kort.

Vi har flera avsikter med denna skrift, först och främst att dokumentera kommunens kanske värdefullaste naturområde. Landskapet omvandlas snabbt och hade vi tid och resurser skulle vi vilja göra likadant med all återstående natur i Helsingborgs kommun. Vi hoppas att bidra till att området i största möjliga utsträckning undantages exploatering (även om det ser mörkt ut).

Skriften kan kanske också fungera som guide för alla de människor som besöker Allerums skog. I det sammanhanget vill vi särskilt nämna skolorna, området är idealiskt som exkursionsmål i bilogiundervisningen, en undervisning som i mycket större utsträckning borde flyttas utomhus.

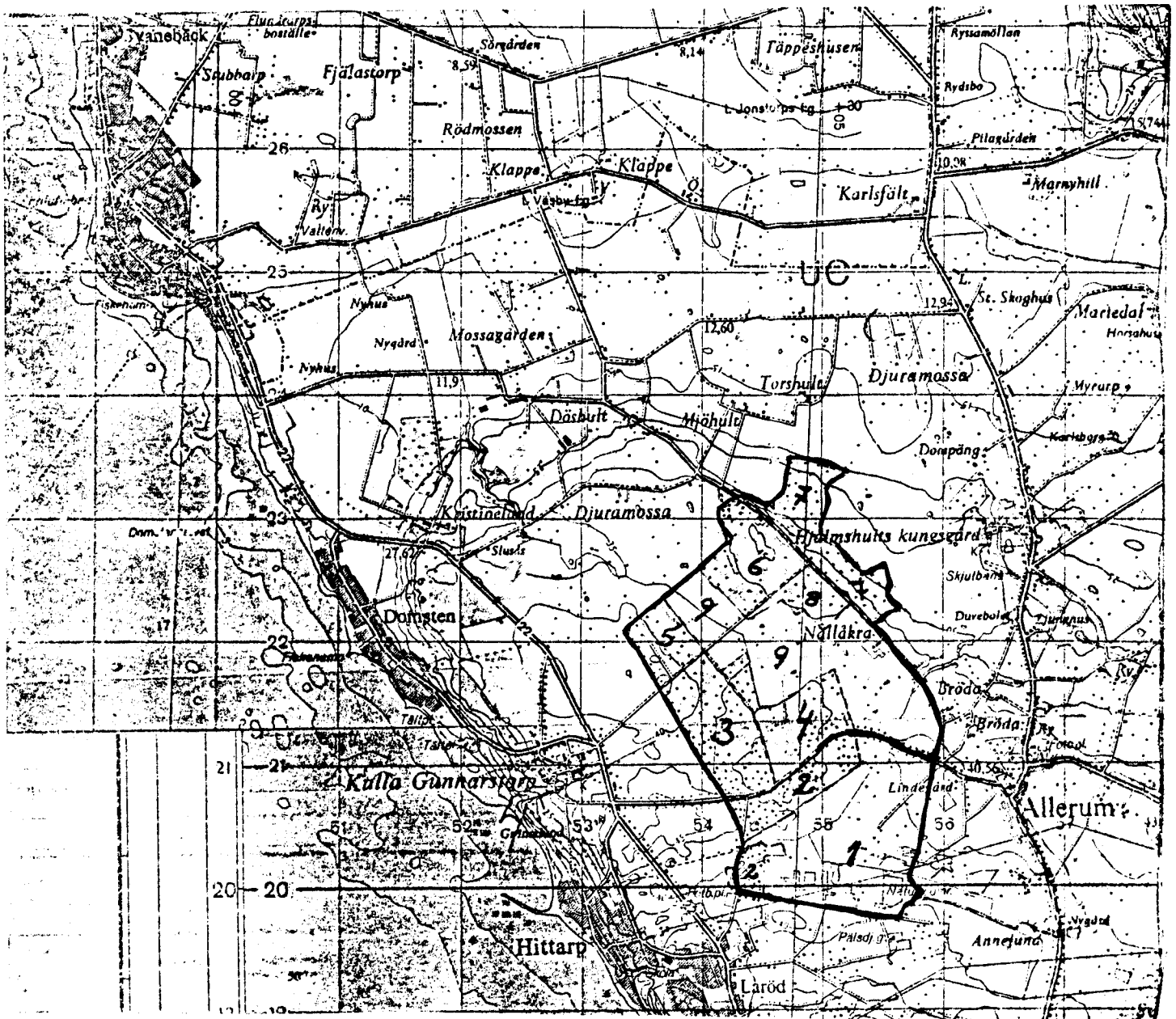
Jag vill tacka alla som på något sätt bidragit till denna skrifts tillkomst. Ingen nämnd och ingen glömd.

Bengt Hertzman (Som försökt att vara inventeringsledare)

Undersökningsområdets läge

Det inventerade området är beläget ca 5 km norr om Helsingborgs centralort.

Det begränsas i väster av nuvarande Väg 22 och i norr av Allerumskogens norra gräns. Det sträcker sig söderut till vägen mellan Gummarp och Annelunds gård. Dess östra gräns går längs en linje som utgörs av Allerums mosse-Allerumskogens östra gräns.

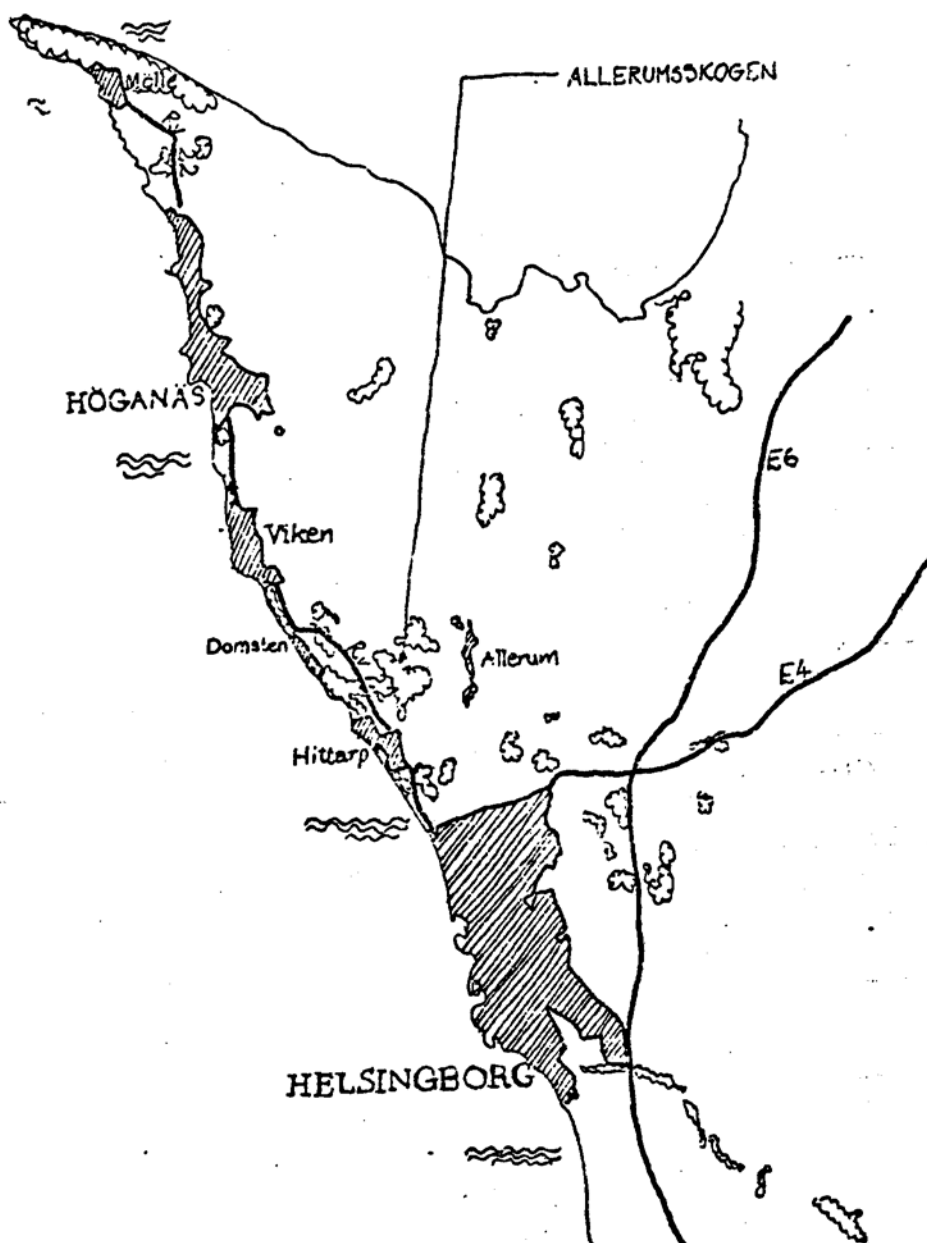
GEOLOGI

Berggrunden under Allerums skog utgöres av s k rät-lias sandsten som bildades under trias- och juraperioderna för i runda tal 200 miljoner år sedan. Berggrunden finns på några ställen mindre än en halv meter under jordytan och på några få platser går den i dagen.

Ovanpå ligger ett lager av lösa avlagringar. I nordväst blandas sediment som går under de geologiska beteckningarna moig morän, lerig morän och sand, ibland med svallat ytskikt på moränen. Längre söderut i det öppna landskapet kring Allerums mosse dominerar sand helt.

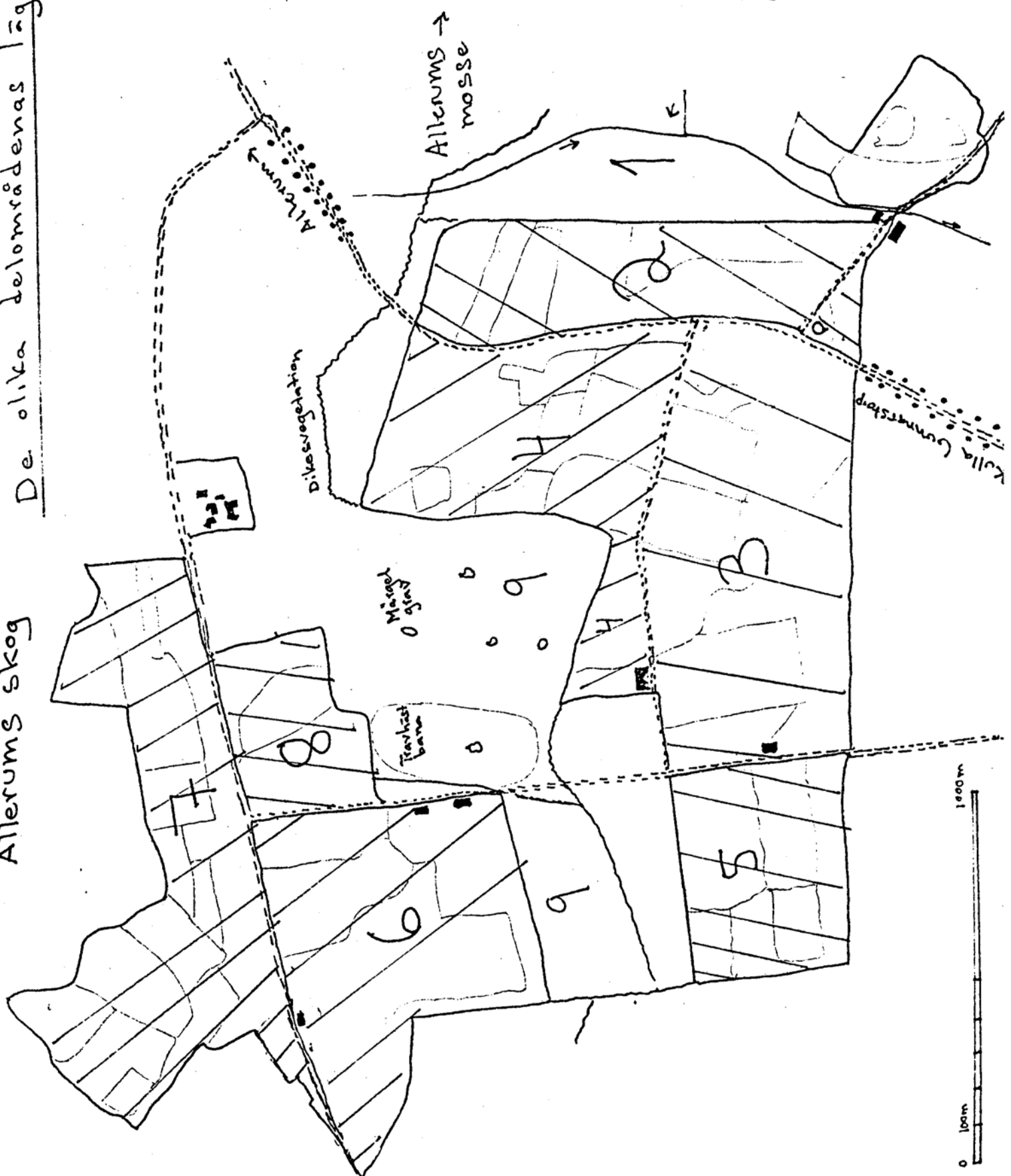
I undersökningsområdets sydvästra del finns en intressant geologisk formation i form av en mycket tydlig isälvsavlagring, bildad när de väldiga ismassorna smälte för några tusen år sedan. Man ser den tydligt när man kör genom skogen på Gummarpsvägen.

Kring naturreservatet Allerums mosse och kring just nämnda isälvsavlagring utgöres de lösa lagren av kärr och gyttja.

Allerums skog

De olika delområdenas lägen.

||| = skog, hygge
--- = väg
— = hus

0 100m 1000m

LANDSKAPS - HISTORIA

TILLBAKABLICKAR

De äldsta fynden av mänskliga boplatser i området norr om Helsingborg ligger ganska nära kusten. I samband med torvtäkt vid Allerums mosse 1918 gjordes en del mycket intressanta fynd. Man hittade bl a skelettet av en hund som blivit dödad av en pil för 5000 år sedan. På ungefär samma djup hittades rester av flera verktyg och vapen som hornyxor, en trindyxa i grönsten m m. Ett intressant biologiskt fynd var rester av kärrsköldpadda, då en nyhet för vår del av Skåne. Vi kan endast gissa vad som har utspelats här, kanske bodde här människor vid stranden av den kärrmark som senare förvandlades till mosse och som idag mest är åkermark.

Under bronsåldern låg centrum för bebyggelsen i våra trakter kring Råån och dess omgivningar. Vid denna tid (ca 1400 år f kr till järnet infördes ca 500-400 f.kr) var landskapet ganska torrt och fattigt på vattendrag. I samband med klimatförsämringar under järnåldern tycks dock landskapet ha försumpats. Bosättningarna flyttade sig inåt land och till följde till stor del kärr, sjöar och andra vattendrag som var viktiga ur försörjnings-synpunkt. Ängsslåttern föddes och var sedan dominerande i lantushållet i flera hundra år.

Det idag uppodlade slättlandskapet bestod på 1700-talet av skogsbevuxna inägor omgivna av betesallmänningar och våtmarker. Skogen vid Kulla Gunnarstorp, Allerum och Christinelund är relikter av ett större inägo-landskap. Det mesta av inägorna bestod av slätterängar, ofta med gles lövskog. De kunde skifta kraftigt i kvalite beroende på näringstillgång, grundvattnets rörlighet, skötsel m m. Slåttern skedde vanligtvis på hösten och sedan släpptes djur in från de omgivande betesmarkerna för beta av det späda gräset. Skogen på slättermarkerna utgjordes ofta av al, hassel och ek. Många av de idag existerande småsamhällena och gårdarna har haft sådana vegetationsrika ofta fuktiga marker kring sig. Från översilningsängar fick man rikligt med foder till djuren. När slåttern upphörde växte ängarna igen och förvandlades ofta till sumpig lövskog. Rester av den ursprungliga floran på sådana marker kan man idag hitta på några ställen i Allerums skog, lövskogs-partier som med all säkerhet varit hävdade. Idag är ängsbruket utdött i nästan hela Sverige.

När ängsbruket dominerade på 1700-talet utgjorde åkern endast en mindre del av arealen. Tyngdpunkten låg på djurhållning.

Mårten Sjöbeck påpekar att odlingslandskapet norr om Helsingborg har åtskilliga speciella drag. Nämnas kan havsfisket som bedrevs av bönder så sent som på 1700-talet. Som exempel kan nämnas Gummarps by, där fisket höll på till ca 1740. Orsakerna till att det upphörde (förutom lite fiske till husbehov) var flera. I fallet Gummarp nämnes att sillfisket blev allt sämre och att fisket i helhet gav allt mindre ekonomiskt i förhållande till arbetsinsatsen. Dessutom hade Gummarps bönder vid denna tid att utföra dagsverken åt Kulla Gunnarstorks slott, säkert både arbetssamt och tidsödande. Förutom stormar tycks sälar ha varit ett gissel för 1700-talets fiskare i Öresund. Idag är en säl i Öresund en sensation.

Under 1700-talet bestod den s k Kullabygden till stor del av en allmänning, den s k Kulla fälad som breddade ut sig i följande socknar enligt Daniel Björkegrens karta år 1756: Allerum, Fleninge, Kattarp, Väsby, Farhult, Jonstorp och Brunby. Allmänningen delades mellan dessa socknar under åren 1759-69. Gränsen mellan Kulla fälad och Helsingborgs allmänning torde gått vid Hittarp. Således tillhörde Laröd, Kungshult och Pilshult Helsingborgs allmänning.

På den väldiga fäladen strövade boskap som kor, hästar och får vida omkring. Flera fäladsmarker gränsade till Kulla fälad och en äventyrslysten ko kunde i princip ta sig hela vägen från Kullaberg till Söderåsen. Området hade till stor del karaktär av hed med inslag av stora fuktmarker. Floran utgjordes av arter som ljung, klockljung och blåbär samt torniga buskar som slån, vilka hölls borta från inägorna.

Denna "utmark" fick sin dödsdom när de stora skiftesreformerna genomfördes kring 1830. Bysamhället splittrades och nyodlingen tog fart. Idag återstår endast små fragment framför allt längs kusten, t ex Mölle fälad. Men än idag kan man i det moderna jordbrukslandskapet hitta drag i växtligheten som påminner om den gamla fäladsmarken, t ex isolerade förekomster av blåbär eller ljung längs åkrarna. Om man idag studerar en karta över nordvästskåne ser man genast hur skogfattig denna region är. Så har det dock inte alltid varit. På kartor upprättade i början av 1700-talet nämns att Allerum och Kropp ligger "i skogsbygden". Skogsbygden var i detta fall helt enkelt en skatteteknisk term, först senare tillkom begreppet "risbygd" som betecknar bygden mellan den egentliga skogsbygden och slättbygden. Flera resenärer från 1700-talet talar om sammanhängande lövskogar från Söderåsen fram till Öresund.

På gamla kartor och andra dokument möter man ofta begreppen "ollonskog", "surskog" och "underskog". En förklaring kan vara på sin plats. I skatteordning: Ollonskogen värderades högst och bestod av bok och ek. Underskogen var hassel, björk och andra "småträ". Surskogen bestod av gran, tall och andra träd som inte bar nyttig frukt. "Sur" syftar på trädets ofruktbara surhet.

När Linné år 1749 reste på väg norrut från Helsingborg åkte han på en primitiv väg som följde strandvallen. Detta var den tidigaste landförbindelsen mellan Helsingborg och Mölle. Tidigare var havet den enda transportleden som fungerade året runt. De första landsvägarna var vintervägar som var beroende av snö- och issituationen. Ännu på 1700-talet var ju Kullabygden till stor del ett vattenlandskap.

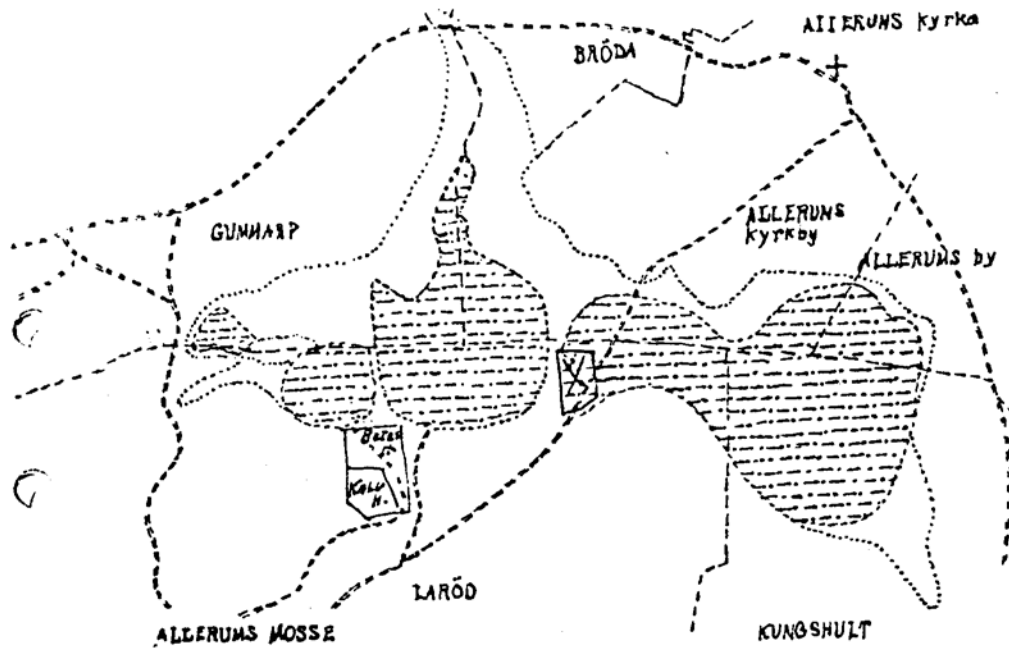
Många av de första "vägarna" gick över fäladsmarkerna och det var först de tidigaste riksvägarna (t ex Lagastigen,) som skar inägorna. Man satte upp pålar på fäladen för att man skulle hitta i snö och dimma. Kullabygdens dåtida centrala transportled bär fortfarande namnet Kullavägen.

En av de äldsta kvarvarande vägarna i det aktuella området är vägen mellan Allerum och Kulla Gunnarstorp som fanns på 1700-talet. Den idag tillsynes helt omotiverade skarpa svängen mot norr orsakades av de sankmarker som då utbreddes sig över stora ytor.

Som vi vet är landskapet numera i stort sett torrlagt, främst på grund av diknings-ivern i slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet. Som exempel på hur Helsingborgslandskapet kan ha sett ut förr kan nämnas att man i mitten av 1800-talet kunde färdas vintertid på skridskor mellan Brohusen och Kattarp, en sträcka på omkring 8 km.

Det som idag kallas Allerums mosse är en liten rest av ett stort mosskomplex som låg inom Allerums, Kungshults och Laröds marker. Området hade i mitten på 1700-talet en längd på 2,5 km och en bredd från 200 till 800 m. Det idag existerande naturreservatet Allerums mosse är 3,46 ha stort. Det rörde sig om en rad småmossar med namn som Toftängsmossen, Bökåsamossen, Gummemossen, Tistelängsmossen, Stora och Lilla Elemossen, Kohagsmossen, Trollemossen och Backamossen. Det nuvarande reservatet utgör större delen av den gamla Toftängsmossen.

Idag återstår några björkkärr och "mossahål" som är rester efter torvtäkt, men så sent som kring sekelskiftet var mossen tämligen stor med öppna vattenytor. Växter som hjortron och pors skvallrar om att mossen hade en helt annan karaktär än idag.

Utsnitt av Kartsammanfattning
 över KULLA GUNNARSTORPS säteri
 år 1743 av Joh. Hielmberg
 (Allerums sn. aht 16, plankarta)

enl. Märten Sjöbeck

0 500 1000
 Meter

På ovanstående karta sammanställd av fil.dr. Märten Sjöbeck har det som naturreser-
 vat utsatta området markerats med ett kryss.

På ovanstående karta framgår tydligt att dagens
 s.k. Allerums mosse bara är en rest av de stora moss-
 marker som fanns kring Allerum-Laröd för tvåhundra
 år sedan. Mossarna var då viktiga i naturhushållningen.

Där hjortronen blommar vid sekelskiftet hittar man idag
 triviala kulturbundna växter som smörblomma, klöver och kvickrot.

Hjortron
 (Rubus chamaemorus)

Kvickrot

Smörblomma

Klöver

Man bröt torv på mossen fram till första världskrigets slut 1918. Brytningen gick till på ungefär följande sätt: Först röjde man under vintern bort alla träd och buskar och sedan borttogs det ur torvsynpunkt värdelösa ytlagret av lövjord. Därpå luckrades torvmyllan med diverse verktyg och vatten leddes över till hålet. Sedan trampade man materialet så att det fick den rätta smidigheten innan man tog upp det på mägerkärror, och körde det till s k sätteplatsen för torkning. Denna var belägen omedelbart söder om det nuvarande reservatet.

Torven delades sedan i mindre partier och torkades ytterligare innan den lades upp i ca 1,5 m höga s k torvskruvar. Efter sluttorkning lades allt under tak för att sedan användas till bränsle.

Till slut kan som kuriosa nämnas att Allerums mosse var en viktig led i smuggeltransporterna mellan Helsingör och Helsingborg i slutet av 1800-talet. Danska båtar landade utanför Laröd och lasten fördes i ilfart till Allerums skog. Sedan lossades den snabbt och bars vidare på småstigar utefter mossens västra strand, delvis utefter den ännu idag existerande s k kyrkestigen. Här gömdes varorna för att sedan föras till Helsingborg via Allerums by.

OMRÅDETS NUTIDA ANVÄNDNING

Idag ligger Allerums skog-mosse som öar i en intensivt utnyttjad jordbruksbygd. I takt med den s k samhällsutvecklingen kommer området att drabbas hårt. Den största drivkraften är det ensidiga hänsynstagandet till de kortsiktiga ekonomiska intressena.

Den största förändringen som kommer att ske är den pågående omsättningen av lövskog till granskog eller enstaka momokulturer av lövskog. Enligt föreliggande planer förväntar man att denna omsättning skall vara genomförd inom 40 år. För att underlätta för rationellt skogsbruk kan utdikning av fuktiga områden väntas. Allerums skog är tillsammans med Vasatorpsskogen den enda plats inom kommunen där rationellt skogsbruk bedrivs. Detta skogsbruk har i grunden förändrat skogen det senaste decenniet. Denna inriktning av skogsbruket kommer att bli förödande för ett varierat djur- och växtliv. Antalet arter kommer således att minska kraftigt. Många arter är känsliga och tål inte förändringar i sin livsmiljö.

Hela området har idag mycket stor betydelse som strövområde. En ökad granareal kommer att minska tillgängligheten kraftigt varpå områdets sociala värden till stora delar spolieras. De lövskogsridåer som finns och som planeras runt granåkrarna utgör endast en fröjd för ögat och saknar betydelse såväl ur social som ekologisk synpunkt.

Ett annat mycket allvarligt hot mot hela området är de långt framskridna planerna på en ny väg 22 mellan Helsingborg och Höganäs. Vägen skall bli en sk regional väg vilket bl a innebär en bredd på 13 m och att den ska medge en hastighet på 90 km/h. Tillkomsten av denna väg kommer bl a att gynna pendlingen med privatbilar till stort men för kollektivtrafiken. Politikerna sitter till stor del fortfarande fast i "60-talstänkande" trots energikris och ekonomisk kris. Vidare kommer vägen att användas som ett argument för en utökad bostadsbebyggelse. Sträckningen har ändrats ett par gånger, den senaste ändringen kräver att en ny dispositionsplan upprättas. Byggstarten lär dröja åtminstone till 1982. Tiden arbetar nog för dem som inte vill ha vägen.

Ur miljösynpunkt medför den nya vägen att hittills sammanhängande och oexploaterade områden splittras, d v s ett betydande ingrepp i landskapsbilden. Många brukningsenheter i lantbruket kommer att splittras. Vägverket och kommunala myndigheter har hållit fast vid sitt alternativ trots att ett antal naturinriktade föreningar presenterat två alternativ som undanröjer de värsta olägenheterna med vägen.

Vägen kommer att beröra delområdena 1,2 och 3. Följande effekter kan förutses.

1. Djurlivet kommer att drabbas hårt utmed en lång sträcka. Genom viltkollisioner kommer särskilt populationerna av hare och rådjur att drabbas hårt. Om viltstängsel sätts upp minskar djurbestånden genom att betesmarkerna avstängs från skogsområdena där djuren söker skydd.

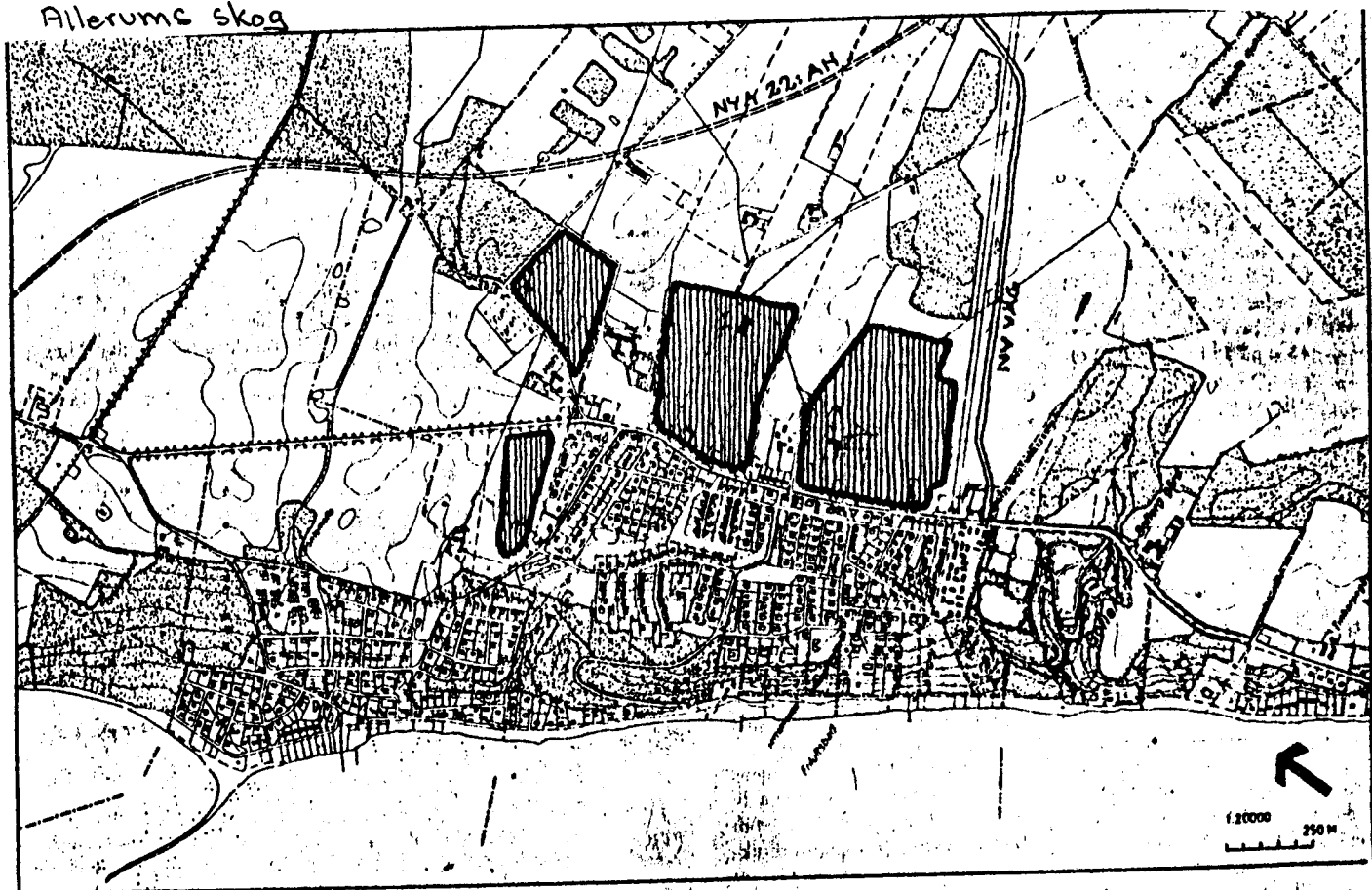
2. Växtsamhällena i Gummarpsskogen och Allerums mosse (Toftängsmossen) kommer att förändras genom den dränering som kommer att ske i samband med vägbygget samt senare genom de kraftiga luft- och vattenföroreningar som trafiken ger upphov till.

3. Den allemansrättsliga delen av området minskar. En hög bullernivå kommer att medföra att betydande arealer längs vägen kommer att bli helt ointressanta för det rörliga friluftslivet. Områdets nuvarande popularitet beror till stor del på att det är ett av de få "tysta" rekreationsområdena i nordvästskåne. Såväl Vasatorpsområdet som Rosendalsskogen har i sen tid förstörts av vägdragningar. Man är tydligen mycket konsekvent på vägverket.

En tredje faktor som kommer att påverka framförallt de sydvästra delarna av området är den kommande utbyggnaden av Laröd. Här skall byggas bostäder för ca 2000 personer fram till 1990. Man kommer att bygga fram till skogsbrynet vid Gummarp. Detta kommer att orsaka ett ökat tryck från det rörliga friluftslivets sida. De näraliggande skogspartierna visar redan idag tydliga tecken på överbelastning. Inte minst orsakar ridningen i skogarna skador på vegetationen om den sker okontrollerat.

Områdets framtid är alltså ytterst osäker och fylld av motsättningar mellan olika intressen. Det mesta pekar dock på att Allerums skog år 2000 har mist det mesta av sitt vetenskapliga och sociala värde.

Allerums skog

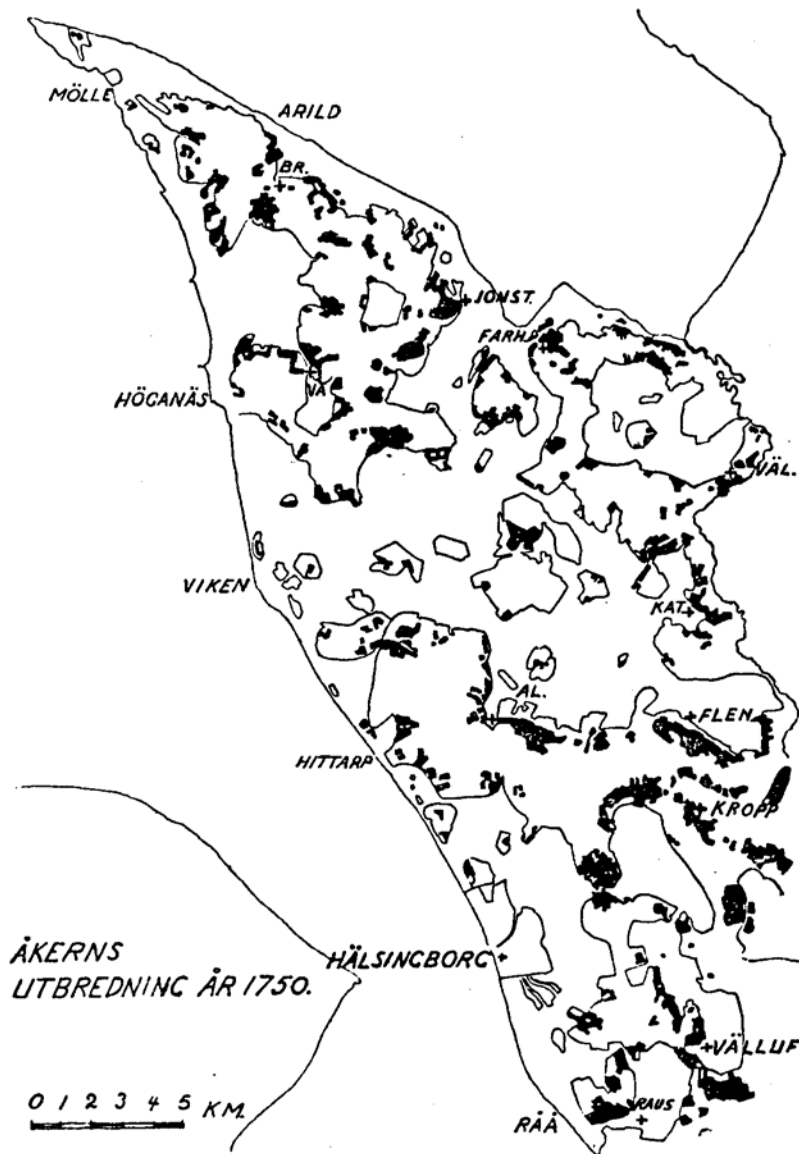

Fig. 9. Åkerns utbredning år 1750.

På ovanstående karta samt på följande sidor visas tydligt hur skogen har försvunnit från Kullabygden sedan 1700-talet för att ersättas med åker. 1750 utgjorde åkern endast en bråkdel av landskapet. (Efter Sjöbeck)

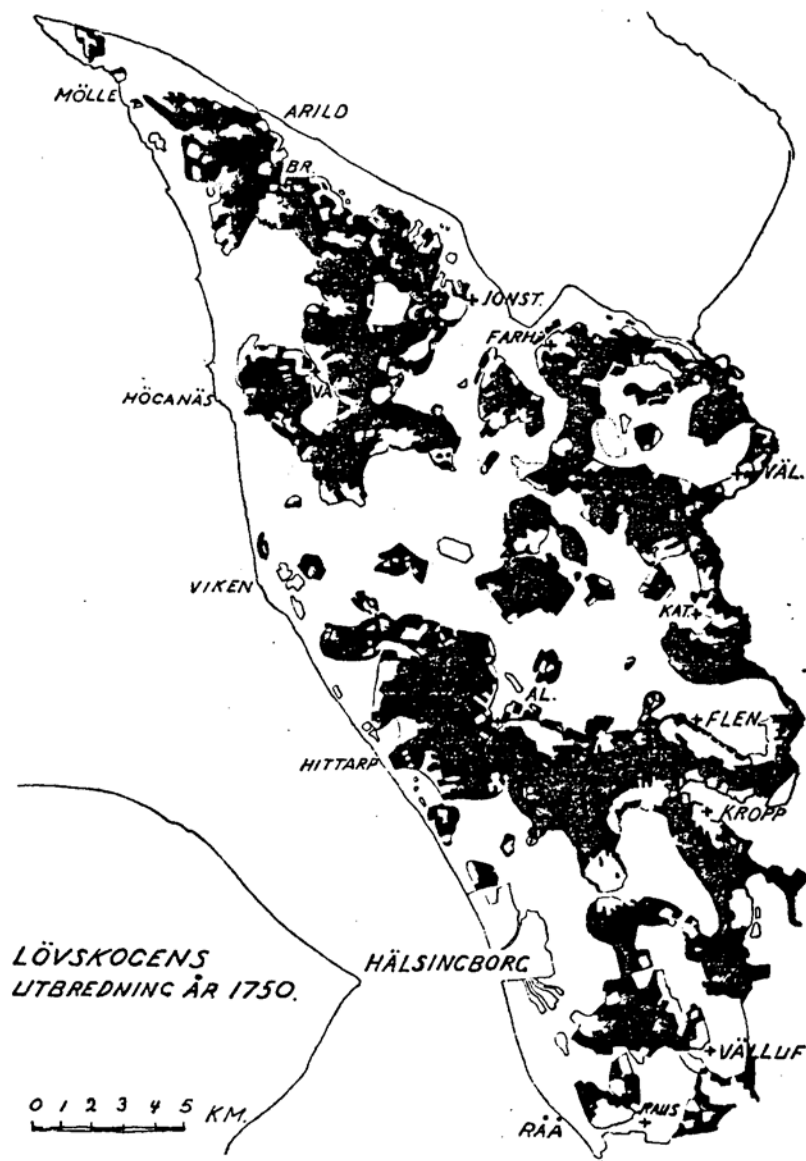

Fig. 10. Lövsökens utbredning år 1750. Kartsammanställningen redovisar all skog, inberäknat högsök och lågsök, "kratt". Som kartan visar växer skogen nästan uteslutande inom inägostängslen. — Lövsök och äng var i den äldre allmogeppfattningen samma sak, så snart skogen växte inom stängsel, d. v. s. på odlingarna samt hävdades genom slätter.

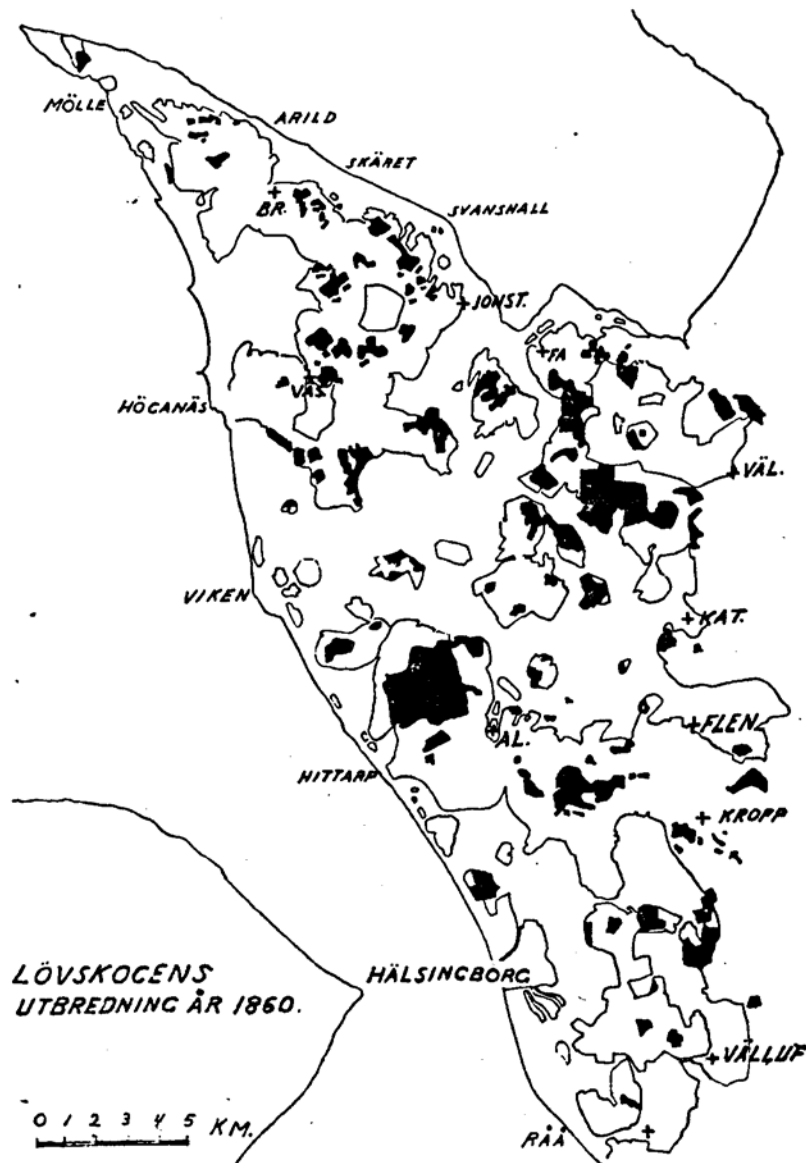

Fig. 11. Lövsökens utbredning år 1860. Minskningen under tiden 1750—1860 har framför allt träffat den yttre delen av Kullahalvön samt Hälsingborgs omnejd. Lövsökens knytes uteslutande till 1750-års inägorödingar, vilka år 1860 till den större delen hade raserats, ehuru att jag av praktiska skäl låter dem framträda på kartan.

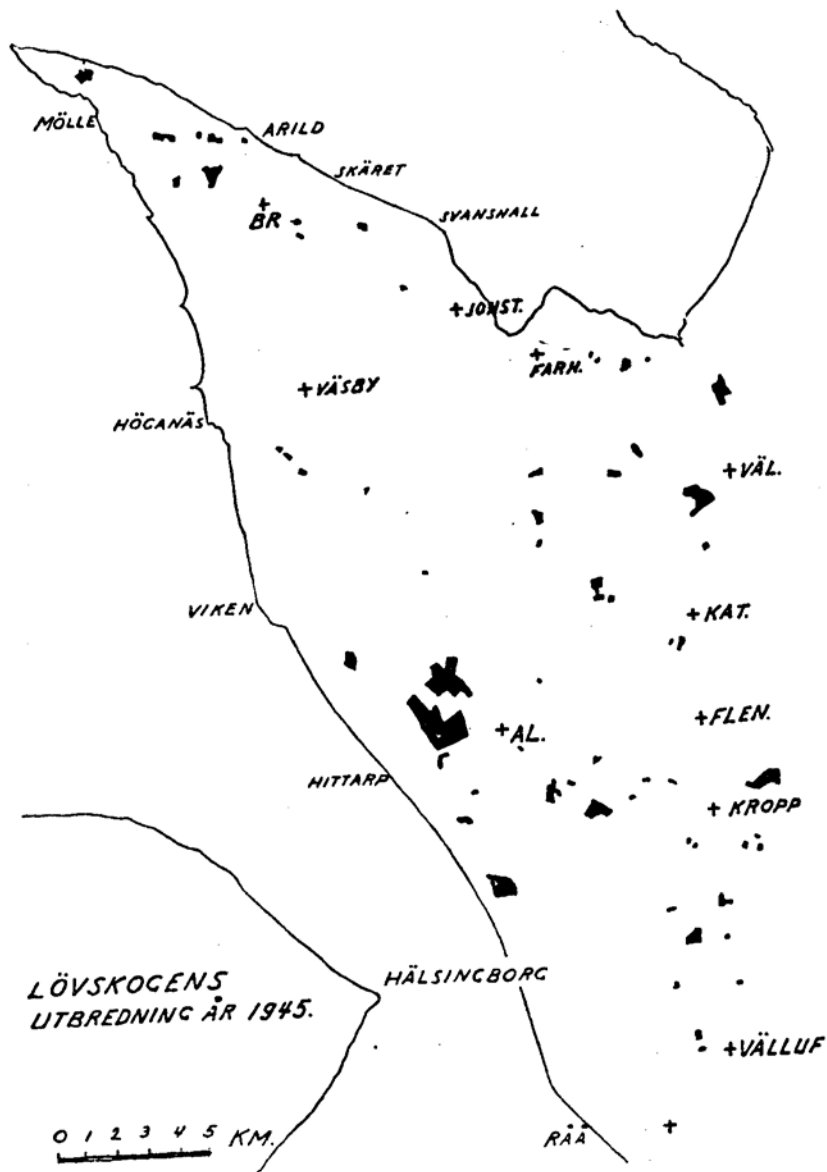

Fig. 12. Lövs kogens utbredning år 1945.

VEGETATION

Sumpviol

TILLBAKAEJLICKAR

Nordvästskåne av idag är ett mycket skogfattigt landskap. Allerums skog är tillsammans med Christinelundsskogen en sista rest av de relativt stora lövskogsområden som fanns i provinsen när Linné passerade år 1749.

En annan sak som är påfallande i Kullabygden är bristen på vattendrag. Detta är bland annat ett resultat av de omfattande dikningar som utfördes under senare delen av 1800-talet och i början på detta sekel. Många av de områden som idag är åker har varit fäladsmark, kärr eller löväng, idag återstår endast rester av dessa landskapstyper. Allerums skog har minskat betydligt genom uppodling.

När landsskapsforskaren Mårten Sjöbeck strövade omkring i området för omkring 60 år sedan hade det en helt annan karaktär än idag. Stora skogspartier bestod då ännu av vad man skulle kunna karaktärisera som löväng. Lundfloran var oerhört yppig med arter som ramslök, nästrot, hässleklocka och vårärt. "Förutom Dalby hage vet jag inget lövskogsparti i provinsen som kommer upp häremot" säger Sjöbeck och menar då ett skogsparti beläget strax söder om Allerum där han fann 130 lundväxter på en yta av ca 20 tunnland. Området betades inte och floran hade fått utveckla sig fritt, en ej betad löväng var något ovanligt i Skåne.

Rester av lövängar kan man idag hitta i Allerums skog på ett par ställen, i nordväst och i öster. De är idag förvandlade till en frodig ängslövskog med ask och klubbal som dominerande trädslag. Örtfloran är imponerande, framför allt på våren och försommaren. Utanför inägorna låg innan skiftesreformerna genomfördes på 1800-talet, utmarken en väldig samfälld betesmark av hedkaraktär. Från den idag så gott som helt försvunna Kulla fälad omtalas växter som klocklång och klockgentiana. Man kan än idag hitta platser där gränsen mellan inägor och utmark har gått. I undersökningsområdets östra delar kan man längs odlingsgränser och rösen hitta växter som stensöta och blåbär, relikter från den gamla hedfloran. Hittar vi däremot ett gulsippebestånd vid ett röse betyder detta att det tidigare funnits ängslövskog i området. På så sätt man fortfarande se en urgammal kulturgräns i det nu fullständigt ommöblerade landskapet.

Vi får alltså räkna med att vårt undersökningsområde haft en helt annan flora för inte så länge sedan, en med all säkerhet med varierad och artrik flora. Det gäller nu att slå vakt om det som finns kvar.

INVENTERINGEN

Inventeringen av områdets flora har i huvudsak genomförts under 1979 av Ulf Ryde-Pettersson och Bengt Hertzman. Mats Nilsson, Eva Jansson och Lena Björklund har också bidragit med uppgifter. Inventeringen gör inga anspråk på att vara fullständig men i stora drag stämmer artlistan nog ganska bra med verkligheten. Under talrika vandringar i de olika delområdena har alla fanerogamer (fröväxter) och kärnkryptogamer (lumner, ormbunkar, och fräkenväxter) antecknats medan övriga kryptogamer som mossor, lavar och svampar har lämnats utanför. Endast med säkerhet bestämda arter har medtagits.

Alla biotoper har genomströvats flera gånger under vegetationsperioden. Speciell tonvikt har lagts vid artrika områden som lövskog medan exempelvis förhållandevis artfattiga biotoper som betesmark har undersökts färre gånger. Totalt har ca 385 arter hittats vilket får betecknas som en tämligen hög siffra med tanke på att artrika biotoper som ängar i stort sett saknas. Bland de funna växterna finns flera sällsyntheter och några fridlysta arter.

KORT VEGETATIONSBESKRIVNING

Allerums skog och intill belägna skogsdungar är idag omgivna av ett intensivt utnyttjat jordbrukslandskap. Detta består av åkrar och betesmark, miljöer där floran är reducerad till åkerogräs, ruderatväxter och några anpassningsbara ängsväxter på de hårt betade och gödslade fälten. Endast på några få platser har en mer ursprunglig flora lyckats hålla sig kvar.

I stora delar av Allerums skog bedrivs rationellt skogsbruk och drygt 40% av den totala ytan är granplanterad. Detta innebär att stora delar av skogen är tämligen ointressanta ur botanisk synpunkt.

Av skogens lövskogsareal upptas stora delar av björkdominerad blandskog. Buskskiktet är glest och örtfloran sparsam. Insprängda i dessa partier finns fuktigare områden med klibbal och glasbjörk. Riktiga björkkärr finns på några platser, nämnas kan Gummarpsskogen och Allerums mosse. Det rör sig oftast om igenvuxna mosshål.

Man finner även blandlövskog med stora inslag av ek och bok, samt hedbokskog med ytterst fattig flora. Ekplanteringar finns på några platser.

De skogspartier som främst bidrar till Allerumsskogens värde ur botanisk synvinkel är några rester av lövängar som numera har förvandlats till frodig ängslövskog med ask och al som dominerande trädslag. Busk- och örtfloran är mycket artrik, utan tvekan bland de finaste botaniska klenoder som kommunen äger. Längs fält och diken finns ofta ridåer av olika träd och buskar, särskilt intressant är den rikliga förekomsten av benved.

- - - - -

Här nedan syns två typiska representanter för två starkt skilda skogstyper. Skogsstjärnan växer i näringsfattiga torra skogar, ofta i granskog. Gulsippan är däremot helt bunden till extremriklövskog. Den är ganska sällsynt i Allerums skog.

Skogsstjärna
(*Trientalis europaea*)

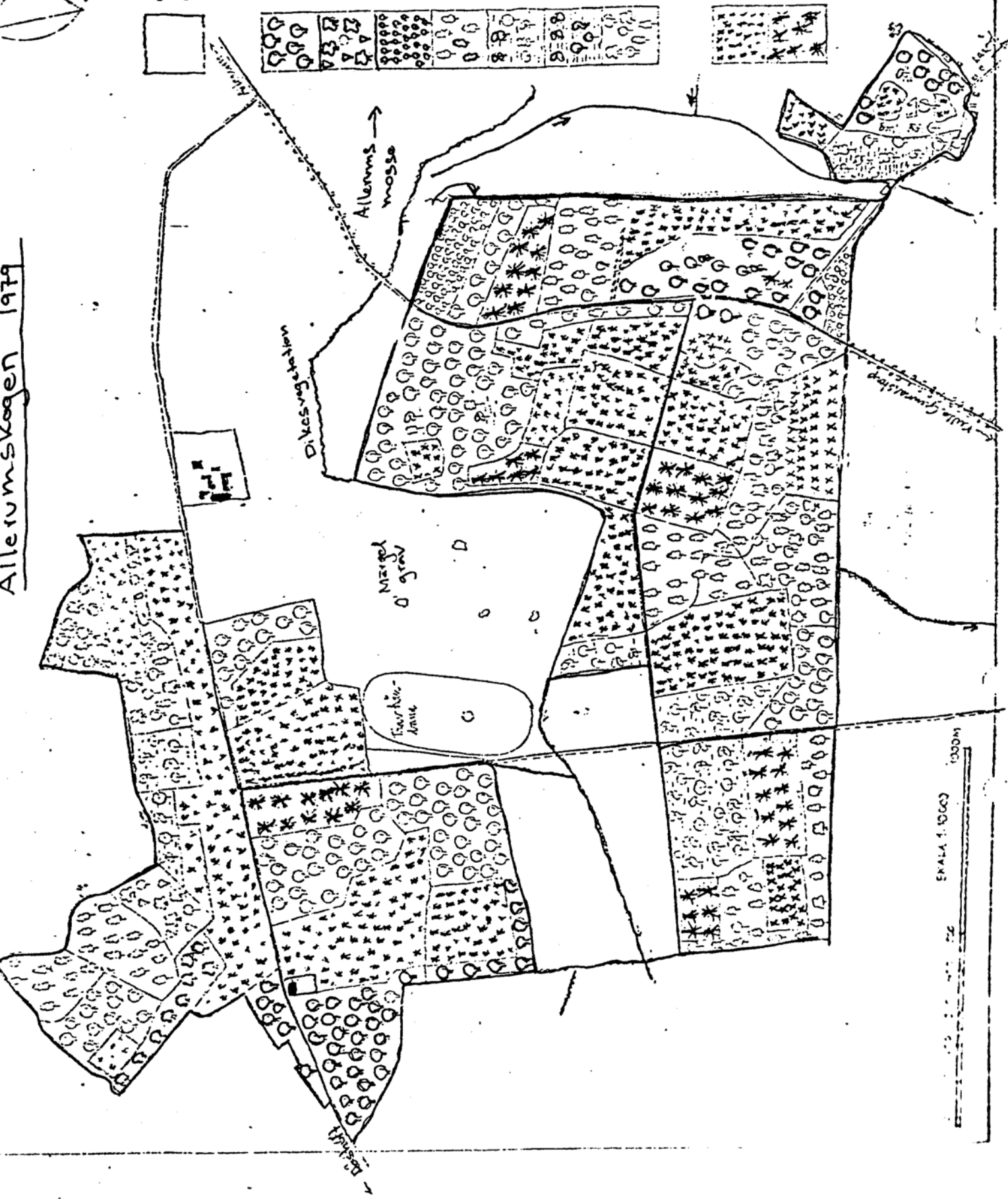
Gulsippa
(*Anemone ranunculoides*)

Allerumsbogen 1979

Åker och vall

- Bokskog öftast av hedtyp
- Ekskog
- Planterad ekskog
- Vårtbjörkskog
- Klibbal-Glasbjörkskog
- ASV - Klibbalskog
- Lövlandskog
- Granskog 0-30 år
- Granskog 30-60 år

PROJEKT 4A Väg 2A
 ALLERUMSKOGEN
 VEGETATION
 Boij J. Enk

SKALA 1:10000
 1000M

OMRÅDE 1

Det största och mest oenhetliga området. Dess area är omkring 1,5 kvadratkilometer. Det avgränsas i norr och söder av vägar, i väster av Gummarpskogen. I öster är gränsen vagare men den går ungefär vid naturreservatet Allerums mosse östra kant och vidare norrut upp till vägen vid Lindegård. Botaniskt sett kan område 1 delas in i 6 biotoper: Toftängsmossen-naturreservatet Allerums mosse, ett björkkärr med ganska rik flora; skogsdungar med skiftande flora; betesmark, vanligen mycket artfattig; åkermark med den vanliga ogräsfloran; diken och dammar med rik flora kring stränderna; samt slutligen s.k. ruderatmark och avskrädesplatser med sin speciella flora av ofta tillfälliga arter.

Nästan hela området har från början bestått av ett stort mosskomplex - Allerums mosse. Numera består mossmarken endast av Toftängsmossen samt några mossehål spridda över hela området. Toftängsmossen är som tidigare nämnts naturreservat. Det utgör idag huvudsakligen ett björkkärr där man tidigare brutit torv. Rester av denna torvtäkt finns i form av flera vattenfyllda sänkor i marken. Liknande torvtäktshål finns även på flera andra platser i området. Kärrrets trädkikt domineras av Glasbjörk (*Betula pubescens*). I buskskiktet dominerar Brakved (*Rhamnus frangula*). Förutom dessa arter finns bl.a:

Gråvide (<i>Salix cinerea</i>)	Hägg (<i>Prunus padus</i>)
Jolster (<i>S.pentandria</i>)	Alm (<i>Ulmus glabra</i>)
Asp (<i>Populus tremula</i>)	Rundhagtorn (<i>Crataegus laevigata</i>)
Klibbal (<i>Alnus glutinosa</i>)	Vildapel (<i>Malus sylvestris</i>)
Bok (<i>Fagus sylvatica</i>)	Rönn (<i>Sorbus aucuparia</i>)
Skogsek (<i>Quercus robur</i>)	Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)
Sötkörbär (<i>Prunus avium</i>)	Kaprifol (<i>Lonicera periclymenum</i>)

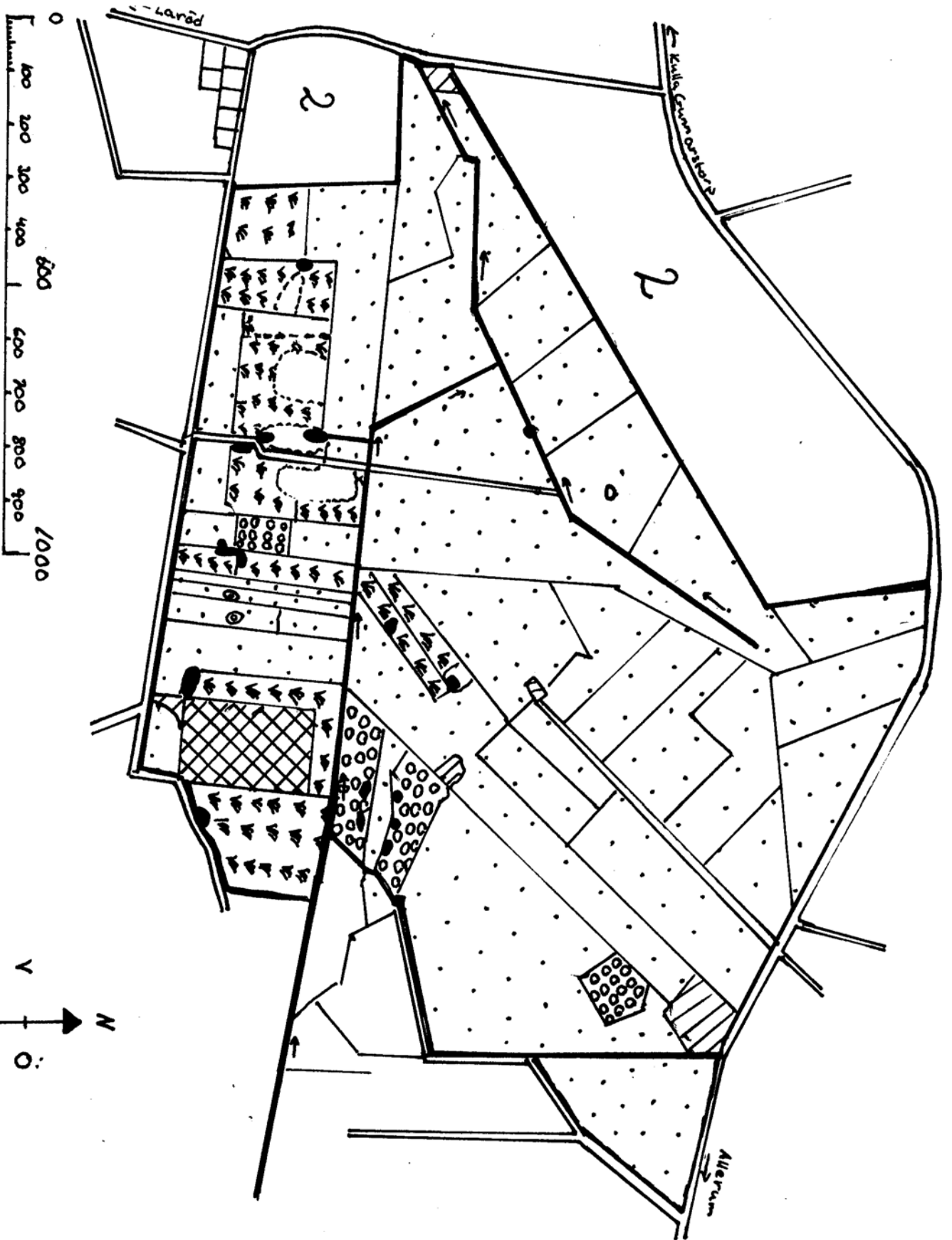
Stora delar av Toftängsmossen är fuktig och kärrartad. På dessa ställen dominerar Bladvassen (*Phragmites communis*) med sina meterhöga strån. Andra vanliga arter där är:

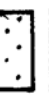

Majbräken (<i>Athrium filix-femina</i>)	Videört (<i>Lysimachia vulgaris</i>)
Gul svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Strandklo (<i>Lycopus europaeus</i>)
Älgört (<i>Filipendula ulmaria</i>)	Vattenmåra (<i>Galium palustre</i>)
Fackelblomster (<i>Lythrum slicaria</i>)	Kärrtistel (<i>Cirsium palustre</i>)
Kärrsilja (<i>Peucedanum palustre</i>)	

På de torrare partierna växer det en tämligen utpräglad och rik lundflora, det gäller framför allt i den sydvästra delen av reservatet. Här finner man bl.a

Hässlebrodd (<i>Milium effusum</i>)	Storrams (<i>Polygonatum multiflorum</i>)
Lundgröe (<i>Poa nemoralis</i>)	Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)
Långsvingel (<i>Festuca gigantea</i>)	Skogsskräppa (<i>Rumex sanguineus</i>)
Lundvete (<i>Roegneria canina</i>)	Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)

Område 1

- Toltängsmossen
- Skogar och dungar
- Betesmark
- Betesskogar
- Åker och Vall
- Hus och ruderatområden
- Dike
- Dam, tjö.

Röda vinbär (<i>Ribes rubrum</i>)	Skogsbingel (<i>Mercurialis perennis</i>)
Hallon (<i>Rubus idaeus</i>)	Benved (<i>Evonymus europaeus</i>)
Smultron (<i>Fragaria vesca</i>)	Stinksyska (<i>Stachys sylvatica</i>)

I de vattenfyllda torvtäcktsdammarna är floran annorlunda. Här finns bl.a följande arter:

Andmat (<i>Lemna minor</i>)	Slokstarr (<i>C.pseudocyperus</i>)
Bladvass (<i>Phragmites communis</i>)	Frossört (<i>Scutellaria galericulata</i>)
Blåtåtel (<i>Molinia caerulea</i>)	
Bunkestarr (<i>Carex elata</i>)	Äkta förgätmigej (<i>Myosotis palustris</i>)
Strandklo (<i>Lycopus europaeus</i>)	Besksöta (<i>Solanum dulcamara</i>)

Orsaken till att Toftängsmossen fridlystes var den sällsynta sumpviolen, *Viola uliginosa* som växer där. Den finns endast på två lokaler till i Skåne, samt ett tiotal lokaler i östsverige upp till Gästrikland. Den växer i skogskärr på kalkrik grund. Det är på grund av sitt biotopval som växten är så sällsynt. Den är mycket känslig för sänkningar i grundvattenståndet och den dör genast ut om man dikar ut dess växtplats. Lokalen i Toftängsmossen upptäcktes av en skolelev 1870 och 1875 publicerades den av P W Strandmark. Ursprungligen fanns den på flera lokaler på Allerums mosse men det är endast på Toftängsmossen den finns kvar där den under sin blomningstid dominerar ett par kvadratmeter. Från Allerums mosse har också två hybrider med Sumpviol rapporterats av Th Lange på 1940-talet, nämligen *Viola riviniana* x *uliginosa* och *Viola canina* x *uliginosa*, d v s Skogsviol x Sumpviol och Ängsviol x Sumpviol. Floran på Allerums mosse har förändrats helt sedan sekelskiftet, då kunde man plocka hjortron och det doftade av pors på sina ställen. Ända in på 1940-talet har där även funnits två orkidéer, nämligen Kärrknipprot (*Epipactis palustris*) och Ängsnycklar (*Dactylorhiza incarnata*).

Här och var över hela området förekommer mindre dungar. Den största av dessa ligger norr om Toftängsmossen. Den består dels av planterad gran-skog och dels av glasbjörkskog. I granodlingen saknas både busk- och fält-skikt nästan helt. Stora delar av glasbjörkskogen är av kärrig karaktär och det finns flera torvtäktshål. Förutom Glasbjörk förekommer det Rönn, Sötkörsbär, Asp, Hägg, Hassel och Knäckepil. Fälthfloran är ganska fattig. På fuktigare ställen växer:

Bladvass (<i>Phragmites communis</i>)	Gul svärdsilja (<i>Iris pseudacorus</i>)
Tuvtåtel (<i>Deschampsia caespitosa</i>)	Ängsbräsma (<i>Cardamine pratensis</i>)

Älgört (<i>Filependula ulmaria</i>)	Besksöta (<i>Solanum dulcamara</i>)
Kärrsilja (<i>Peucedanum palustre</i>)	Vattenmåra (<i>Galium palustre</i>)
Strandklo (<i>Lycopus europaeus</i>)	Kärrtistel (<i>Cirsium palustre</i>)

På torrare områden som finns främst i den södra delen av skogen, de v s de partier som gränsar till granodlingen, finns en utpräglad lundflora med bl a följande växter:

Skogsfräken (<i>Equisetum sylvaticum</i>)	Skogsviol (<i>Viola riviniana</i>)
Hundäxing (<i>Dactylis sp.</i>)	Kirskål (<i>Aegopodium podagraria</i>)
Svalört (<i>Ranunculus ficaria</i>)	Brunört (<i>Prunella vulgaris</i>)
Smultron (<i>Fragaria vesca</i>)	

Nära Lindgård finns ännu en större lund. Trädskiktet domineras helt i norra delen av Asp medan inblandningen av Vårtbjörk, *Betula verrucosa* blir allt starkare i söder. Fältskiktet är mycket artfattigt. Det domineras helt av Brännässla, (*Urtica dioica*, och Marsyra, *Oxalis acetosella*. Dessutom förekommer även:

Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Stinksyska (<i>Stachys sylvatica</i>)
Skogsbjörnbär (<i>Rubus nessensis</i>)	

Den sista större dungen ligger väster om Toftängsmossen, mellan de olika betesmarkerna. Den består av kärrig lövblandskog med följande träd och buskar.

Gran (<i>Picea abies</i>)	Bok (<i>Fagus sylvatica</i>)
Sälg (<i>Salix caprea</i>)	Skogsek (<i>Quercus robur</i>)
Gråvide (<i>Salix cinerea</i>)	Slån (<i>Prunus spinosa</i>)
Bindvide (<i>S. aurita</i>)	Rönn (<i>Sorbus aucuparia</i>)
Korgvide (<i>S. viminalis</i>)	Benved (<i>Evonymus europaeus</i>)
Knäckepil (<i>S. fragilis</i>)	Brakved (<i>Rhamnus frangula</i>)
Asp (<i>Populus tremula</i>)	Skogslind (<i>Tilia cordata</i>)
Hassel (<i>Corylus avellana</i>)	Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)
Glasbjörk (<i>Betula pubescens</i>)	
Klibbal (<i>Alnus glutinosa</i>)	

Fältskiktet består dels av lundväxter och dels av fuktkrävande växter:

Lundväxter

Hässlebrodd (<i>Milium effusum</i>)
Lundgröe (<i>Poa nemoralis</i>)
Skogsförgätmigej (<i>Myosotis silvatica</i>)
Storrams (<i>Polygonatum multiflorum</i>)
Stor häxört (<i>Circaea lutetiana</i>)

Fuktkrävande växter

Gul svärdsilja (<i>Iris pseudacorus</i>)
Ältranunkel (<i>Ranunculus flammula</i>)
Älgört (<i>Filependula ulmaria</i>)

Buskstjärnblomma (*Stellaria holostea*)
Vitsippa (*Anemone nemorosa*)
Nässelklocka (*Campanula trachelium*)

Videört (*Lysimachia vulgaris*)
Strandklo (*Lycopus europaeus*)

Övriga skogsdungar ligger på betesmarken, samt som smådungar med ett tiotal träd här och där. Betesmarkens dungar är alltid glesa och markfloran skiljer sig inte mycket från den öppna betesmarkens. Följande träd finns:

Gran (<i>Picea abies</i>)	Hägg (<i>Prunus padus</i>)
Tall (<i>Pinus sp</i>)	Rundhagtorn (<i>Crataegus laevigata</i>)
Asp (<i>Populus tremula</i>)	Rönn (<i>Sorbus aucuparia</i>)
Vårtbjörk (<i>Betula verrucosa</i>)	Benved (<i>Euonymus europaeus</i>)
Glasbjörk (<i>B. pubescens</i>)	Tysk lönn (<i>Acer pseudoplatanus</i>)
Bok (<i>Fagus sylvatica</i>)	Lind (<i>Tilia cordata</i>)
Ek (<i>Quercus robur</i>)	Ask (<i>Fraxinus exelsior</i>)
	Fläder (<i>Sambucus nigra</i>)

I fältskiktet finns förutom de vanliga betesmarksarterna även:

Kruståtel (<i>Deschampsia flexuosa</i>)	Humleblomster (<i>Geum rivale</i>)
Ekorrbär (<i>Maianthemum bifolium</i>)	Blekbalsamin (<i>Impatiens parviflora</i>)

All betesmark finns i den södra delen av området. Det är i huvudsak kor som betar den. Ungefär hälften är täckt av den glesa lövskog som beskrives ovan. Floran på betesmarken är fattig. På stora ytor finns endast följande arter:

Timotej (<i>Phleum pratense</i>)	Rödklöver (<i>Trifolium pratense</i>)
Hundäxing (<i>Dactylis glomerata</i>)	Ogräsmaskros (<i>Taraxacum vulgare coll.</i>)
Brännässla (<i>Urtica dioica</i>)	

Men på andra ställen är floran betydligt rikare och här tillkommer arter som:

Ängskavle (<i>Alopecurus pratensis</i>)	Grässtjärnblomma (<i>Stellaria graminea</i>)
Ängsgröe (<i>Poa pratensis</i>)	Hönsarv (<i>Cerastium fontanum</i>)
Vitgröe (<i>P. annua</i>)	Fältarv (<i>C. arvense</i>)
Engelskt rajgräs (<i>Lolium perenne</i>)	Åkerförgätmigej (<i>Myosotis arvensis</i>)
Kvickrot (<i>Elytrigia repens</i>)	Murveronika (<i>Veronica filiformis</i>)
	Åkertistel (<i>Cirsium arvense</i>)

Anmärkningsvärd, mest på sin växtplats är ullörten (*Filago arvensis*), av vilken ett ganska stort bestånd växer i ett uttorkat kärr i den nordligaste betesmarken. Ullörtens normala växtplatser är hedar, torra backar och dyl. Åkern upptar mer än 3/4 av områdets yta. De grödor som odlas är de vanliga: vete, korn, havre, råg, raps, morötter, gurka, jordgubbar etc. En liten del upptas av vallodling där floran naturligtvis avviker från de övriga åkrarnas. På åkrarna förekommer alla de vanliga ogräsarterna:

Åkerfräken (<i>Equisetum arvense</i>)	Skatnäva (<i>Erodium cicutarium</i>)
Vitgröe (<i>Poa annua</i>)	Rast (<i>Anchusa arvensis</i>)
Kvickrot (<i>Elytrigia repens</i>)	Åkerförgätmjugej (<i>Myosotis arvensis</i>)
Etternässla (<i>Urtica urens</i>)	Toppdån (<i>Galeopsis bifida</i>)
Trampört (<i>Polygonum aviculare</i>)	Nattskatta (<i>Solanum nigrum</i>)
Åkerpilört (<i>P. persicaria</i>)	Trädgårdsveronika (<i>Veronica persica</i>)
Vanlig pilört (<i>P. tomentosum</i>)	Rödplister (<i>Lamium purpureum</i>)
Åkerspärgel (<i>Spergula arvensis</i>)	Åkerviol (<i>Viola arvensis</i>)
Våtarv (<i>Stellaria media</i>)	Groblad (<i>Plantago major</i>)
Fältarv (<i>Cerastium arvense</i>)	Baldersbrå (<i>Matricaria inodora</i>)
Revmörblomma (<i>Ranunculus repens</i>)	Korsört (<i>Senecio vulgaris</i>)
Penningört (<i>Thlaspi arvense</i>)	Åkertistel (<i>Cirsium arvense</i>)
Lomme (<i>Capsella bursa-pastoris</i>)	Ogräsmaskros (<i>Taraxacum vulgaria coll.</i>)

Anmärkningsvärd är en trädgårdstappa där revormstöreln (*Euphorbia helioscopia*) och åkerkåreln (*Erysium hieracifolium*) dominerar. Den senare har sin enda kända lokal i området där. Förutom nämnda arter finns där också några exemplar av ullört samt några vanligare ogräs.

På åkermarken kan man också hitta en del tillfälligt inkomna arter. På en hög med ditförd tång växer således marviol (*Cakile maritima*), strandmålla (*Atriplex litoralis*), samt spjutmålla (*Atriplex latifolia*), samtliga är typiska havsstrandväxter. Alla kommer att försvinna så fort man tar bort tången.

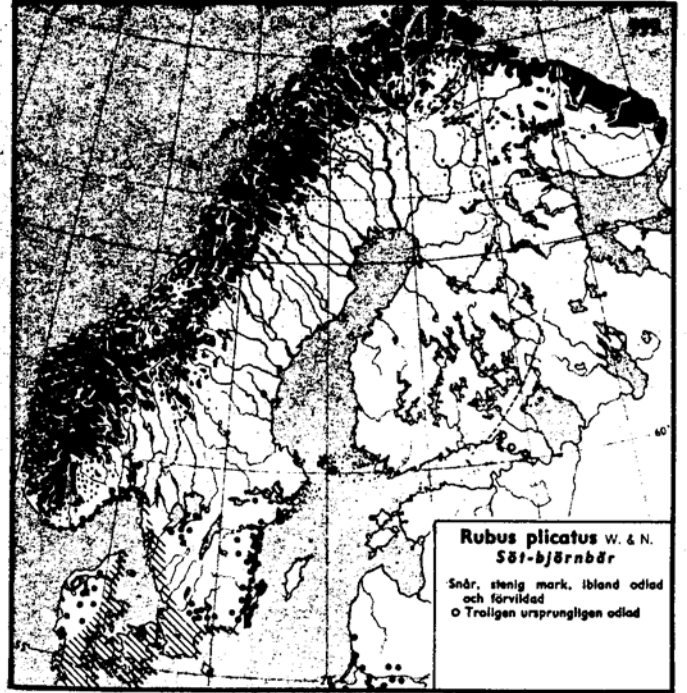
Vidare växer på en komposthög vid en vallodling rikligt med sömntuta (*Eschscholzia californica*) och roseniberis (*Iberis umbellata*), båda välkända trädgårdsflyktingar.

Genom området går flera ganska djupa diken. De är oftast helt fyllda av vass. Dessutom förekommer rikligt med:

Andmat (<i>Lemna minor</i>)	Fackelblomster (<i>Lythrum salicaria</i>)
Gul svärdsllilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Videört (<i>Lysimachia vulgaris</i>)
Brännässla (<i>Urtica dioica</i>)	
Älgört (<i>Filipendula ulmaria</i>)	

Ofta kantas diken av snår bestående av klobjörnbär (*Rubus lindebergii*) vilket märkligt nog är områdets vanligaste björnbärsart. Annars brukar det inom området tämligen sällsynta sötbjörnbäret (*Rubus plicatus*) vara den vanligaste arten. Inom området finns flera små dammar. Åtminstone en del av dem hör från torvtäckt. Kring vattensamlingarna är floran riklig med arter som:

Andmat (<i>Lemna minor</i>)	Vasstarr (<i>Carex acuta</i>)
Gäddnate (<i>Potamogeton natans</i>)	Blåsstarr (<i>Carex vesicaria</i>)
Kranssvalting (<i>Alisma plantago-aquatica</i>)	Kärrkavle (<i>Alopecurus geniculatus</i>)
Bladvass (<i>Phragmites communis</i>)	Bitterpilört (<i>Polygonum hydropiper</i>)
Grenrör (<i>Calamagrostis canescens</i>)	
Bunkestarr (<i>Carex elata</i>)	

Två björnbärsarters utbredning i Sverige. Den tämligen sällsynta *Rubus Lindebergii*, Klobjörnbär har visat sig vara den vanligaste björnbärsarten inom området.

Brakved (*Rhamnus frangula*)
Vanlig på hyggen och i fuktig lövskog.

Bäckbräsa (*Cardamine amara*)
Fackelblomster (*Lythrum salicaria*)
Videört (*Lysimachia vulgaris*)

Flenört (*Scrophularia nodosa*)
Sumpnoppa (*Gnaphalium uliginosum*)

I två dammar i den södra delen av området finns den vackra Vattenblinken, *Hottonia palustris* i stora bestånd. I en damm nordost om Toftängsmossen domineras undervattensfloran helt av Korsandmat, *Lemna trisulca* som har sin enda lokal inom området här. I denna damm finns också den sällsynta Jättestarren, *Carex riparia*. På stranden av en liten damm mitt i åkrarna i den nordvästra delen växer ett tiotal exemplar av den mycket senblommande Honungsfacelian, *Phacelia tanacetifolia*, troligen förvildad från tidigare odling.

Kring husen och på ruderatmarken vid Toftängsmossen förekommer flera tillfälliga arter och trädgårdsflyktingar.

Parkslide (*Polygonum cuspidatum*)
Såpnejlika (*Saponaria officinalis*)
Pepparrot (*Armoracia rusticana*)

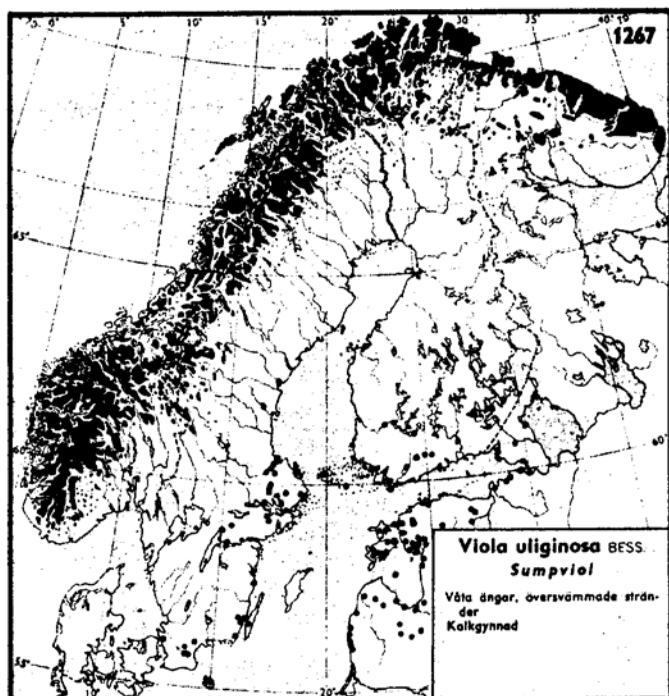
Jättebjörnloka (*Heracleum mantegazzianum*)
Ålandsrot (*Inula helenium*)

Vid Toftängsmossen finns ett stort bestånd av Parkslidet. Dess flera meter höga stjälkar och de decimeterstora bladen bildar ogenomträngliga bestånd. Trots att den ej bildar frö i Sverige håller den liksom den högväxta Jättebjörnloka på att spridas över hela landet. Den sistnämnda ger vid beröring hemska eksem och brännsår. Trots detta har smarta försäljare lyckats sälja växten till många ovetande kunder. Nu finns den upp till tre meter höga växten förvildad överallt i Skåne. Den är mycket svår-bekämpad.

Förutom de ovan nämnda arterna förekommer det även en del andra växter på ruderat- och avstjälplingsmarkerna.

Rosendunört (*Epilobium hirsutum*)
Björnloka (*Heracleum sibiricum*)
Knölsyska (*Stachys palustris*)

Ullig kardborre (*Arctium tomentosum*)
Fettistel (*Sonchus arvensis*)
Svinmolke (*Sonchus oleraceus*)

Sumpviolens
utbredning

Efter Hultén

OMRÅDE 2

Detta område består av skog av skiftande typer vilket ger en mängd biotoper och växtsamhällen.

Den sydvästra delen av skogen benämnes ofta Gummarpsskogen och består till stor del av bokskog av hedtyp med inslag av granplanteringar. Denna skog är gles med ett föga utvecklat buskskikt, en del inslag av rönn finns dock. Örtfloran är artfattig och omfattar:

Kruståtel (*Deschampsia flexulosa*)

Vitsippa (*Anemone nemorosa*)

Harsyra (*Oxalis acetosella*)

Skogsstjärna (*Trientalis europaea*)

I skogsbrynen är dock vegetationen tätare och frodigare med buskar som fläder (*Sambucus nigra*), hassel (*Corylus avellana*) och hägg (*Prunus padus*). Här förekommer också:

Storrams (*Polygonatum multiflorum*)

Nässelklocka (*Campanula trachelium*)

Skogssallat (*Lactuca muralis*)

Genom bokskogen går några stråk med fuktig mark med uppenbart högre näringsinnehåll. Trädskiktet domineras av klibbal (*Alnus glutinosa*). Men dessutom förekommer tysk lönn (*Acer pseudoplatanus*), ask (*Fraxinus excelsior*) samt glasbjörk (*Betula pubescens*). Örtfloran ändrar helt karaktär och omfattar växter som:

Lundgröe (*Poa nemoralis*)

Storrams (*Polygonatum multiflorum*)

Hässlebrodd (*Milium effusum*)

Svalört (*Ranunculus ficaria*)

Skärmstarr (*Carex remota*)

Revsmörblomma (*R repens*)

Ormbär (*Paris quadrifolia*)

Majsmörblomma (*R auricomus*)

Stora bestånd av liljekonvalj (*Convallaria majalis*) finns också på några ställen i skogen. Norr om vägen genom skogen övergår miljön till ett björkkärr. Skogen är ej olik den kring Allerums mosse och spår efter torvtäkt finns också på flera platser, sänkor som nästan ständigt är vattenfyllda. Vattenståndet är mycket högt under våren och försommaren och detta sätter sin prägel på floran. I torvgroparna finner vi:

Blåtåtel (*Molinia caerulea*)

Hundstarr (*Carex nigra*)

Bunkestarr (*C elata*)

Gul svärds-lilja (*Iris pseudacorus*)

Under försommaren blommar några intressanta arter i kärret, t ex:

Tvåblad (*Listera ovata*) Förekommer bitvis i mängd

Småvänderot (*Valeriana dioica*) Enstaka exemplar

Under högsommaren tätnar vegetationen och domineras av:

Skogsfräken (*Equisetum sylvaticum*)
Brännässla (*Urtica dioica*)
Älgört (*Filependula ulmaria*)
Besksöta (*Solanum dulcamara*)
Vattenmåra (*Galium palustre*)
Kärresilja (*Peucedanum palustre*)
Strandklo (*Lycopus europeus*)

Träden är i huvudsak glasbjörk och konstigt nog saknas klibbal nästan helt och istället är hägg och sälg dominerande i buskskiktet. Norrut förbi gården i sänkan stiger landskapet och vi kommer in i en helt annan typ av skog. Stora delar består av tämligen gles björk- och ekskog med sparsamt busk- och örtskikt. Typiska arter är:

Kruståtel (<i>Deschampsia flexuosa</i>)	Rönn (<i>Sorbus aucuparia</i>)
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Ängskovall (<i>Melampyrum pratense</i>)
Stenmåra (<i>Galium saxatile</i>)	
Buskstjärnblomma (<i>Stellaria holostea</i>)	Kaprifol (<i>Lonicera periclymenum</i>)

I detta område finns också granskogspartier av varierande ålder samt hedbokskog av tidigare nämnd typ med mycket sparsam flora. För utom de tidigare nämnda arterna finns:

Vårfryle (*Luzula pilosa*)
Ärenpris (*Veronica officinalis*)

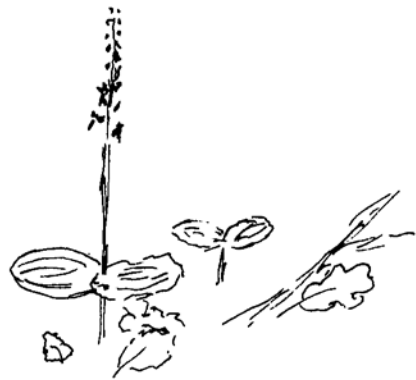
I de norra delarna av område 2 finns på ett par platser områden med en mycket intressant flora. Det rör sig dels om ett alkärr samt smärre partier med frodig lundvegetation. Alkärrret har ett väl utvecklat buskskikt med framför allt klibbal, hägg och hassel. För övrigt finns:

Skogsfräken (<i>Equisetum sylvaticum</i>)	Jättestarr (<i>C. riparia</i>)
Kärrfräken (<i>E. palustre</i>)	Gul svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)
Majbräken (<i>Athyrium filix-femina</i>)	Kabelleka (<i>Caltha palustris</i>)
Rörflen (<i>Phalaris arundinacea</i>)	Revmörblomma (<i>Ranunculus repens</i>)
Rankstarr (<i>Carex elongata</i>)	Gullpudra (<i>Chrysosplenium alternifolium</i>)

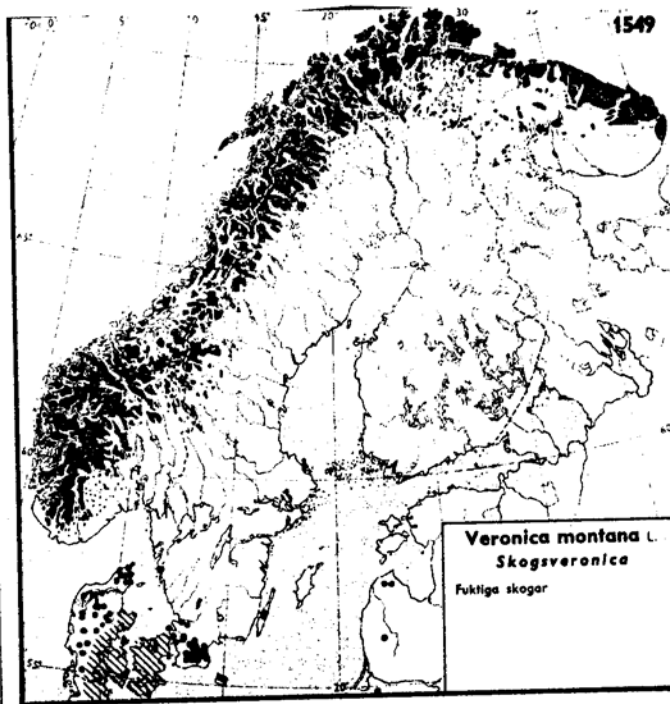
Jättestarr är en tämligen ovanlig växt som endast förekommer på två platser inom undersökningsområdet. Som nämnts finns också partier med lundvegetation. Här finns:

Lundvårlök (<i>Gagea spathacea</i>)	Bergdunört (<i>Epilobium montanum</i>)
---------------------------------------	--

Vildbalsamin (*Impatiens noli-tangere*)
 Skogsveronika (*Veronica montana*)
 Stor häxört (*Circaea lutetiana*)
 Svalört (*Ranunculus ficaria*)
 Hässlebrodd (*Milium effusum*)
 Långsvingel (*Festuca gigantea*)
 Skogsstarr (*Carex sylvatica*)
 Skärmstarr (*C. remota*)

Tvåblad (*Listera ovata*), en orkidé som det kan vara svårt att få syn på.

Mycket intressant är den rikliga förekomsten av Skogsveronica, *Veronica montana* i Allerumskogen. Arten förekommer sällsynt i lövskog inom ett mycket begränsat område i landet.

ÄNGSVÄXTER

Någon egentlig ängsmark förekommer inte inom undersökningsområdet. Det rör sig huvudsakligen om hårt betade och konstgödslade fält där endast ett fåtal örter kan existera.

Därför är de växter som hör ängar och hagar till hänvisade till smala remsor längs vägar. Detta förhållande gäller större delen av västra Skåne idag där den mesta marken utnyttjas hårt.

Ett artrikt och intressant parti finns längs vägen i område 9 mellan de båda skogsavsnitten. Floran innefattar:

Grusstarr (*Carex hirta*)
Teveronika (*Veronica chamaedrys*)
Majveronika (*V serpyllifolia*)
Gulvial (*Lathyrus pratensis*)
Humlelucern (*Medicago lupulina*)
Rödkörvel (*Torilis japonica*)
Rödklint (*Centaurea jacea*)
Buskmåra (*Galium mollugo*)
Gulmåra (*G verum*)
Prästkrage (*Chrysanthemum leucanthemum*)
Flockfibbla (*Hieracium umbellatum*)
Småborre (*Agrimonia eupatoria*)

I område 9 förekommer även gräsmark i form av smärre fält och remsor längs åkrarna. Floran består till största delen av gräs. Nämnas kan:

Knylhavre (*Arrhenatherum elatius*)
Ängsgröe (*Poa pratensis*)
Foderlost (*Bromus inermis*)
Krypven (*Agrostis stolonifera*)
Rödven (*A tenuis*)
Rörsvingel (*Festuca arundinacea*)
Engelskt rajgräs (*Lolium perenne*)
Kvickrot (*Elytrigia repens*)

OMRÅDE 3 & 5

Även dessa områden består av en mängd växtsamhällen, stora ytor är dock hyggen som är relativt ointressanta i sammanhanget. Det finns partier med blandlövsskog innehållande företrädesvis klibbal, glasbjörk, vårtbjörk, ek och bok. Örtdfloran varierar kraftigt på grund av skiftande förhållanden i fråga om ljus, näring, fuktighet m.m. I denna blandskog är rönn och klibbal dominerande i buskskiktet med inslag av hassel, hägg, hagtorn och brakved.

För övrigt märks:

- Kaprifol (*Lonicera periclymenum*)
- Buskstjärnblomma (*Stellaria holostea*)
- Stenmåra (*Galium saxatile*)
- Skogsbingel (*Mercurialis perennis*)

I de fuktigare och ur näringssympunkt bättre avsnitten tillkommer arter som:

- Småstarr (*Carex nigra*)
- Gråstarr (*C. canescens*)
- Skärmstarr (*C. remota*)
- Skogsveronika (*Veronica montana*)
- Kirskål (*Aegopodium podagraria*)
- Stinksyska (*Stachys sylvatica*)
- Snärjmåra (*Galium aparine*)

Bland ormbunkeväxterna förekommer i stort antal följande:

- Majbräken (*Athyrium filix-femina*) Framför allt på fuktiga marker
- Skogsbräken (*Dryopteris carthusiana*)
- Lundbräken (*D. dilatata*)

Speciellt kring den bäck som rinner genom detta skogsavsnitt (omr 3), är floran rik. I bäcken förekommer bland annat bäckbräsa (*Cardamine amara*). En stor del av Område 3 täcks av björkskog, vårtbjörk med sparsam undervegetation, en ganska vanlig biotop i Allerums skog. Artantalet är relativt litet, men miljön är intressant. Karaktärsarter i denna skogstyp är:

- Örnbräken (*Pteridium aquilinum*)
- Piprör (*Calamagrostis arundinacea*)
- Blåtåtel (*Molinia caerulea*)
- Kruståtel (*Deschampsia flexuosa*)
- Ekorrbär (*Maianthemum bifolium*)
- Stenmåra (*Galium saxatile*)
- Kaprifol (*Lonicera periclymenum*)
- Skogstjärna (*Trientalis europea*)
- Buskstjärnblomma (*Stellaria holostea*)
- Ängskovall (*Melampyrum pratense*)

Norrut övergår skogen i område 3 till ängslövskog med ask och klibbal som dominerande trädslag. Buskskiktet är väl utvecklat med följande arter:

- Benved (*Euonymus europæus*)
- Hassel (*Corylus avellana*)
- Rundhagtorn (*Crataegus laevigata*)
- Slån (*Prunus spinosa*)
- Hägg (*P padus*)

Under våren och försommaren är artfloran artrik och intressant innan lövverket sluter sig och ljusförhållandena blir sämre. I april och maj blommar arter som:

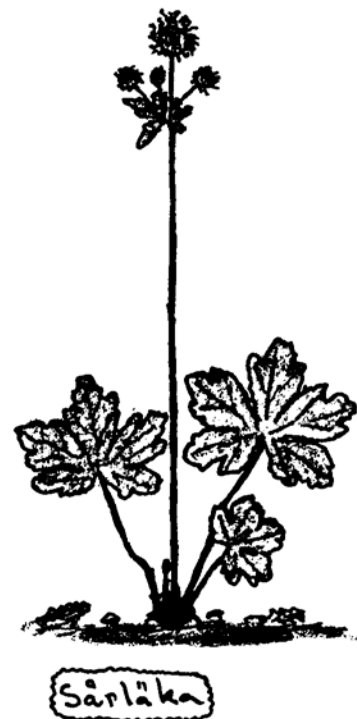
- Vårlök (*Gagea lutea*)
- Lundvårlök (*G spathacea*)
- Ormbär (*Paris quadrifolia*)
- Skogsbingel (*Mercurialis perennis*)
- Gullpudra (*Chrysosplenium alternifolium*)
- Majsmörblomma (*Ranunculus auricomus*)
- Vitsippa (*Anemone nemorosa*)
- Gulsippa (*A ranunculoides*)
- Desmeknopp (*Adoxa moschatellina*)

Senare tillkommer:

- Storrams (*Polygonatum multiflorum*)
- Grönvit nattviol (*Platanthera clorantha*)
- Skogsnycklar (*Dactylorhiza fuchsii*)
- Skogsveronika (*Veronica montana*)
- Teveronika (*V chamaedrys*)

Högsommarfloran domineras totalt av högväxta tåliga arter som brännässla, snärjmåra, stinksyska och stora bestånd av hallon. Inslag finns dock av:

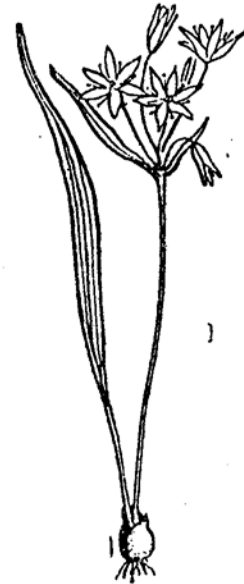
- Stor häxört (*Circaea lutetiana*)
- Lundstjärnblomma (*Stellaria nemorum*)
- Sårläka (*Sanicula europæa*)

Nässelklocka (*Campanula trachelium*)
 Vildbalsamin (*Impatiens noli-tangere*)
 Skogsskräppa (*Rumex sanguineus*)
 Kärrfibbla (*Crepis paludosa*)

Gräs och halvgräsfloran omfattar åtskilliga intressanta och mindre vanliga arter som:

Långsvingel (*Festuca gigantea*)
 Lundelm (*Roegneria canina*)
 Lundgröe (*Poa nemoralis*)
 Lundslok (*Melica uniflora*)
 Hässlebrodd (*Milium effusum*)
 Skogsstarr (*Carex sylvatica*)
 Skärmstarr (*C. remota*)

Värlök

Kärlkryptogamfloran är också rik och omfattar:

Skogsfräken (*Equisetum sylvaticum*)
 Ängsfräken (*E. pratense*)
 Träjon (*Dryopteris filix-mas*)
 Skogsbräken (*D. carthusiana*)
 Lundbräken (*D. dilatata*)
 Majbräken (*Athyrium filix-femina*)

Denna ängslövskogsvegetation fortsätter in i område 5 där den är helt dominerande vilket gör detta område till mycket värdefullt ur botanisk synpunkt.

I område 5 finns också granplanteringar med oftast ointressant flora. Rester av den tidigare lövskogsfloran finns dock ofta kvar. De västra och norra delarna av område 5 består till största delen av björk-ek-boskog av hedkaraktär. Inslag finns av druvfläder, olvon, rönn rundhagtorn, hägg och benved längs skogsbrynet. Floran i övrigt omfattar bland annat:

Liljekonvalj (*Convallaria majalis*)
 Buskstjärnblomma (*Stellaria holostea*)
 Ängsviol (*Viola canina*)
 Kaprifol (*Lonicera periclymenum*)
 Ekorrhör (*Maianthemum bifolium*)
 Stenmåra (*Galium saxatile*)
 Krypbjörnbär (*Rubus corylifolius*)
 Örnbräken (*Pteridium aquilinum*)

Ängslövskogen i område 3 och 5 är med all säkerhet en rest av det omfattande bruk av slätterängar som förr har funnits inom Allerums socken. Märten Sjöbeck har genom sina forskning i denna region visat detta.

Område 4

Ett område som består av ungefär lika delar hygge/granskog och lövskog.

En del av lövskogen är hedbokskog med sparsam flora och dessutom finns björkskog av tidigare nämnd typ med kaprifol, buskstjärnblomma, krus-tåtel etc i markskiktet. Buskvegetationen är tämligen sparsam men inslag av hägg, rönn och några andra arter finns.

I områdets centrala delar finns ett avsnitt med alskog på fuktig mark. Här tätar vegetationen och flera intressanta inslag finns i floran. Buskskiktet är mycket väl utvecklat och består av följande arter:

Hägg (*Prunus padus*)
Hassel (*Corylus avellana*)
Rundhagtorn (*Crataegus laevigata*)
Benvéd (*Euonymus europæus*)
Brakved (*Rhamnus frangula*)
Skogskornell (*Cornus sanguinea*)
Hallon (*Rubus idaeus*)
Björnbär (*Rubus fruticosus*)

Under våren blommar några fuktälskande örter som:

Kabbeleka (*Caltha palustris*)
Gullpudra (*Chrysosplenium alternifolium*)
Kärrviol (*Viola palustris*)

Sommarfloran omfattar arter som:

Äkta förgätmigej (*Myosotis palustris*)
Skogsveronika (*Veronica montana*)
Revsmörblomma (*Ranunculus repens*)
Kärrtistel (*Cirsium palustre*)
Videört (*Lysimachia vulgaris*)
Hässlebrodd (*Milium effusum*)
Tuvtåtel (*Deschampsia caespitosa*)
Småstarr (*Carex fusca*)
Skärmstarr (*C. remota*)
Skogsfräken (*Equisetum sylvaticum*)
Majbräken (*Athyrium filix-femina*)
Lundbräken (*Dryopteris dilatata*)

I områdets östra hörn finns en samling imponerande gamla ekar. Några delar av området består av tämligen gles blandlövskog med stora bestånd av högvuxna arter som hallon, björnbär och örnbräken. I fuktigare delar hittar man t.ex blåttåtel och vattenmåra.

OMRÅDE 7

Område 7 är det nordligaste av områdena. Det ligger orienterat i nordväst-sydöstlig riktning och är ca 1,6 km långt och upp till 800 meter brett. Omkring en tredjedel av området består av granodlingar av olika åldrar. Resten består av olika lövskogstyper, nämligen: bokskog, åtminstone delvis av ängsbokskogstyp; en ekskog med tämligen rik flora och ett ovanligt väl utvecklat buskskikt; en vårtbjörkskog; ganska gles med olika gräsarter helt dominerande i örtskiktet; två glasbjörkskogar, en mycket risig nästan helt utan örtskikt, och en fuktig också den med dåligt utvecklat örtskikt; några blandlövskogar med skiftande ofta ganska rikt örtskikt; samt slutligen en ask-klibbalskog med yppig flora. Det sistnämnda avsnittet är Allerumskogens artrikaste, där förekommer samtliga sex orkidéarter som är funna inom området. Ängslövskogen i område 7 hyser den allra rikaste och mest utpräglade lundfloran i hela undersökningsområdet. Det största hotet mot området är avverkning och granplantering. De finaste områdena delas av av granplanteringar. Där kan man tydligt se kontrasten mellan den yppiga floran i t.ex. ask-alskogen och den risiga granskogen som ofta helt saknar fältskikt. Man kan bara spekulera i hur mycket fin flora som har förstörts av granplanteringarna här. Nu hyser den gamla risiga granskogen endast ett fåtal arter, där det överhuvudtaget växer något. Större delen av marken saknar helt högre växter. De arter som har tålt granarna är framför allt följande:

Kruståtel (<i>Deschampsia flexuosa</i>)	Harsyra (<i>Oxalis acetosella</i>)
Ekorrbär (<i>Maianthemum bifolium</i>)	Skogsstjärna (<i>Trientalis europaea</i>)

Detta är den typiska floran för granodlingar i södra Sverige. Genom granens sura barr kommer jordmånen snart att ändras, från lövskogens näringsrika brunjord till barrskogens sura mår. Mellan de äldre granodlingarna finns en yngre odling. Där floran ännu inte helt förstörd. I trädsiktet finns det kvar småplantor av en del lövträd, främst Glasbjörk, *Betula pubescens*, men även följande arter:

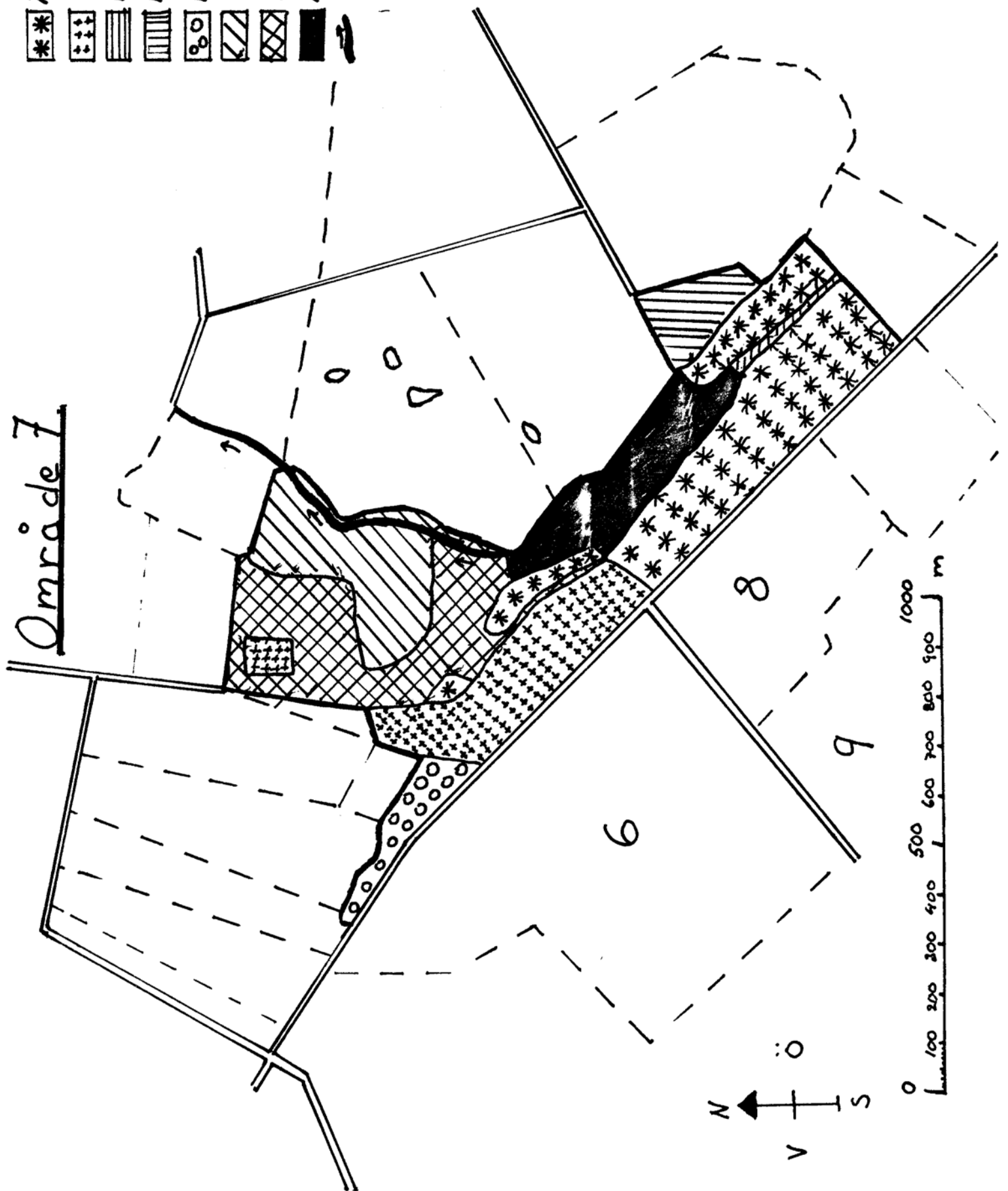
Sälg (<i>Salix caprea</i>)	Klibbal (<i>Alnus glutinosa</i>)
Gråvide (<i>Salix cinerea</i>)	Skogsek (<i>Quercus robur</i>)
Krypvide (<i>Salix repens</i>)	Rönn (<i>Sorbus aucuparia</i>)
Sandvide (<i>Salix repens</i> var. <i>nitida</i>)	Tysk lönn (<i>Acer pseudoplatanus</i>)
Vårtbjörk (<i>Betula verrucosa</i>)	Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)

Sannolikt förekommer även hybrider mellan de olika *Salix*arterna. Fältskiktet är fortfarande ganska rikt men det har undergått en viss förändring. Sålunda har de mest näringskrävande lundväxterna försvunnit, och mindre näringskrävande arter såsom Skogsfräken, *Equisetum sylvaticum*, Kruståtel, Skogsstjärna och Ekorrbär har ökat. Förutom dessa domineras floran av:

Ekbräken (<i>Gymnocarpium dryopteris</i>)	Brännässla (<i>Urtica dioica</i>)
Lundbräken (<i>Dryopteris dilatata</i>)	Skogsnarv (<i>Moehringia trinervia</i>)
Skogsbräken (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)
Majbräken (<i>Athyrium filix-femina</i>)	Humleblomster (<i>Geum rivale</i>)
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Kaprifol (<i>Lonicera periclymenum</i>)

Område 7

- ☼ Äldre granplantering
- ☼ Yngre granplantering
- ▨ Risig glasbjörkskog
- ▨ Kärrig glasbjörkskog
- Betskog
- ▨ Vårtbjörkskog
- ▨ Ekskog
- ▨ Ask-klibbalskog
- ☞ Bäck

I den norra delen av granodlingen växer ett tiotal exemplar av den ovanliga Mellanhäxörten, *Circaea intermedia*. På vägen som delar odlingen i två delar växer en sentida invandrare från Mexiko, nämligen den håriga ~~Gängel~~ *Galinsoga ciliata*. Den var förut ganska ovanlig men har nu blivit allt vanligare. Stora delar av odlingen är kärrartade. Här har granen vanligtvis inte trivts så florans är annorlunda, följande arter är typiska:

Bredkaveldun (<i>Typha latifolia</i>)	Älgört (<i>Filipendula ulmaria</i>)
Skogssäv (<i>Scirpus sylvaticus</i>)	Kärrdunört (<i>Epilobium palustre</i>)
Knapptåg (<i>Juncus conglomeratus</i>)	Dyveronika (<i>Veronica scutellata</i>)
Veketåg (<i>Juncus effusus</i>)	Kärrtistel (<i>Cirsium palustre</i>)
Kärrbräsma (<i>Cardamine pratensis</i> var. <i>palustris</i>)	

I nordväst gränsar granodlingen till en bokskog. På grund av att boken endast släpper igenom ca 5% av det infallande ljuset sommartid så är florans fattig på sommaren. På våren är dock artrikedomen större, då dominerar följande växter:

Hässlebrodd (<i>Milium effusum</i>)	Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)
Lundslok (<i>Melica uniflora</i>)	Svalört (<i>Ranunculus ficaria</i>)
Vårfryle (<i>Luzula pilosa</i>)	Harsyra (<i>Oxalis acetosella</i>)
Liljekonvalf (<i>Convallaria majalis</i>)	Skogstjärna (<i>Trientalis europaea</i>)
Buskstjärnblomma (<i>Stellaria holostea</i>)	Skogsviol (<i>Viola riviniana</i>)
Harsyra (<i>Oxalis acetosella</i>)	

På högsommaren saknar stora delar av markens fältskikt. Bland de få arterna märks:

Skogsbräken (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	Brännässla (<i>Urtica dioica</i>)
Krustätel (<i>Deschampsia flexuosa</i>)	Hallon (<i>Rubus idaeus</i>)

Öster om nyplanteringen utbreder sig en ekskog. Ställvis är inblandningen av andra lövträd markant. Förekommer gör: Vårtbjörk, Klibbal, Bok, Hassel, Rönn och Ask. Buskskiktet är väl utbildat med arter som: Brakved, Asp, Hallon, Kaprifol, Rundhagtorn och Benved. I fältskiktet dominerar Blåtätel, *Malinia caerulea*. Övriga arter är:

Buskstjärnblomma (<i>Stellaria holostea</i>)	Lundviol (<i>Viola reichenbachiana</i>)
Svalört (<i>Ranunculus ficaria</i>)	Blåbär (<i>Vaccinium myrtillus</i>)
Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)	
Skogsviol (<i>Viola riviniana</i>)	

På fuktigare ställen, vilka främst finns i de nordöstra delarna av området är florans annorlunda. Där finns även:

Tuvvåtel (<i>Deschampsia caespitosa</i>)	Springkorn (<i>Impatiens noli-tangere</i>)
Älgört (<i>Filipendula ulmaria</i>)	
	Stor häxört (<i>Circaea lutetiana</i>)

Äkta förgätmigej (*Myosotis palustris*) Åkermynta (*Mentha arvensis*)
Toppdån (*Galeopsis bifida*)

I de södra delarna som gränsar till ask-alskogen är florán annorlunda. Buskskiktet är mindre väl utvecklat och hasseln är betydligt vanligare. Följande växter är vanligast i fältskiktet:

Ängsfräken (<i>Equisetum pratense</i>)	Kärrviol (<i>Viola palustris</i>)
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Skogsviol (<i>Viola riviniana</i>)
Svalört (<i>Ranunculus ficaria</i>)	Springkorn (<i>Impatiens noli-tangere</i>)
Majsmörblomma (<i>Ranunculus auricomus</i>)	Kirskål (<i>Aegopodium podagraria</i>)
Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)	Desmeknopp (<i>Adoxa moschatellina</i>)

I norr gränsar ekskogen till en vårtbjörkskog. Gräsen mellan de två biotoperna är ovanligt tydlig. I fältskiktet övergår dominansen från Blåtåtel till Tuvståtel eller ställvis Kruståtel. Buskskiktet är inte lika väl utvecklat som i ekskogen men här förekommer ganska rikligt med Brakved, Hallon och Kaprifol. I fältskiktet är följande arter vanliga förutom de tidigare nämnda gräsen:

Ekorrhör (<i>Maianthemum bifolium</i>)	Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)
Buskstjärnblomma (<i>Stellaria holostea</i>)	Harsyra (<i>Oxalis acetosella</i>)
Svalört (<i>Ranunculus ficaria</i>)	

I vårtbjörkskogen förekommer området's enda lokal för Hultbräken, *Thelypteris phegopteris*.

Vi kommer nu till den finaste delen av område 7, nämligen en kärrig ask-alskog. I sydväst övergår skogen succesivt i blandlövsskog dock fortfarande dominerad av ask och al. Förutom dessa träd förekommer:

Asp (<i>Populus tremula</i>)	Skogsek (<i>Quercus robur</i>)
Vårtbjörk (<i>Betula verrucosa</i>)	Avenbok (<i>Carpinus betulus</i>)
Glasbjörk (<i>Betula pubescens</i>)	Skogsalm (<i>Ulmus glabra</i>)
Bok (<i>Fagus sylvatica</i>)	Rönn (<i>Sorbus aucuparia</i>)

Buskskiktet är väl utbildat. Här förekommer:

Hassel (<i>Corylus avellana</i>)	Blåhallon (<i>Rubus caesius</i>)
Benved (<i>Euonymus europæus</i>)	Skogsbjörnbär (<i>Rubus nessensis</i>)
Trolldruva (<i>Actaea spicata</i>)	Rundhagtorn (<i>Crataegus laevigata</i>)
Stenbär (<i>Rubus saxatilis</i>)	Kaprifol (<i>Lonicera periclymenum</i>)
Hallon (<i>Rubus idæus</i>)	

Fältfloran är mycket rik. På våren dominerar följande växter:

Ängsfräken (<i>Equisetum pratense</i>)	Svalört (<i>Ranunculus ficaria</i>)
Vårlök (<i>Gagea lutea</i>)	Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)
Lundvårlök (<i>Gagea spathacea</i>)	Harsyra (<i>Oxalis acetosella</i>)
Storrams (<i>Polygonatum multiflorum</i>)	Skogsviol (<i>Viola riviniana</i>)

På föreommaren är florán yppigast. Då dominerar de högväxta kärrväxterna, såsom t ex:

Gökblomster (<i>Lychnis flos-cuculi</i>)	Flenört (<i>Scrophularia nodosa</i>)
Älgört (<i>Filipendula ulmaria</i>)	Kärrtistel (<i>Cirsium palustre</i>)
Kirskål (<i>Aegopodium podagraria</i>)	Kärrfibbla (<i>Crepis paludosa</i>)
Äkta förgätmigej (<i>Myosotis palustris</i>)	Skogsstarr (<i>Carex sylvatica</i>)

På de torrare partierna finns en utpräglad och rik lundflora:

Hässlebrodd (<i>Milium effusum</i>)	Blekstarr (<i>Carex pallescens</i>)
Hundäxing (<i>Dactylis sp.</i>)	Ornbär (<i>Paris quadrifolia</i>)
Lundslok (<i>Melica uniflora</i>)	Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)
Skärmstarr (<i>Carex remota</i>)	Häckvicker (<i>Vicia sepium</i>)

Längre fram på sommaren ändras florán ändras florán. Nu dominerar:

Lundelm (<i>Roegneria canina</i>)	Videört (<i>Lysimachia vulgaris</i>)
Långsvingel (<i>Festuca gigantea</i>)	Stinksyska (<i>Stachys silvatica</i>)
Springkorn (<i>Impatiens noli-tangere</i>)	Nässelklocka (<i>Campanula trachelium</i>)
Stor häxört (<i>Circaea lutetiana</i>)	Bergdunört (<i>Epilobium montanum</i>)

Inom ask-klibbalskogens gränser finns en mängd sällsyntare växter: Där finns ett större bestånd av Skogsveronika, *Veronica montana*. Där finns två stora bestånd av Kransrams, *Polygonatum verticillatum*, det största med ett 50-tal exemplar. Samtliga inom Allerumskogen funna orkidéer finns samlade i denna biotop. Vanligs är Skogsnycklarna, *Dactylorhiza fuchsii*, en nära släkting till Jungfru Marie Nycklar. Den förekommer allmänt över hela biotopen och även i angränsande områden. Näst vanligast är den orkidé som slår ut först på våren, S:T Pers nycklar, *Orchis mascula*. Denna art är en relik från den tid området var slätteräng. Arten kommer troligen att dö ut när beskuggningen blir kraftigare. Betydligt sällsyntare är Tvåbladet, *Listera ovata* och den Grönvita nattviol, *Platanthera clorantha*. Dessa båda förekommer i smågrupper om 2-5 exemplar vardera. Vanligast är den sistnämnda. Tvåbladet är mycket svår att hitta då den helt smälter ihop med miljön. Slutligen förekommer mycket sällsynt ytterligare två arter, nämligen Skogsknipprot, *Epipactis helleborine* och Nästrot, *Neottia nidus-avis*. De finns endast på en lokal vardera med 2 respektive 5 exemplar. Här är det naturligt att påpeka att alla orkidéer är fridlysta i Skåne, det är alltså förbjudet att gräva upp, skada eller plocka en orkidé.

Grönvit nattviol
(*Platanthera clorantha*)
Blommar vid midsommartid.

Vidare finns enstaka exemplar av den giftiga Svarta trolldruvan, *Actaea spicata*. Undersökningsområdets enda funna hybrid, *Geum rivale* x *urbanum*, dvs Humleblomster x Nejlikrot har sin enda lokal här. Den underligt nog helt fertila hybriden fanns 1979 i ett exemplar. Vidare finns några exemplar av Skogsvicker, *Vicia sylvatica*. Den vackra Sår läkan, *Sanicula europaea* är vanlig i den nordvästra delen, Denna biotop är alltså mycket artrik. Totalt kommer man upp i drygt 120 arter, nästan alla typiska lundväxter. Detta kan jämföras med Sjöbeckes 130 arter 1922. Om man tar hela område 7 kommer man lätt upp i 150 växtarter.

Längst i söder finns en kärrig och tämligen artfattig glasbjörkskog. Inslaget av andra lövträd är starkt. Här finns även:

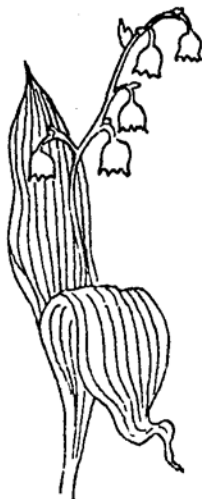
Avenbok (<i>Carpinus betulus</i>)	Skogsalm (<i>Ulmus glabra</i>)
Bok (<i>Fagus sylvatica</i>)	Vildapel (<i>Malus sylvestris</i>)
Klibbal (<i>Alnus glutinosa</i>)	Slån (<i>Prunus spinosa</i>)
Skogsek (<i>Quercus robur</i>)	

I fältskiktet är följande växter vanliga:

Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Skogsviol (<i>Viola riviniana</i>)
Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)	Harsyra (<i>Oxalis acetosella</i>)
Älgört (<i>Filipendula ulmaria</i>)	Kaprifol (<i>Lonicera periclymenum</i>)
Kärrviol (<i>Viola palustris</i>)	

Mellan granodlingarna i sydligaste delen av området finns en mycket tät och risig glasbjörkskog. Den är så tät att fältskikt nästan saknas. Genom vårtbjörk- och ekskogen rinner en liten bäck. Vid denna förekommer bl a följande arter:

Majbräken (<i>Athyrium filix-femina</i>)	Gullpudra (<i>Chrysosplenium alternifolium</i>)
Sälg (<i>Salix caprea</i>)	Älgört (<i>Filipendula ulmaria</i>)
Glasbjörk (<i>Betula pubescens</i>)	Slån (<i>Prunus spinosa</i>)
Svalört (<i>Ranunculus ficaria</i>)	Kärrviol (<i>Viola palustris</i>)
Vitsippa (<i>Anemone nemorosa</i>)	Stor häxört (<i>Circaea lutetiana</i>)

Liljekonvalj

Område 6 och 8

Det förstnämnda området består till stora delar av äldre granskog och granplanteringar av yngre datum. I den äldre granskogen är vegetationen mycket sparsam men inslag finns av följande arter:

- Druvfläder (*Sambucus racemosa*)
- Skogsstjärna (*Trientalis europaea*)
- Ekorrhör (*Maianthemum bifolium*)
- Kruståtel (*Deschampsia flexuosa*)
- Örnbräken (*Pteridium aquilinum*)
- Ekbräken (*Gymnocarpium dryopteris*)

Inom område 6 finns dessutom björkskog av tidigare nämnd typ samt en blandlövsskog dominerad av ek. I ekoskogens markflora ingår bl.a

- Liljekonvalj (*Convallaria majalis*)
- Vitsippa (*Anemone nemorosa*)
- Svalört (*Ranunculus ficaria*)
- Harsyra (*Oxalis acetosella*)
- Buskstjärnblomma (*Stellaria holostea*)
- Stinksyska (*Stachys sylvatica*)
- Vildbalsamin (*Impatiens noli-tangere*)
- Örnbräken (*Pteridium aquilinum*)
- Skogsfräken (*Equisetum sylvaticum*)

Det huvudsakligen ekskog av hedtyp men inslag av ängsskog finns vilket också framgår av ovanstående flora.

Område 8 är ett tämligen ointressant område ur botanisk synvinkel. Det domineras helt av en stor granplantering och dessutom finns bokskog av extrem hedtyp helt utan markflora samt smärre avsnitt med äldre granskog och björkskog.

På hygget där granarna ännu inte har börjat skugga marken är artrikedomen fortfarande tämligen stor. Man hittar t.ex:

- Ängskovall (*Melampyrum pratense*)
- Stenmåra (*Galium saxatile*)
- Buskstjärnblomma (*Stellaria holostea*)
- Grässtjärnblomma (*S. graminea*)
- Pillerstarr (*Carex pilufilea*)
- Blekstarr (*C. palescens*)
- Skogsbräken (*Dryopteris carthusiana*)
- Örnbräken (*Pteridium aquilinum*).

Den sistnämnda förekommer i enorma bestånd som på sina ställen förefaller kväva granplantorna.

På fuktigare avsnitt på hygget ofta hjulspår som avverkningsmaskiner har gjort förekommer nästan alltid arterna veketåg, knapptåg och blå-tåtel.

Område 9

Detta område domineras helt av åkermark med inslag av gräsmark som ej betas. Fälten avgränsas av diken med ridåer av träd och buskar. I dessa ridåer kan artrikedomen vara stor och man finner:

Skogslind	(<i>Tilia cordata</i>)
Klibbal	(<i>Alnus glutinosa</i>)
Ek	(<i>Quercus robur</i>)
Asp	(<i>Populus tremula</i>)
Sälg	(<i>Salix caprea</i>)
Vårtbjörk	(<i>Betula verrucosa</i>)
Olvon	(<i>Viburnum opulus</i>)
Benved	(<i>Euonymus europaeus</i>)
Nyponros	(<i>Rosa dumalis</i>)
Slån	(<i>Prunus spinosa</i>)

Inte minst benveden förekommer mycket rikligt ibland i trädartade exemplar.

I dikena finns en rad arter bundna till vatten och fukt. Nämnas kan:

Fackelblomster	(<i>Lythrum salicaria</i>)
Videört	(<i>Lysimachia vulgaris</i>)
Gul svärdsllilja	(<i>Iris pseudacorus</i>)
Flenört	(<i>Scrophularia nodosa</i>)
Kärrdunört	(<i>Epilobium palustre</i>)
Bäckveronika	(<i>Veronica beccabunga</i>)

Längs åkerkanter och på åkrarna bland de odlade grödorna växer naturligtvis en lång rad kulturbundna arter, innefattande många av de vanligaste ogräsen.

Knölsyska	(<i>Stachys palustris</i>)
Åkermynta	(<i>Mentha arvensis</i>)
Åkerveronika	(<i>Veronica agrestis</i>)
Trädgårdsveronika	(<i>V. persica</i>)
Murgrönsveronika	(<i>V. hederifolia</i>)
Åkerviol	(<i>Viola arvensis</i>)
Åkerpilört	(<i>Polygonum persicaria</i>)
Åkertistel	(<i>Cirsium arvense</i>)
Baldersbrå	(<i>Matricaria inodora</i>)

Tillfälliga växtarter kring vägkanter

Inom området kan man hitta ett antal växter som är ganska oregelbundna i sitt uppträdande. De dyker oftast upp längs vägar och liknande miljöer. Det kan röra sig om s.k. ruderalväxter eller ängsväxter. Bland dem hittar vi:

Björnloka	(<i>Heracleum sibiricum</i>)
Jättebjörnloka	(<i>Heracleum mantegazzianum</i>)
Morot	(<i>Daucus carota</i>)
Mörkt kungsljus	(<i>Verbascum nigrum</i>)
Gängel	(<i>Galinsoga ciliata</i>)
Mjuknäva	(<i>Geranium molle</i>)
Åkermolke	(<i>Sonchus arvensis</i>)
Kålmolke	(<i>Sonchus oleraceus</i>)

Övriga växtsamhällen

En betydande del av Allerumskogen upptas idag av hyggen med granplanteringar av varierande ålder. I början innan granarna börjar skjuta i höjden finns mycket av den ursprungliga floran kvar men sedan försvinner art efter art och till slut återstår ett mycket artfattigt och instabilt ekosystem.

En del hyggen innehåller endast de typiska kalhyggesväxterna hallon, mjölkört, björk och kruståtel. Ofta finns fuktiga partier (ofta hjulspår efter maskiner) med arter som tuvtåtel, blåtåtel, veketåg, knapptåg och mannagräs.

Andra örter som kan hittas på hyggerna är ängskovall, liten blåklocka, harstarr, blekstarr och pillerstarr.

Bland granarna finns lövsly med vårtbjörk, brakved, druvfläder och klibbal.

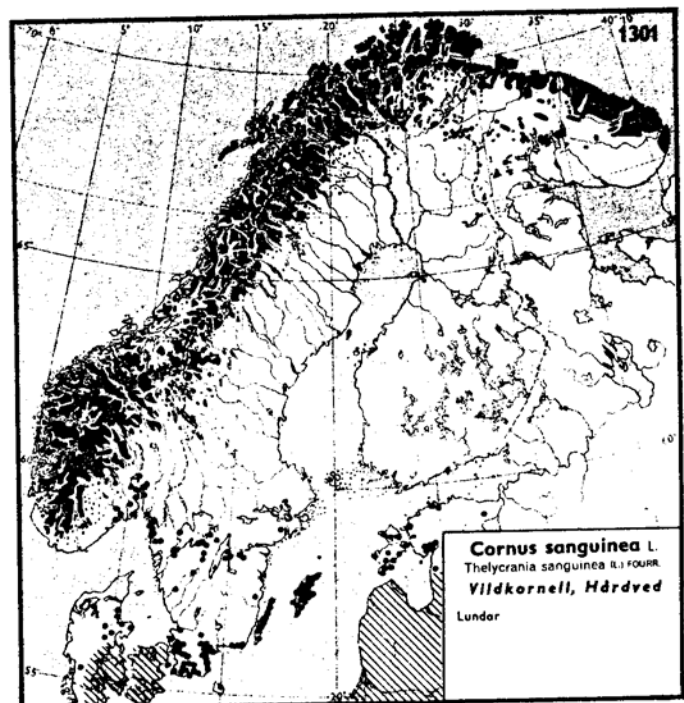
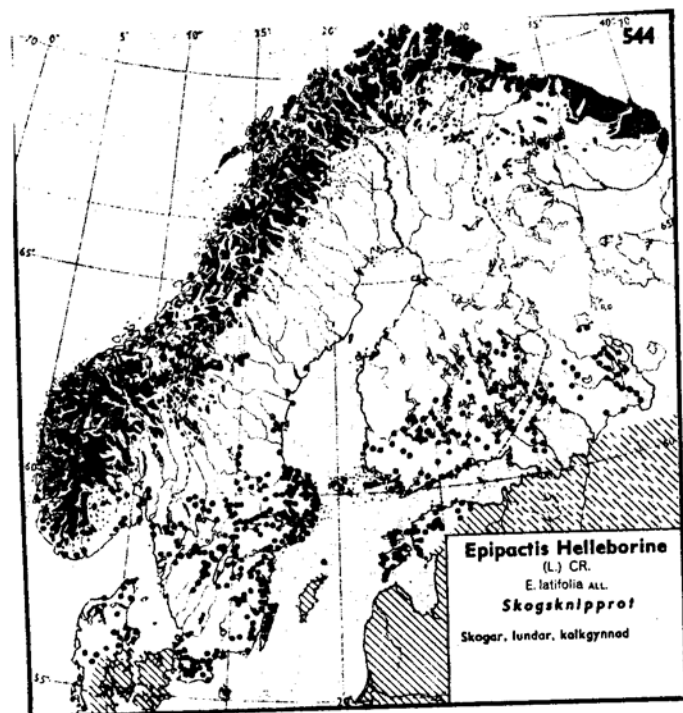
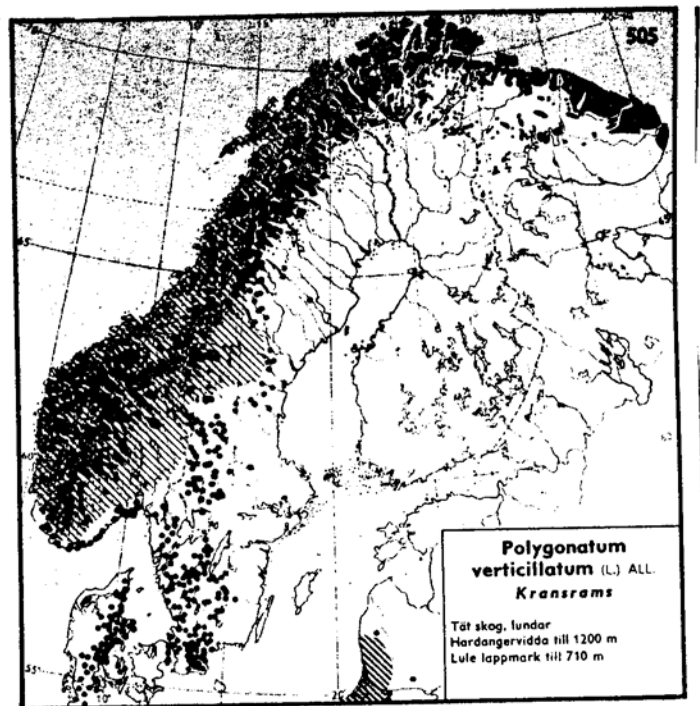
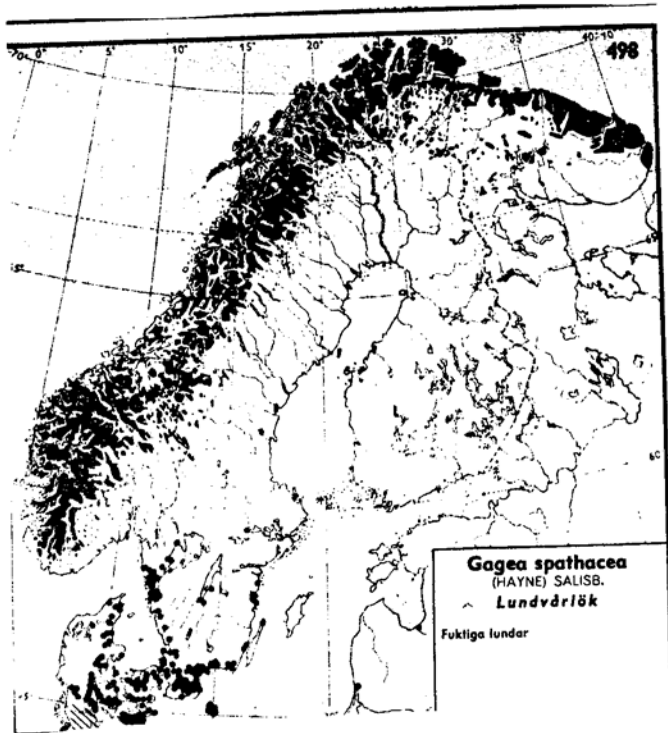
Vägkanterna i de beskrivna skogsområdena och de små gräsbevuxna skogsstigarna har sin typiska flora. Ofta återkommer samma växter i olika kombinationer. Vanligt förekommande är:

Smörblomma	(<i>Ranunculus acris</i>)
Ältranunkel	(<i>R. flammula</i>)
Ängsviol	(<i>Viola canina</i>)
Bitterpilört	(<i>Polygonum hydropiper</i>)
Vanlig ögontröst	(<i>Euphrasia stricta</i>)
Liten blåklocka	(<i>Campanula rotundifolia</i>)
Ängskovall	(<i>Melampyrum pratense</i>)
Skogsnoppa	(<i>Gnaphalium sylvaticum</i>)
Sumpnoppa	(<i>G. uliginosum</i>)
Blodrot	(<i>Potentilla erecta</i>)
Teveronika	(<i>Veronica chamaedrys</i>)
Harstarr	(<i>Carex leporina</i>)

Knapptåg
(*Juncus conglomeratus*)

Här nedan visas utbredningsområdet för fyra av
 Allerumskogens intressantaste växter. Samtliga
 fyra hör till ängslövskogen. (Efter Hultén)

ALLERUMS SKOG och ALLERUMS MOSSE SOM VÄXTLOKALER.

HOT OCH SKYDDSÅTGÄRDER

Det framgår tydligt av den botaniska artlistan att det undersökta området är förnämligt ur botanisk synvinkel. Det finns flera orsaker till detta, nämnas kan:

- Allerums mosse med den mycket sällsynta sumpviolen.
- Förhållandevis stora ytor av växtsamhällen som idag är relativt sällsynta inom kommunen, som t ex björkskog, björkkärr och alkärr.
- Avsnitt med yppig lundvegetation, tillhör utan tvekan kommunens botaniska klenoder.

Allt detta kan snabbt försvinna om skogsfolk, planerare och en del politiker får som de vill.

Naturreservatet Allerums mosse tillkom 1966 just för att skydda sumpviolen, som idag endast finns på tre lokaler i Skåne varav den vid mossen är den största. Den planerade sträckningen av Väg 22 kan få mycket ödesdigra följder för violen som inte tål en ytterligare sänkning av grundvattennivån. Därmed försvinner förutsättningen för reservatet. Allvarligt är också att den nya vägen kommer att passera genom Allerums skog och därvid skada florán. Framför allt är ett alkärr i södra delen av skogen illa utsatt.

När det gäller de kvarvarande partierna med ängslövs-skog måste dessa ovillkorligen få vara kvar. De är utan tvekan av vetenskapligt intresse och torde sakna motstycke i kommunen med undantag av en del skogsavsnitt vid Råån och Småryd. Detta gäller ask-alskogen i område 3-5 och i ännu högre grad i område 7 som är det artrikaste skogsavsnittet i hela undersökningsområdet med bl a sex orkidéarter. När det gäller det sistnämnda området hotas det av en näraliggande granodling som minskar ljusmängden och försurar marken. För dessa känsliga skogsavsnitt borde skötselplaner upprättas, bl a kunde man tänka sig en försiktig röjning.

Bland de framtida hoten finns naturligtvis också ökat slitage i samband med att fler människor besöker skogen i rekreationssyfte. De känsliga och ofta svårfrankomliga ängslövs-skogarna bör undvikas om man strövar i Allerums skog. Det allvarligaste hotet som hänger över skogen är trots allt att den resterande lövskogen börjar ersättas med gran.

Trots allt detta hoppas vi att ansvariga inom kommunen inser vilket fint område de har inpå knutarna och hjälper till att bevara det åt framtiden.

FÖRTECKNING AV INOM OMRÅDET FUNNA VÄXTER

NOMENKLATUR ENLIGT LID (1974)

KÄRLKRYPTOGAMER

MATTLUMMER (*Lycopodium clavatum*) S. (7) Ett bestånd

ÅKERFRÅKEN (*Equisetum arvense*) A.

ÄNGSFRÅKEN (*E pratense*) A. Ängslövsskog.

SKOGSFRÅKEN (*E sylvaticum*) A. Lövskog

KÄRRFRÅKEN (*E palustre*) S. (2) Alkärr.

SJÖFRÅKEN (*E fluviatile*) TS. Dammar och diken

ÖRNERÅKEN (*Pteridium aquilinum*) A.

STRUTERÅKEN (*Matteuccia struthiopteris*) S. (1) Allerums mosse. Funnen på 60-talet av Hervid Vallin. Ej återfunnen av oss.

MAJBRÅKEN (*Athyrium filix-femina*) A.

HULTBRÅKEN (*Thelypteris phegopteris*) TS. (7) Fuktig skog.

EKERÅKEN (*Gymnocarpium dryopteris*) TA. Skog

TRÄJON (*Dryopteris filix-mas*) A. Skog

SKOGSERÅKEN (*D carthusiana*) A.

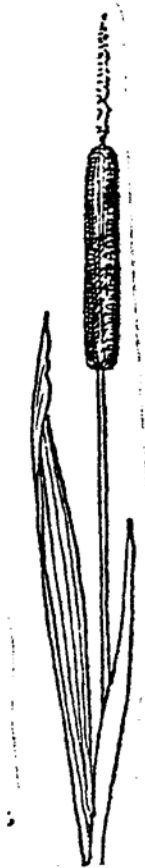
LUNDBRÅKEN (*D dilatata*) TA. Skog

STENSÖTA (*Polypodium vulgare*) TS. (7) Rösen.

FANEROGAMER

- GRAN (*Picea abies*) A.
- TALL (*Pinus* sp.) TS. (1)
- EN (*Juniperus communis*) TA.
- BREDKAVELDUN (*Typha latifolia*) TS (1,7) Dammar och diken.
- STOR IGELKNOPP (*Sparganium erectum*) TS (7)
- VANLIG ANDMAT (*Lemna minor*) A. (1,7,9) Dammar, Diken.
- KORSANDMAT (*L trisulca*) S. (1) Damm vid Allerums mosse.
- GÄDDNATE (*Potamogeton natans*) A. Dammar.
- KRANSSVALTING (*Alisma plantago-aquatica*) A. Dammar och diken.
- BLADVASS (*Phragmites communis*) A.
- RÖRFLEN (*Phalaris arundinacea*) TA. Fuktig mark.
- VÅRERODD (*Anthoxanthum odoratum*) A. Gräsmark och dyl.
- HÄSSLEERODD (*Milium effusum*) A. Ängslövskog.
- TIMOTEJ (*Phleum pratense*) A.
- ÄNGSKAVLE (*Alopecurus pratensis*) A.
- KÄRRKAVLE (*A geniculatus*) A. Fuktig mark
- RÖDVEN (*Agrostis tenuis*) A.
- KRYPVEN (*A stolonifera*) A (3,9) Sannolikt förbisedd.

Bredkaveldun

PIPRÖR (*Calamagrostis arundinacea*) TS. (3) Gles björkskog.

GRENRÖR (*C canescens*) A.

BERGRÖR (*C epigeios*) TA.

ÅKERKÖSA (*Apera spica-venti*) TS (1) Sandiga åkrar.

LUDDTÅTEL (*Holcus lanatus*) A.

LENTÅTEL (*H mollis*) TA.

TUVTÅTEL (*Deschampsia caespitosa*) A.

KRUSTÅTEL (*D flexuosa*) A.

KNYLHAVRE (*Arrhenatherum elatius*) A.

BERGSLOK (*Melica nutans*) TS. (3,5,7) Ängslövs­skog.

LUNDSLOK (*M uniflora*) TA. Rikare lövskog.

BLÅTÅTEL (*Molinia caerulea*) A.

HUNDÄXING (*Dactylus glomerata*) A.

ÄNGSGRÖE (*Poa pratensis*) A.

LUNDGRÖE (*P nemoralis*) A.

SENGRÖE (*P palustris*) TS. Ängslövs­skog.

KÄRRGRÖE (*P trivialis*) TA.

VITGRÖE (*P annua*) A.

VANLIGT MANNAGRÄS (*Glyceria fluitans*) A.

RÖDSVINGEL (*Festuca rubra*) A.

LÅNGSVINGEL (*F gigantea*) A. Lövskog.

ÄNGSSVINGEL (*F pratensis*) A.

RÖRSVINGEL (*F arundinacea*) S. (1,9)

ENGELSKT RAJGRÄS (*Lolium perenne*) A.

ITALIENSKT RAJGRÄS (*L multiflorum*) S. (1) Gödselhög 200 m v om Allerums mosse.

FODERLOSTA (*Bromus inermis*) TS (1,9)

KVICKROT (*Elytrigia repens*) A.

LUNDELM (*Roegneria canina*) TA. Ängslövskog.

SKOGSSÄV (*Scirpus sylvaticus*) TS. (4,7)

SJÖSÄV (*S lacustris*) S. (1) Damm öster om mossen.

KNAPPSÄV (*S palustris*) S (1) Samma damm som föregående.

HARSTARR (*Carex leporina*) A.

GRÅSTARR (*C canescens*) TS.

SKÄRMSTARR (*C remota*) A. Ängslövskog.

RANKSTARR (*C elongata*) S. (2) Alkärr.

HUNDSTARR (*C nigra*) TA.

BUNKESTARR (*C elata*) TA (1,2)

VASSTARR (*C acuta*) S (1) Nordgränsen mot område 2 i dike.

PILLERSTARR (*C pilulifera*) TA.

BLEKSTARR (*C pallescens*) A.

SKOGSSTARR (*Carex sylvatica*) A. Ängslövskog.

SLÖKSTARR (*C pseudocyperus*) S (1) Allerums mosse.

GRUSSTARR (*C hirta*) A.

FLASKSTARR (*C rostrata*) TS (1)

BLÅSSTARR (*C vesicaria*) S (1) Dike.

JÄTTESTARR (*C riparia*) S (1,2) Damm norr om Allerums mosse samt alkärr.

KNAPPÅG (*Juncus conglomeratus*) A.

VEKETÅG (*J effusus*) A.

VÄGTÅG (*J bufonius*) A.

SYLTÅG (*J tenuis*) TA. Väger.

TRÅDTÅG (*J filiformis*) TS. (8) Hygge. Troligen förbisedd.

RYLTÅG (*J articulatus*) TA.

VÅRFRYLE (*Luzula pilosa*) A.

KNIPPFRYLE (*L campestris*) TS.

ÄNGSFRYLE (*L multiflora*) A.

VÅRLÖK (*Gagea lutea*) TA. Ängslövskog.

LUNDEVÅRLÖK (*G spathacea*) S (2,7) TS (3,5) Ängslövskog.

GRÄSLÖK (*Allium schoenoprasum*) S (1) Förvildad.

ORMBÄR (*Paris quadrifolia*) TA. (2,3,5,7). Ängslövskog.

EKORRBÄR (*Maianthemum bifolium*) A Skogar.

STORRAMS (*Polygonatum multiflorum*) A. Ängslövsskog.

KRANSRAMS (*P verticillatum*) TS (7) Ängslövsskog.

LILJEKONVALJ (*Convallaria majalis*) A.

GUL SVÄRDSLILJA (*Iris pseudacorus*) TA. Diken och fuktiga skogar.

S:T PERS NYCKLAR (*Orchis mascula*) TS (4,7) Ängslövsskog.

SKOGSNYCKLAR (*Dactylorhiza fuchsii*) TS (5,7) Ängslövsskog.

GRÖNVIT NATTVIOL (*Platanthera chlorantha*) TS (5,7) Ängslövsskog.

SKOGSKNIPPROT (*Epipactis helleborine*) S. (7) Ängslövsskog.

TVÅBLAD (*Listera ovata*) TS. (2,5,7) Ängslövsskog och björkkärr.

NÄSTROT (*Neottia nidus-avis*) S (7) Ängslövsskog.

SÄLG (*Salix caprea*) A.

GRÅVIDE (*S cinerea*) A.

BINDVIDE (*S aurita*) TS.

KRYPVIDE (*S repens*) TS (7)

SANDVIDE (*S repens. var nitida*) S (7).

KORGVIDE (*S viminalis*) TS (1)

VITPIL (*S alba*) S (1) Förvildad

KNÄCKEPIL (*S fragilis*) TS (1)

Ekorrbär

Svärdslilja

JOLSTER (*Salix pentandra*) TS (1)

ASP (*Populus tremula*) TA.

AVENBOK (*Carpinus betulus*) TA Spridd i lövskog.

HASSEL (*Corylus avellana*) A.

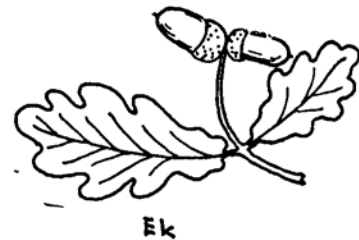
VÅRTBJÖRK (*Betula verrucosa*) A.

GLASBJÖRK (*B pubescens*)

KLIBBAL (*Alnus glutinosa*) A.

BOK (*Fagus sylvatica*) A.

SKOGSEK (*Quercus robur*) A.

SKOGSALM (*Ulmus glabra*) TS (5,7)

HUMLE (*Humulus lupulus*) TS (7) Ängslövskog.

BRÄNNÄSSLA (*Urtica dioica*) A.

ETTERNÄSSLA (*U urens*) A Åkrar.

KRUSSKRÄPPA (*Rumex crispus*) A.

GÅRDSSKRÄPPA (*R longifolius*) TS (1).

SKOGSSKRÄPPA (*R sanguineus*) A. Ängslövskog.

TOMTSKRÄPPA (*R obtusifolius*) TA (1,9)

ÄNGSSYRA (*R acetosa*) A.

BERGSYRA (*R acetosella*) A.

TRAMPÖRT (*Polygonum aviculare*) A.

BITTERPILÖRT (*P. hydropiper*) A.

VANLIG PILÖRT (*P. tomentosum*)

ÅKERPILÖRT (*P. persicaria*) A.

ÅKERBINDA (*P. convolvulus*) A.

PARKSLIDE (*P. cuspidatum*) TS (1,7) Förvildad.

SVINMÅLLA (*Chenopodium album*) A.

BLÅMÅLLA (*C. glaucum*) S (1) Gödselhög 200 m v om mossen.

STRANDMÅLLA (*Atriplex littoralis*) S (1) Gödselhög 150 m v om mossen.

SPJUTMÅLLA (*A. latifolia*) S (1) Gödselhög 150 och 200 m v om mossen.

KÄLLÖRT (*Montia fontana*) TS (7) Ängslövskog.

ÅKERSPÄRGEL (*Spergula arvensis*) A.

LUNDSTJÄRNBLOMMA (*Stellaria nemorum*) TS (5,7) Ängslövskog.

VÅTARV (*S. media*) A.

BUSKSTJÄRNBLOMMA (*S. holostea*) A.

KÄRRSTJÄRNBLOMMA (*S. palustris*) TS (1,7)

GRÄSSTJÄRNBLOMMA (*S. graminea*) A.

KÄLLARV (*S. alsine*) S (7) Ängslövskog.

FÄLTARV (*Cerastium arvense*) TA.

HÖNSARV (*Cerastium fontanum*) TA.

SÅPNEJLIKA (*Saponaria officinalis*) S (1) Strax v om mossen.

GÖKBLOMSTER (*Lychnis flos-cuculi*) A.

KABBELEKA (*Caltha palustris*) TA.

TROLLDROVA (*Actea spicata*) S. (7) Ängslövs-kog.

SMÖRBOLLAR (*Trollius europaeus*) S (7) Ängslövs-kog.

ÄLTRANUNKEL (*Ranunculus flammula*) TA.

MAJSMÖRBLOMMA (*R auricomus*) TA.

SMÖRBLOMMA (*R acris*) A.

REVSMÖRBLOMMA (*R repens*) A.

SVALÖRT (*R ficaria*) A.

VITSIPPA (*Anemone nemorosa*) A.

GULSIPPA (*A ranunculoides*)

RÅGVALLMO (*Papaver dubium*) TA (1).

KORNVALLMO (*P rhoeas*) S (1) Åkrar.

JORDRÖK (*Fumaria officinalis*) TA.

PENNINGÖRT (*Thlaspi arvense*)

LOMME (*Capsella bursa pastoris*) A.

PEPPARROT (*Armoracia rusticana*) S. (1) Förvildad vid Allerums mosse.

Trolldruva

NAGELÖRT (*Erophila verna*) TA.

MARVIOL (*Cakile maritima*) S (1) Gödselhög 150 m väster om mossen.

ÅKERSE NAP (*Sinapis arvensis*) TA.

SOMMARGYLLEN (*Barbarea vulgaris*) TA.

STRANDGYLLEN (*B stricta*) S (1) Dike n om mossen.

SUMPFRÄNE (*Rorippa palustris*) TS (1)

ÄNGSERÄSMA (*Cardamine pratensis*) TA.

BÄCKERÄSMA (*C amara*) TS (1,3)

ÅKERKÄREL (*Erysium cheiranthoides*) TS (1) Åker.

GULLPUDRA (*Chrysosplenium alternifolium*) TA fuktig mark.

KRUSEBÄR (*Ribes uva-crispus*) TA. Spridd i skogar.

RÖDA VINBÄR (*R rubrum*) TA. Spridd i skogar.

HÄGG (*Prunus padus*) A.

SÖTKÖRSBÄR (*P avium*) TA.

SLÅN (*P spinosa*) TS (1).

RUNDHAGTORN (*Crataegus laevigata*) TA.

TRUBEHAGTORN (*C monogyna*) TS (5,7)

VILDAPEL (*Malus sylvestris*) TS (1,7)

RÖNN (*Sorbus aucuparia*)

STENBÄR (*Rubus saxatilis*) TS (7) Ängslövskog.

BLÅHALLON (*R caesius*) TA (5,7)

HALLON (*R idaeus*) A.

KRYPBJÖRNBÄR (*R corylifolius*) TS.

KLOBJÖRNBÄR (*R lindebergii*) TA.

SÖTBJÖRNBÄR (*R plicatus*) TS.

SKOGSBJÖRNBÄR (*R nessensis*) TS.

- (*R lacinatus*) S (4) Förvildad och naturaliserad i dike.

SMULTRON (*Fragaria vesca*) A.

GÅSÖRT (*Potentilla anserina*) A.

BLODROT (*P erecta*) A.

FEMFINGERÖRT (*P argentea*) TS (1)

HUMLEBLOMSTER (*Geum rivale*) A.

ÄLGÖRT (*Filipendula ulmaria*) A.

NEJLIKROT (*Geum urbanum*) A.

Humleblomster x Nejlikrot (*Geum intermedium*) S. (7) 1 ex i ängslövskog.

SMÅBORRE (*Agrimonia eupatoria*) TS (9) Vägkant.

HARTSROS (*Rosa villosa*) TS (1).

VRESROS (*R rugosa*) S (1) Ruderatmark.

NYPONROS (*R dumalis*) TA.

NYPONROS (*R canina*) TA.

HUMLELUSERN (*Medicago lupulina*) A.

VITKLÖVER (*Trifolium repens*) A.

RÖDKLÖVER (*T pratense*) A.

ALSIKEKLÖVER (*T hybridum*) TA.

SKOGSKLÖVER (*T medium*) TS.

HARKLÖVER (*T arvense*) A.

KÄRINGTAND (*Lotus corniculatus*) TA.

SKOGSVICKER (*Vicia sylvatica*) S (7) Ängslövskog.

HÄCKVICKER (*V sepium*) A.

KRÅKVICKER (*V cracca*)

GÖKÄRT (*Lathyrus montanus*) A.

GULVIAL (*L pratensis*) TA (1,9)

HARSYRA (*Oxalis acetosella*) A.

STINKNÄVA (*Geranium robertianum*) A.

FLIKNÄVA (*G dissectum*) TS (1)

MJUKNÄVA (*G molle*) TA.

SPARVNÄVA (*G pusillum*) TA.

SKATNÄVA (*Erodium cicutarium*) A.

Humleblomster

Stinknäva

SKOGSBINGEL (*Mercurialis perennis*) TS (3,5,7)

REVORMSTÖREL (*Euphorbia helioscopia*) TS (1)

RÄVTÖREL (*E peplus*) S. (1) 100 m v om mossen.

CALLITRICHE SPP TA (1,7) Diken.

BENVED (*Euonymus europaeus*) A. Spridd i skogar och längs odlingsgränser.

LÖNN (*Acer platanoides*) TS (1,2,5).

TYSK LÖNN (*A pseudoplatanus*) TA.

HÄSTKASTANJ (*Aesculus hippocastanum*) S (1) Vid damm n om mossen.

VILDBALSAMIN (*Impatiens noli-tangere*) A. Lövskog.

BLEKBALSAMIN (*I parviflora*) A.

BRÄKVED (*Rhamnus frangula*) A.

SKOGLIND (*Tilia cordata*) TS (1,6)

FYRKANTIG JOHANNESÖRT (*Hypericum maculatum*) A.

ÄKTA JOHANNESÖRT (*H perforatum*) A.

STYVMORSVIOL (*Viola tricolor*) A.

ÅKERVIOL (*V arvensis*) A.

SUMPVIOL (*V uliginosa*) S (1) Hundratals ex vid Allerums mosse.

KÄRRVIOL (*V palustris*) A. Fuktig mark.

SKOGSVIOL (*V riviniana*) A.

LUNDVIOL (*V reichenbachiana*) TS (6,7).

ÄNGSVIOL (*V canina*) TS (1,7,9).

FÄCKELBLÖMSTER (*Lythrum salicaria*) A.

MJÖLKÖRT (*Chamaenerion angustifolium*) A.

ROSENDUNÖRT (*Epilobium hirsutum*) S (1) Ruderatmark.

BERGDUNÖRT (*E montanum*) TA.

KÄRRDUNÖRT (*E palustre*) TS (1,2)

AMERIKANSK DUNÖRT (*E adenocaulon*) S (7) Hyggeskärr.

NATTILJUS (*Oenothera biennis*) S (1) Vägkant.

STOR HÄXÖRT (*Circaea lutetiana*) A. Skog.

MELLANHÄXÖRT (*C intermedia*) TS (7) Granplantering.

SÅRLÄKA (*Sanicula europaea*) TS (5,7) Ängslövskog.

HÖNSBÄR (*Cornus suecica*) TS (5,6).

SKOGSKORNELL (*C sanguinea*) S (4) Alskog.

RÖDKÖRVEL (*Torilis japonica*) TA.

KIRSKÅL (*Aegopodium podagraria*) A.

VILDPERSILJA (*Aethusa cynapium*) TS (1).

KRUSSILJA (*Selinum carvifolia*) TS (1)

STRÄTTA (*Angelica silvestris*) A.

VATTENSTÄKRA (*Oenanthe aquatica*) S (1) n om mossen och 100 m nv om mossen.

Mjölkört

KÄRRSILJA (*Peucedanum palustre*) TA.

BJÖRNFLOKA (*Heracleum sibiricum*) TS Vägkanter.

JÄTTEBJÖRNFLOKA (*H. mantegazzianum*) S (1) Ruderatmark.

MOROT (*Daucus carota*) A.

LJUNG (*Calluna vulgaris*) TA.

BLÅBÄR (*Vaccinium myrtillus*) TS (7) Gränsen mellan skog och åker.

VATTENBLINK (*Hottonia palustris*) S. (1) Göl på betesmark.

VIDEÖRT (*Lysimachia vulgaris*) A.

TOPPLÖSA (*L. thyrsiflora*) TS (1)

SKOGSSTJÄRNA (*Trientalis europaea*) A.

RÖDMIRE (*Anagallis arvensis*) TS (1,7).

ASK (*Fraxinus excelsior*) A.

ÅKERVINDA (*Convolvulus arvensis*) A.

SNÅRVINDA (*Calystegia sepium*) TS (1). Ruderatmark.

HONUNGSFACELIA (*Phacelia tanacetifolia*) (1) Vid göl i västra delen.

OXTUNGA (*Anchusa officinalis*) TA.

RAST (*A. arvensis*) TA.

ÄKTA FÖRGÄRMIGEJ (*Myosotis palustris*) A.

SKOGSFÖRGÄTMIGEJ (*M. sylvatica*) S (1) Alskog.

ÅKERFÖRGÄTMIGEJ (*Myosotis arvensis*) A.

FRÖSSÖRT (*Scutellaria galericulata*) A. En vit färgvariant funnen i område 7.

JORDREVA (*Glechoma hederacea*) A.

BRUNÖRT (*Prunella vulgaris*) A.

TOPPDÅN (*Galeopsis bifida*) A.

PIPDÅN (*G tetrahit*) A. Dock ej så vanlig som föregående.

HAMPDÅN (*G speciosa*) TS (1,9).

VITPLISTER (*Lamium album*) A.

RÖDPLISTER (*L purpureum*) A.

MJUKPLISTER (*L amplexicaule*) A.

STINKSYSKA (*Stachys sylvatica*) A. Lövskog.

KNÖLSYSKA (*S palustris*) A.

ÅKERSYSKA (*S arvensis*) TS (9)

ÅKERMYNTA (*Mentha arvensis*) TA.

BESKSÖTA (*Solanum dulcamara*) A.

NATTSKATTA (*S nigrum*) A.

MÖRKT KUNGSLJUS (*Verbascum nigrum*) TA. Vägkanter.

VANLIGT KUNGSLJUS (*V thapsus*) S. (2,4) Vägkant.

GULSPORRE (*Linaria vulgaris*) TA.

MURREVA (*Cymbalaria muralis*) S (7) Dike.

Kaprifol
Mycket vanlig i Allerum-
skogen

FLENÖRT (*Scrophularia nodosa*) A.

MAJVERONIKA (*Veronica serpyllifolia*) A.

VÅRVERONIKA (V *verna*) S (9) Gräsmark.

FÄLTVERONIKA (V *arvensis*) A.

VANDRARVERONIKA (V *peregrina*) S (9) Gräsmark.

DYVERONIKA (V *scutellata*) S (7) Dike.

BÄCKVERONIKA (V *beccabunga*) TS (7,9) Diken.

TEVERONIKA (V *chamaedrys*) A.

ÄRENPRIS (V *officinalis*) TA.

SKOGSVERONIKA (V *montana*) TS (2,3,5,7) Fuktig lövskog.

ÅKERVERONIKA (V *agrestis*) TA (1,9)

TRÄDGÅRDSVERONIKA (V *persica*) A.

MURVERONIKA (V *filiformis*) S (1) Betesmark.

MURGRÖNSVERONIKA (V *hederifolia*) TA.

ÄNGSKOVALL (*Melampyrum pratense*)

VANLIG ÖGONTRÖST (*Euphrasia stricta*) TS Vägar.

RÖDTOPPA (*Odontites rubra*) TS (1) åker, väggkant

GROBLAD (*Plantago major*)

SVARTKÄMPAR (P *lanceolata*)

SNÄRJMÅRA (*Galium aparine*) A.

SUMPMÅRA (*G uliginosum*) A.

VATTENMÅRA (*G palustre*) A.

VITMÅRA (*G boreale*) TA.

BUSKMÅRA (*G mollugo*) TA.

GULMÅRA (*G verum*) A.

STENMÅRA (*G saxatile*) TA.

MYSKMADRA (*G odorata*) S. (7) Ett bestånd i ängslövskog.

DESMEKNOPP (*Adoxa moschatellina*) TS (3,4,5,7).

VILDKAPRIFOL (*Lonicera periclymenum*) A.

DRUVFLÄDER (*Sambucus racemosa*) A.

FLÄDER (*S nigra*) TA. Oftast i skogsbryn.

OLVON (*Viburnum opulus*) TA (1,9)

VÄNDEROT (*Valeriana sambucifolia*) TS (1,7).

LÄKEVÄNDEROT (*V officinalis*) S (7).

SMÅVÄNDEROT (*V diocia*) TS (2,3) Kärr i skog.

ÄNGSVÄDD (*Succisa pratensis*) TS.

ÅKERVÄDD (*Knautia arvensis*) A.

KNÖLKLOCKA (*Campanula rapunculoides*) A.

NÄSSELKLOCKA (*C trachelium*) TA

LITEN BLÅKLOCKA (*C rotundifolia*) A.

GULLRIS (*Solidago virgaurea*) A.

TUSENSKÖNA (*Bellis perennis*) A.

ULLÖRT (*Filago arvensis*) TS (1) Tre lokaler.

SKOGSNOPPA (*Gnaphalium sylvaticum*) A.

SUMPNOPPA (*G uliginosum*) A.

BRUNSKÄRA (*Bidens tripartita*) TA.

GÄNGEL (*Galinsoga ciliata*) S (7) Vägkant (1) Gödselhög.

RÖLLIKA (*Achillea millefolium*) A.

NYSÖRT (*A ptarmica*) A.

KAMOMILL (*Matricaria recutita*) S (7) Åker.

GATKAMOMILL (*M matricarioides*) A.

BALDERSERÅ (*M inodora*) A.

RENFANA (*Chrysanthemum vulgare*) A.

PRÄSTKRAGE (*C leucanthemum*) TA.

GULLKRAGE (*C segetum*) TA (1,7).

GRÅBO (*Artemisia vulgaris*) A.

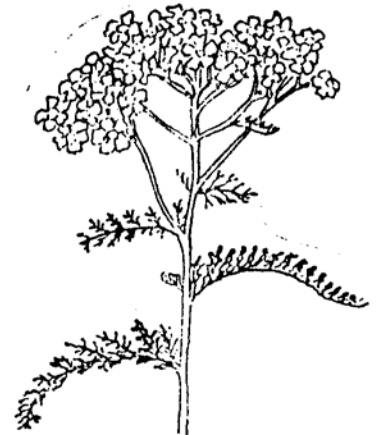
TUSSILAGO (*Tussilago farfara*) A.

KORSÖRT (*Senecio vulgaris*) A.

KLIBEKORSÖRT (*S viscosus*) A.

LITEN KARDBORRE (*Arctium minus*) TS (1,3,5).

ULLIG KARDBORRE (*A tomentosum*) TS (1,5)

Röllika

Tussilago

KRUSTISTEL (*Cardus crispus*) A.
VÄGTISTEL (*Cirsium vulgare*) A.
KÄRRTISTEL (*C palustre*) A.
KÄLTISTEL (*C oleraceum*) S (5) Ängslövs­kog.
ÅKERTISTEL (*C arvense*) A.
RÖDKLINT (*Centaurea jacea*) TS (1,9)
BLÅKLINT (*C cyanus*) TS (1).
HARKÅL (*Lapsana communis*) A.
ROTFIBBLA (*Hypochoeris radicata*) TS (1).
HÖSTFIBBLA (*Leontodon autumnalis*) A.
ÄNGSHAVREROT (*Tragopodon pratensis*) TA (1,9).
KÄRRFIBBLA (*Crepis paludosa*) TA. Ängslövs­kog.
ÅKERMOLKE (*Sonchus arvensis*) A.
KÅLMOLKE (*S oleraceus*) A.
SVINMOLKE (*S asper*) TS (1)
SKOGSSALLAT (*Lactuca muralis*) A.
OGRÄSMASKROS (*Taraxacum vulgaria coll*)
HAGFIBBLA (*Hieracium vulgatum*) A. Gles skog.
FLOCKFIBBLA (*H umbellatum*) TS (1,9)

Hagfibbla

FÖRKLARINGAR

A = allmän

TA = tämligen allmän

TS = tämligen sällsynt

S = sällsynt

(1) Om växten har begränsad utbredning inom undersökningsområdet anges vilket eller vilka delområden den finns i.

Ängslövskog. Om växten enbart finns i en viss miljö anges detta.

Biotop = En ekologiskt enhetlig miljö, d v s ett stycke natur som innehåller vissa typiska arter. Exempel på biotoper är en sjö eller en gran-skog.

Ekologi = Kommer från de grekiska orden oikos (=hus, hushåll) och logos (lära) och skulle alltså kunna översättas med "läran om hushållet (i naturen)" En ofta använd definition på ekologi är "läran om sambandet mellan organismerna och deras miljö".

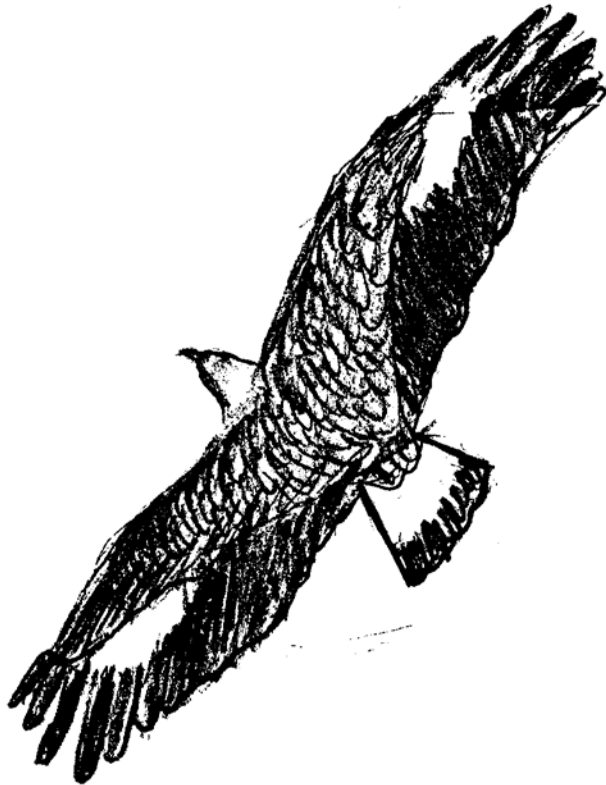
Fanerogamer = Blomväxter. Fortplantar sig med blommor och frön. Räknas som de mest högststående växterna.

Kryptogamer = Innefattar t.ex alger, lavar, mossor och ormbunkar. Fortplantar sig med hjälp av sporer.

Kärlkryptogamer = Kryptogamer som har kärl för transport av vatten och näringsämnen i växtens stjälkar. Hit hör de mest högstående kryptogamerna som ormbunkar, lummer- och fräkenväxter. Fanerogamer och kärlkryptogamer kallas med ett gemensamt namn för kärlväxter.

Växtsamhälle = Växter med samma krav på sin miljö hittar man ofta tillsammans. Genom att studera florán på en plats kan man få upplysningar om klimat, näringsförhållanden och grundvattenförhållanden. Exempel på växtsamhällen är hed, alkärr, havsstrand och mosse.

F Å G L A R

FÅGLARNA I OMRÅDET

Fåglarna är den djurgrupp som är bäst undersökt inom området. Resultatet baseras på material 1973-1980 men endast under åren 1978 och 1979 har regelbundna räkningar av häckfågelfaunan genomförts. Under mars-juli har räkningar gjorts i de olika delområdena och dessutom finns ganska material från sträckräkningar under vår och höst. Vintertid har räkningar genomförts som ett led i "Svenska vinterfågelräkningen". Dessa har utförts vintrarna 1976/1977, 1977/1978, 1978/1979 och 1979/1980. Den övriga delen av materialet består av uppgifter från ornitologer, fältbiologer och andra som besökt området talrika gånger under de gångna åren.

Tornfalken häckar i området

INVENTERINGSMETODER

När det gäller häckande fåglar har inventeringen varit ganska lätt tack vare områdets tydliga uppdelning i småområden ofta i olika naturtyper. I varje delområde har antalet revirhävdande hannar räknats och under häckningsperioden har alla sedda fåglar, speciella beteenden etc noterats och med tiden har en ganska klar bild av områdets bevingade innevånare växt fram. Någon boletning har inte förekommit då detta innebär stora störningar.

Vintertid har räkningarna gått till så att inventeraren stannar på tjugo i förväg bestämda platser i fem minuter på varje plats. Härifrån noteras alla sedda och hörda fåglar. Punkterna är utvalda så att alla landskaps-typer täcks. Varje räkning startat vid samma tidpunkt i förhållande till soluppgången.

ORNITOLOGISKA GRÄNSDRAGNINGAR I LANDSKAPET

Att göra hårda gränsdragningar när det gäller fåglar på samma sätt som när det gäller växter är inte särskilt meningsfullt. Flera arter rör sig över stora områden, ofta olika biotoper när det gäller näringssök och andra verksamheter.

Dock kan det vara av visst intresse att presentera de olika delområdena ur ornitologisk synvinkel.

OMRÅDE 1: Det mest svåröverskådliga området på grund av att det består av en mängd biotoper. Huvuddelen är åker och vall samt betesmark med sånglärka och tofsvipa som karaktärsarter. En del skogsdungar med företrädesvis björk och al finns i anslutning till Allerums mosse. I dessa dungar förekommer åtskilliga vattensamlingar av varierande storlek och kvalitet. Den största, strax norr om naturreservatet är resultat av den torvtäckt som förekommit inom området. Här finns bland annat gräsand, rörhöna och rörsångare. Genom området löper flera diken, det största är mossens avrinningsdike. Här har kärrensångaren ett relativt starkt fäste med flera revirhävdande hanar. I de buskridåer som ställvis förekommer längs diken och staket hittar man bland annat buskskvätta och törnsångare. Som helhet kan sägas att området är betydligt mer gynnsamt för ett rikt och varierat fågelliv än det skånska kulturlandskapet i genomsnitt.

OMRÅDE 2: Ett skogsområde som till största delen består av olika typer av lövskog. Man hittar gles bokskog och ekskog, alkärr och björkkärr samt blandlövskog. Dessutom förekommer ett större hygge med rikligt busksly i form av björk och annat. Till slut finns granskogspartier av varierande ålder. I den glesa lövskogen är arter som bofink och grönsångare typiska. Den förstnämnda har inga större krav och förekommer i stort sett i alla skogstyper. Där buskvegetationen tättnar ökar arter som rödhake och vissa sångare. I t.ex ett alkärr finns flera s.k ekologiska nischer och antalet fågelarter ökar. Den äldre granskogen hyser arter som svartmes, kungsfågel, ringduva och bofink medan lägre granskog företrädesvis domineras av trastar och järnsparv. Från hygget kan man ofta höra härmsångare från de delar där lövslyet är tätast.

OMRÅDE 3: Domineras av granodlingar, hyggen samt björkskog med inslag av alkärr. Dessutom förekommer mindre ekplanteringar och längst i norr en ängslövskog med ask och al samt ett kraftigt buskskikt av hassel, hagtorn etc. Området är tämligen artrikt ur fågelsynpunkt. På hyggen och bland ung granskog finns arter som törnskata, gulsparv, järnsparv, hämpling och ärtsångare. I lövskogen och vid hyggeskanterna är trädpiplärkan vanlig. Den förhållandevis stora björkskogen är oerhört värdefull och här har bland annat sommargylling gjort häckningsförsök. I den norra delens lövbuskage hörs bland annat svarthätta och härmsångare. Gransångaren har också sitt säkraste fäste i område 3.

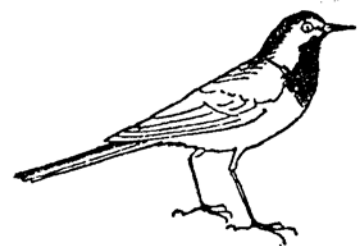
OMRÅDE 4: Om detta gäller ungefär samma som om föregående. På ett av hyggena som är rikt på buskar och fuktstråk finns t.ex sävsparv och törnskata. I de smärre partier av äldre granskog som finns har bl.a nötskrika och svartmes sina häckningsplatser. Inom ett alskogsparti har den mindre hackspetten häckat.

Stare

Kungsfågel

Sädesärta

OMRÅDE 5: Ett av de värdefullaste områdena då det domineras av ängslövskog med ask, al och hassel. Bland arterna märks skogsduva, stenknäck, härmsångare, näktergal och gransångare.

I de västra och norra delarna finns granskog av varierande ålder samt björkskog av den typ som är vanlig inom Allerums skog. Inom område 5 har exklusiviteteter som sommargylling och mindre flugsnappare noterats.

OMRÅDE 6: Domineras av blandlövskog med ek och björk samt ett hygge. Ett parti med äldre ekar och bokar är värdefullt för hålbyggare som kattuggla, skogsduva och rödstjärt. Dessutom finns en del äldre granskog där duvhöken, en av skogens intressantaste häckfåglar har sin hemvist.

OMRÅDE 7: Ett av de större områdena till ytan och det rymmer också många skogstyper. Här hittar man gles blandlövskog med trädpiplärka och grönsångare som karaktärsarter men på en del ställen är buskskiktet väl utvecklat och här hittar man t.ex svarthätta och härmsångare. Inom området finns också ung granskog med hämpling och gulsparv. En mindre del av område 7 utgöres av ängslövskog med tät undervegetation. Här är fågellivet rikt med arter som stenknäck, gärdsmyg, stjärtmes och härmsångare.

OMRÅDE 8: Består av en större granodling samt en hedbokskog. Fågelfaunan är tämligen artfattig. I granplanteringen hittas dock hämpling, törnskata och järnsparv.

OMRÅDE 9: Detta område består mest av odlad mark med inslag av diken och buskar. Förutom sånglärka och tofsvipa på åkern kan man i anslutning till buskar och diken hitta kärmsångare och törnsångare.

Törnskatan häckar på flera av områdets hyggen.

FÅGELÅRET

Tack vare det varierande landskapet förekommer ganska många olika fågelarter inom området. Under åren 1973-1979 har vi antecknat 138 olika fåglar varav ett 60-tal bofasta.

Dessa kan grovt indelas i stann- och flyttfåglar. Några stannfåglar i ordets egentliga mening finns dock knappast eftersom alla arter gör vandringar vid brist på föda. Detta märker man under vintern, då skogen vissa dagar tycks vara tömd på fåglar, även förhållandevis stationära arter som gärdsmyg och nötväcka förefaller vara försvunna. Vi ska nu titta lite på vad området kan erbjuda i fågelliv under årets olika månader.

JANUARI-FEBRUARI. HÖGVINTER.

Fågelbeståndet under vintern varierar kraftigt. De regelbundet utförda räkningarna visar stora skillnader från vinter till vinter samt även om man besöker området olika dagar samma vinter. Detta beror delvis på att många fåglar samlas kring bebyggelsen när kylan blir för svår. Detta gäller i hög grad mesar som talgoxe, blåmes och entita som ofta är gäster vid våra fågelbord.

Under vintern samlas de flesta övervintrande fåglar i flockar vilket ökar chansen för dem att överleva. Sådana flockar kan dra omkring över stora områden för att söka föda. Vissa dagar kan man se stora flockar av t.ex grönsiska och gulspurv medan dessa flockar kan saknas dagen efter. Om åkrarna inte är för hårt frusna eller snötäckta kan man ofta se stora mängder kråkfåglar, företrädesvis kråka och kaja gå omkring och söka föda. Kråkfåglarna hör till de dominerande inslagen i vinterns fågelfauna. Ofta hörs från skyn också korpens klangfulla rop. Den tillhör våra tidigaste häckfåglar och i februari ser man ofta korparets lekar och halsbrytande flygövningar. Många av de fåglar vi stöter på om vintern är arter som endast finns där under den kalla årstiden, nordliga gäster som fjällvråk och varfågel. Den sistnämnde ses ofta sitta och spana från toppen av en torraka på ett hygge. Har man lite tur kan man även få se kungsörn, ibland jagande över fälten öster om Allerumskogen. Man kan även se fåglar som hör till kategorin invasionsfåglar, nordliga arter som besöker våra trakter i stora flockar när födan tryter i norr. Oftast rör det sig om korsnäbbar, bergfinkar eller siden-svansar. Vintern 1976-1977 uppträdde enorma flockar av bergfink i södra Sverige. I Allerumskogens bokskogspartier sågs flockar på upp till 10.000 ex. Soliga morgnar i februari kan man höra hackspettarnas trumvirvlar när de börjar markera sina revir och då har också talgoxen och svartmesen börjat sjunga.

Varfågeln, en vanlig syn i området på vintern.

MARS

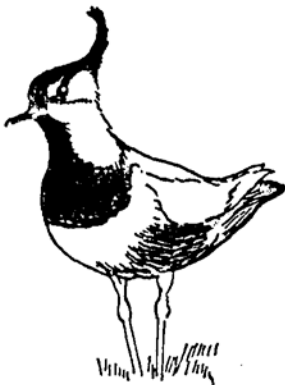

Korp

Att skriva om fågellivet denna månad är svårt eftersom vädret varierar kraftigt år från år. Det kan vara vinter, förvår eller riktig vår. De senaste åren har vintern oftast hållit kvar sitt grepp hela månaden. Om snön och kylan består är bilden ungefär densamma som i februari men så snart snön smälter kommer den grupp av fåglar som kallas väderflyttare och som i princip följer det retirerande snötäcket norrut. Hit hör tofsvipa och sånglärka, lärkan kan höras sjunga över åkrarna redan i slutet av februari.

I slutet av mars kommer så ormråken och ringduvan insträckande i stora mängder. Klara dagar kan man se hundratals vråkar segla i skyn mellan Pålsjö och Allerumskogen. Samtidigt som de flyttar in försvinner örnarna och fjällvråkarna norrut. En av årets tidigaste sångfåglar kan höras i marsmorgonen, nämligen dubbeltrasten som förekommer i mindre antal i Allerumskogen och dess omgivningar. Den kommer hit före sina släktingar koltrast och taltrast.

Marsnätterna hör kattugglan till, hanarnas spelläten ljuder då från flera platser. Att åka ut och lyssna en stilla stjärnklar natt är en fin naturupplevelse. Andra fåglar som anländer tidigt är storspov, enkelbeckasin, skogsduva och ängspiplärka.

Tofsvipan och sånglärkan kommer först av flyttfåglarna.

APRIL. VÅR.

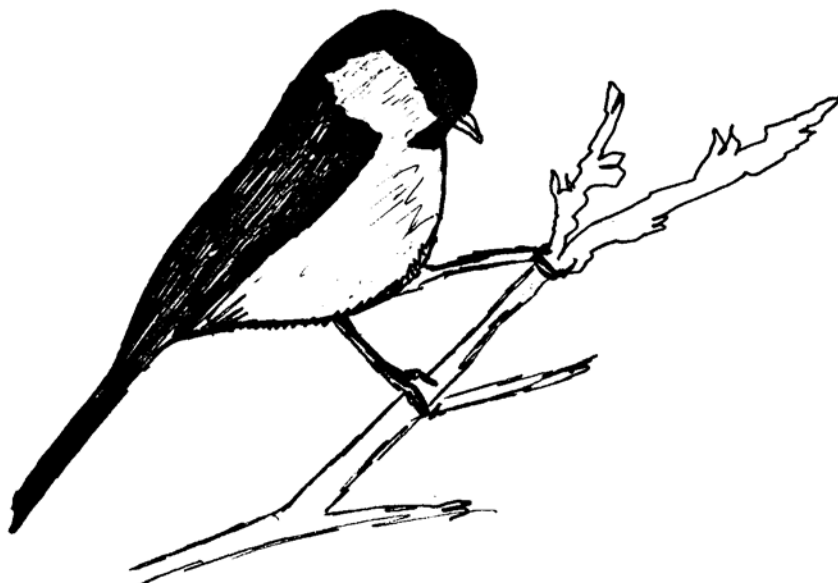
April hör till årets roligaste fågelmånader. Åtskilliga flyttfåglar anländer och tar sina revir i besittning, andra skyndar förbi mot nordligare mål. Redan i slutet av mars börjar koltrasten sjunga och de milda blå aprilkvällarna är fyllda av trastsång som blandas med rödhakens silverklara stämma. Nästan hela dagen sjunger gulsparven sin tvpiska sång, ett två tre fyra fem sex sjuuuu.....

Ringduvans sång ljuder från alla skogspartier och på några ställen även skogsduvan.

Några dagar in i april kan man få höra en av skogens intressantaste innevånare blanda sig i konserten, nämligen gransångaren.

Medan månaden går anländer fler flyttfåglar som sädesärta, stenskvätta, järnsparv, trädpiplärka och lövsångare. Fågelkörens röster blir fler och konserten mer varierad.

I skymningen drar morkullan och har man tur kan man få höra hornuggla. Klara aprildagar kan sträcket av fåglar vara intensivt med inslag av arter som fiskgjuse, blå kärnhök, sparvhök, ormvråk och trana. I slutet av månaden när svalorna börjar anlända har redan flera arter inlett sin häckning.

MAJ. FÖRSOMMAR.

Under hela månaden fortsätter nya flyttfåglar att anlända. Alla sångarna kommer, grönsångare, svarthätta, ärtsångare, härmsångare och sist kärnsångaren. Snart dominerar de konserten som nu är som intensivast.

I början av maj kan man få se nordliga fåglar som ringtrast och prutgås dra mot norr. Till de sist anländande flyttfåglarna hör också bivråken som endast tillbringar några få månader i vårt land.

Kvällarna och nätterna domineras av näktergalen vars vittljudande stämma hörs på flera platser i området. Framför allt kring Allerums mosse har den ett starkt fäste.

JUNI

Fågelsången mattas nu efter hand och de flesta fåglar är nu upptagna av häckningsbestyr, man ser de första flygga ungfåglarna som snabbt blir fler. Under morgnar och kvällar är dock konserten fortfarande ganska intensiv och den sent anlända kärresångaren låter sin stämma ljuda från flera platser. I slutet av maj och början av juni kan mer eller mindre sällsynta arter som mindre flugsnappare och sommargylling göra visiter i Allerums skog. Tar man en nattlig promenad kan man få höra kattuggle- och hornuggleungarnas gnällande läten.

JULI-AUGUSTI

Under högsommar märker man inte fåglarna i lika hög grad som tidigare. Svalorna dominerar livet i skyn och lite överallt hörs ungfåglarnas läten, naturen är nu en enda stor barnkammare. Det sträck av vadarfåglar som kommer igång kring midsommar berör inte området i någon större utsträckning men enstaka rastande ljungpipare och skogsnäppor kan ibland ses. I mitten av augusti börjar höststräcket på allvar och vissa dagar kan det vara intensivt. Bland småfåglarna dominerar gulärta, trädpiplärka och hämpling och rovfågelsträcket kan vara imponerande. En lördag-söndag i augusti 1978 bjöd bl.a på glada, fiskgjuse, blå kärrohök och fjällvråk. I slutet av månaden kan också stora mängder bivrak ses på väg söderut.

SEPTEMBER-OKTOBER. HÖST.

Dessa månader präglas av flyttfåglarna som skyndar söderut. De tidigare arterna fortsätter att sträcka och de får i september sällskap av t.ex sädesärta, järnsparv, ängspiplärka, sävsparv och sparvhök. I månadsskiftet september-oktober domineras småfågelsträcket av bofinkar och bergfinkar. Andra fåglar man lägger märke till, framför allt i oktober är ringduvor som i stora flockar drar mot söder. Rovfågelsträcket är vissa dagar intensivt med ormvråken som dominerande art. Många av vråkarna håller en västlig kurs och sträcker ut över havet i höjd med Hittarp-Laröd medan andra följer kusten söderut och når så småningom Falsterbo.

I oktober anländer varfågeln och tar sitt övervintringsområde i besittning. Gäss, änder och svanar tillkommer i sträcket. I oktober 1977 noterades 136 sädgäss och 32 sångsvanar sträcka förbi under kort tid en oktoberdag. Mot slutet av oktober mattas sträcket men arter som sparvhök, ormvråk och trädlärka kan ses på sydsträck in i november månad.

NOVEMBER

Om man vandrar i Allerums skog och dess omgivningarna en novemberdag finner man att fågellivet har lugnat ned sig betydligt. Vintergäster som fjällvråk och kungsörn har kanske anlämt och ibland kommer en blå kärnhök strykande över de leriga åkrarna.

Några mesar och en grönsiskeflock kan höras och några gulsparvar sitter i ett buskage vid en åkerkant. Ibland kan trastar, björk- och rödvingetrast utgöra ett dominerande inslag i bilden. Alla taltrastar och de flesta koltrastar har flyttat. De fåglar som ska stanna har nu börjat förbereda sig för den mörka och kalla vintern. Även i november kan man möta överaskningar i skogen som den dag det satt en sparvuggla i en grantopp.

Den uppmärksamme vandraren finner alltid något intressant att titta på oavsett årstid.

ARTFÖRTECKNING

Nedanstående artlista grundar sig huvudsakligen på observationer under åren 1977-1979. Dessutom finns en del material från åren 1972-1976. Totalt har 138 fågelarter setts varav cirka 65 häckar eller har gjort häckningsförsök. Dessutom tillkommer ett tiotal arter som setts i lämplig häckningsmiljö under maj-juni.

Endast observationer där artbestämningen är helt säker har tagits med. Observatör anges om det rör sig om en ovanligare art eller om enstaka observationer har gjorts av fågeln ifråga.

Följande personer har bidragit med material:

ULRIK ALM (UA)

LENA BJÖRKLUND (LB)

GLENN CORNLAND (GC)

PER EISELE (PE)

YNGVE ELVGREN (YE)

BENGT HERTZMAN (BHE)

BO HYLANDER (BH)

KENT IVARSSON (KI)

PER JIBORN (PJ)

FRANK LINANSKY (FL)

MIKAEL JÖNSSON (MJ)

STAFFAN NILSSON (SN)

MATS NILSSON (MN)

HARALD PERSSON (HP)

TOMMI SANDBERG (TS)

STAFFAN STJERNFELDT (SS)

Sparvhök

ARTER

LOM (*Gavia sp*) Överflygande fåglar har setts vid två tillfällen, november 1978, 2 ex (HP) och februari 1979 1 ex (KI, BHE). Åtminstone i det senare fallet rörde det sig med säkerhet om storlom att döma av fågelns dräkt.

SMÅDOPPING (*Tachybaptus ruficollis*) Har vid flera tillfällen setts i dammarna öster om Döshultsvägen. 1973 häckade ett par och häckningsförsök senare kan ej uteslutas.

GRÅ HÄGER (*Ardea cinerea*) Förekommer i området i stort sett hela året. De talrika småvattnen tjänar som furageringsplatser. Som mest har fem individer setts samtidigt men oftast rör det sig om enstaka fåglar.

FLAMINGO (*Phoenicopterus ruber*) Den 19 juni 1978 sågs två fåglar lyfta från fältet mellan skogspartierna i de centralare delarna i området. Båda fåglarna försvann mot norr. Det rörde sig troligen om parkrymlingar (BHE)

KNÖLSVAN (*Cygnus olor*) Överflygande fåglar har setts vid några tillfällen. Oftast små flockar.

SÅNGSVAN (*Cygnus cygnus*) Ses ibland under vår och höststräcket. Nästan alla observationer är gjorda under februari-mars, den största flocken sågs dock i oktober 1977 och bestod av 32 individer.

KANADAGÅS (*Branta canadensis*) Har vid några tillfällen setts i flockar under vinter och vår. Den enda gåsart som bevisligen har rastat i området, i februari 1979 sågs en flock på ca 75 ex på åkrarna i områdets norra del och i mars 1979 rastade 6 ex på ett fält strax söder om Allerums mosse.

PRUTGÅS (*Branta bernicla*) Kan observeras under vårsträcket i maj månad. En arktisk art som häckar i norra Sovjet och på Grönland.

GRÅGÅS (*Anser Anser*) Har observerats företrädesvis under vintern och förvåren. Som mest endast 6 ex i samma flock.

SÄDGÅS (*Anser fabialis*) Ett mindre antal observationer är gjorda, de är jämt fördelade över i stort sett hela året utom under sommaren. Som mest har 136 ex setts samma dag, den 15 oktober 1977 (BHE).

GRÄSAND (*Anas platyrhynchos*) Den enda andart som bevisligen har häckat inom området. Häckar regelbundet i de två största dammarna och dessutom finns några häckande fåglar spridda i Allerumskogens lövskogspartier. Vid ett tillfälle i juni 1979 sågs en hona med sex ungar i släptåg utföra en längre vandring från häckningsplatsen till en damm i områdets norra delar.

SKEDAND (*Anas clypeata*) Endast en observation av ett överflygande par i april 1979 (MJ)

GRAVAND (*Tadorna tadorna*) Sedd relativt många gånger, ofta i form av rastande par i småvattnen på våren. De flesta observationerna är gjorda i april och maj. Häckar i direkt anslutning till undersökningsområdet.

STORSKRAKE (*Mergus merganser*) Ses ibland under sträcket på förvåren. En av de första fåglarna som tar de isfria vattnen i besittning på våren.

HAVSÖRN (*Haliaeetus albicilla*) En ganska sällsynt vintergäst. Några havsörnar brukar övervintra i nordvästskåne och någon av dessa ses ibland inom området. Totalt har ett tiotal observationer gjorts under perioden november till februari.

KUNGSÖRN (*Aquila chrysaetos*) Kullabygden är ett viktigt övervintringsområde för kungsörnen inte minst för att omfattande utfodring förekommer. Det rör sig mest om unga individer eftersom de gamla fåglarna till största delen stannar kring häckningsplatserna året om. Rikligt med observationer av en eller två örnar har gjorts varje vinter. För några år sedan då störningarna i skogen var mindre övernattade ofta örnar i de östra delarna av Allerumskogen. Har man tur och tålamod kan man ibland få se kungsörnar göra jaktförsök, oftast på fälthare och kanin. De flesta försöken blir dock resultatlösa, kungsörnarnas inverkan på det för människan jaktbara viltet är mycket liten.

SKRIKÖRN (*Aquila clanga/pomarina*) Den 6 oktober 1973 observerades en skrikörn av obestämd art. (MN m.fl).

ORMVRÅK (*Buteo buteo*) Kan ses året om. Åtminstone två par häckar inom undersökningsområdet. Under vår och höst kan stora mängder vråkar ses sträcka genom området, det kan röra sig om åtskilliga hundra individer vissa dagar. Vintertid kan man se flera ormvråkar kring Allerums skog, det är dock inte säkert det är samma fåglar som har sitt sommartillhåll där.

De "örnar" som många människor säger sig ha sett sittande längs vägarna är ormvråkar eller släktingen fjällvråk. Ormvråken kallas fortfarande "hök" av många och får ibland offra sitt liv när okunniga jägare ska agera "viltvårdare". Vråkens föda består dock nästan till hundra procent av smågnagare och den gör därmed stor nytta för människan.

FJÄLLVRÅK (*Buteo lagopus*) Uppträder inom området som sträckfågel och ibland som övervintrare. Ett mindre antal ses under höststräcket i september-oktober, som mest ett tiotal fåglar samma dag. Några anmärkningsvärda observationer har gjorts, en sträckande fjällvråk redan den 16 augusti 1979 (PE) och en den 19 augusti 1978 (BHE).

Under vintern brukar någon enstaka fjällvråk stanna i området men blir vintern sträng göres inga observationer december-februari.

BIVRÅK (*Pernis apivorus*) Denna insektsätande rovfågel, till utseendet ganska lik ormvråken, har ej med säkerhet konstaterats häcka i Allerums skog men åtskilliga observationer har gjorts under juni-juli. Bivråken drar söderut i augusti-september och då kan upp till ett femtiotal fåglar ses vissa dagar.

DUVHÖK (*Accipiter gentilis*) Utgör ett fast inslag i Allerumsskogens fauna och häckning har konstaterats (UA). Duvhöken kräver relativt stora ostörda skogs-partier för att skrida till häckning, helst högstammig barrskog. Sådan miljö finns på ytterst få platser inom kommunen. Under hösten ses ofta flera individer samtidigt, som mest fem olika fåglar.

SPARVHÖK (*Accipiter nisus*) En rovfågel som har setts av de flesta människor med det minsta intresse för sin omvärld. Den ses ofta inne i Helsingborg jagande småfågel och på vintern gör den ofta attacker mot småfågelkoncentrationerna kring våra fågelbord.

Sparvhöken är tillsammans med ormvråken den mest sedda rovfågeln inom vårt undersökningsområde. Minst ett par är bosatt i barrskog. Den ses året om och under höststräcket har upp till tjugo sparvhökar setts samma dag.

GLADA (*Milvus milvus*) Denna oerhört vackra och numera sällsynta rovfågel har setts några gånger, huvudsakligen i mars och augusti. Cirka tio observationer (SS, BHE, HP, UA och PE)

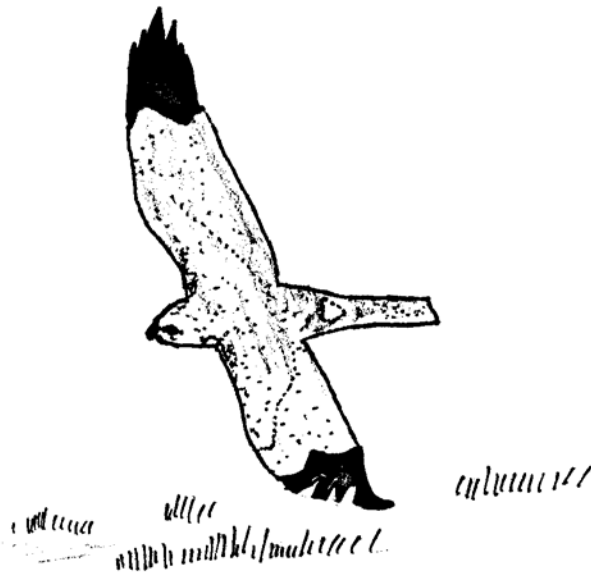
FISKGIUSE (*Pandion haliaetus*) Har setts vid några tillfällen under vår- och höststräck. Har även vid några tillfällen konstaterats övernatta i Allerums skog under vårsträcket.

BRUN KÄRRHÖK (*Circus aeruginosus*) Endast sedd några få gånger på sträck. En anmärkningsvärt sen observation gjordes den 10 november 1979, då en ungfågel sågs sträcka söderut (KI, PE, MJ, BHE). Den bruna kärrhöken är en tropikflyttare som normalt sett ger sig iväg i augusti-september.

BLÅ KÄRRHÖK (*Circus cyaneus*) Ses huvudsakligen under oktober då dess höststräck kulminerar. Milda vintrar stannar enstaka fåglar kvar i Kullabygden. Två sommarobservationer, den 8 augusti 1979 (SS) och den 19 augusti 1978 (BHE).

Gladan, en sällsynt fågel i våra trakter.
Har setts några gånger inom undersökningsområdet.

Den blåkärrhöken kan man ofta
få se komma smygande över åkrarna,
framför allt under hösten.

PILGRIMSFALK (*Falco peregrinus*) En ur den svenska faunan försvinnande art, endast sedd tre gånger, den 13 februari 1972 (MN), den 26 oktober 1974 (YE), samt den 17 maj 1980 (HP).

LÄRKFALK (*Falco subbuteo*) Sedd två gånger på genomsträck.

STENFALK (*Falco columbarius*) Ett tiotal observationer har gjorts, främst under oktober månad då dess höststräck kulminerar.

TORNFALK (*Falco tinnunculus*) En inom området bofast rovfågel. Ett par häckar i närheten av Allerums mosse. Landskapets karaktär av små skogsdungar med omgivande odlad mark tilltalar denna sorkjägare. Den 31 mars 1979 sågs tre hanfåglar uppvakta en hona i områdets södra delar.

RAPPHÖNA (*Perdix perdix*) Var förr en av kulturlandskapets karaktärsfåglar men har nu gått starkt tillbaka. Orsakerna torde vara ändrad markanvändning inom jordbruket, bl.a ändrade växtföljder och skördetider. Arten förefaller ha en fast stam i det öppna landskapet kring Allerums mosse. Antalet par är av naturliga orsaker svårt att beräkna. Sommaren 1979 sågs åtminstone två flygga kullar (BHE). Som mest har tio raphöner setts samtidigt.

FASAN (*Phasianus colchicus*) Förekommer i mindre antal över hela området. Har dock minskat betydligt de senaste åren.

ERANA (*Grus grus*) Sträcker med säkerhet genom området varje år men endast ett fåtal observationer har gjorts, som mest 220 fåglar den 19 april 1975 (HP).

RÖRHÖNA (*Gallinula chloropus*) Då denna fågel är ganska anspråkslös i sitt val av häckningsplats förekommer den i flera av dammarna i området. 1979 häckade tre eller fyra par, främst i dammarna kring Allerums mosse.

SOTHÖNA (*Fulica atra*) Denna fågel vill ha större vattensamlingar, helst med vass för att trivas. Då sådana i stort sett saknas inom området häckar sothönan endast enstaka år.

STRANDSKATA (*Haematopus ostralegus*) Ett par håller årligen till på betesmarkerna i område 1 men häckning har aldrig konstaterats. Förekommer för övrigt i mindre antal under sträcket.

TOFSVIPA (*Vanellus vanellus*) Denna kulturmarkernas vadare är tämligen vanlig i området, framför allt i de södra delarna. I slutet av april 1979 kunde ca 5 häckande par inräknas. Tidigt på våren kan man ibland få se stora mängder vipor rasta på delvis ännu snötäckta åkrar. Om det kommer bakslag i form av snö och kyla kan antalet vipor som är på väg söderut vara betydande vissa dagar i mars.

Fiskguse

Tofsvipa

Glada

STRANDPIPARE (*Charadrius* sp.) Ett ex sågs sträcks förbi den 1 maj 1978 (TS).

ENKELBECKASIN (*Gallinago gallinago*) Endast ett fåtal observationer av sträckande fåglar har gjorts.

DVÄRGBECKASIN (*Lymnocyptes minimus*) En rastande fågel skrämdes upp från en åker den 14 oktober 1978 (BHE,KI)

MORKULLA (*Scolopax rusticola*) Denna art är på grund av sina nattliga vanor och undanskymda liv mycket svårinventerad. Två till tre hanar kan ses dra på våren. Man kan misstänka häckning i någon av de fuktiga lövskogarna.

STORSPÖV (*Numenius arquata*) Ses sällsynt under sträcket.

SMÅSPÖV (*Numenius phaeopus*) En rastande fågel sågs den 13 maj 1979 (MJ m.fl)

LJUNGPIPARE (*Pluvialis apricaria*) Rastar ofta på åkrar i området under sträcket, framför allt på hösten då det inte är ovanligt med flockar på upp till 500 individer.

SKOGSSNÄPPA (*Tringa ochropus*) En rastande fågel sågs vid dammen norr om Allerums mosse den 21 april 1979 (BHE)

GRÅTRUT (*Larus argentatus*) En fågelart som ökat kraftigt de senaste åren på grund av vår dåliga sophantering och utrotandet av dess naturliga fiender bland rovfågeln. På grund av närheten till kusten förekommer stora mängder gråtrut i området året om. Ofta söker de näring på åkrarna tillsammans med kråkfåglar och skrattmåsar.

HAVSTRUT (*Larus maritimus*) Ses regelbundet men betydligt mer sällan än föregående art. Det rör sig dessutom uteslutande om överflygande fåglar.

FISKMÅS (*Larus canus*). Ses ibland under födosök i området. Har minskat sedan den utkonkurrerats av trutar på häckningsplatserna.

SKRATTMÅS (*Larus ridibundus*) Den efter gråtruten vanligaste måsfågeln inom området. Stora mängder ses framför allt vår och höst söka föda på åkrar och fält.

SKOGSDUVA (*Columba oenas*) En art som minskar, hårt trängd i det moderna skogslandskapets välfriserade skogar. Tillgången på lämpliga bohål är dålig och de som finns tas oftast i besittning av den talrikare kajen. Skogsduvan förekommer sällsynt häckande i Allerumskogen men åtminstone ett par årligen. Våren 1979 hördes dock sjungande hanar på ytterligare tre platser, uteslutande i äldre lövskog. Kan även ses under sträcket i mindre antal.

RINGDUVA (*Columba palumbus*) En av undersökningsområdets mest allmänna häckfåglar, förekommer i strängt taget all slags skog. Våren 1979 kunde omkring 40 sjungande hanar räknas in. Ringduvan är också mycket talrik som sträckfågel framför allt i oktober månad då stora flockar vissa dagar dominerar luftrummet. De högsta dagssummorna är: 2.800 ex den 8 oktober 1977 (BHE) och 1.950 ex den 14 oktober 1978 (BHE,KI). Högsta dagsnotering under vårsträcket är 800 ex den 31 mars 1979 (BHE).

TAMDUVA (*Columba livia*) Smärre flockar ses året om.

GÖK (*Cuculus canorus*) Arten är av förklarliga skäl mycket svårinventerad men 2-3 hanar förekommer varje år inom området. Endast några få observationer av honfåglar har gjorts. Området hyser ett förhållandevis glest bestånd av gök eftersom artens favoritmiljöer saknas som hagmarker och fälader.

SPARVUGGLA (*Glaucidium passerinum*) Har under 70-talet uppträtt invasionsartat i Skåne vid två tillfällena vintrarna 1974/75 och 1978/79. Vid båda tillfällena sågs sparvuggla i Allerumskogen. I november, december 1974 sågs en uggla vid flera tillfällena (HP m.fl) och i februari 1979 sågs en uggla (BHE).

HORNUGGLA (*Asio otus*) En ganska svårinventerad uggla och därför underskattas ofta beståndet. Enligt uppgift från SN finns två par inom området. Hornugglan använder sig av krågfågelbon vid häckningen. Enstaka observationer har gjorts vintertid men stränga vintrar samlas ofta hornugglor flockvis i städerna där de försöker överleva. Vintern 1978-79 slog ut en stor del av vårt hornugglebestånd.

JORDUGGLA (*Asio flammeus*) Sedd vid endast ett tillfälle, den 21 januari 1979 då en uggla skrämde upp i områdets östra delar (MJ mfl).

KATTUGGLA (*Strix aluco*) Den allmännaste och mest spridda av våra ugglor, så även i vårt undersökningsområde. Påträffas året om eftersom den i motsats till hornugglan även håller vinterrevir. Minst två par häckar årligen och ytterligare två par förekommer i direkt anslutning till området. En av de säkraste häckningsplatserna är ekdungen i område 6 där fyra ungar sågs och hördes vid upprepande tillfällen 1979.

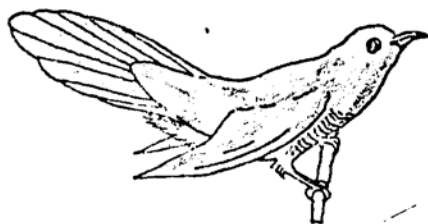
TORNUGGLA (*Tyto alba*). Denna ytterst sällsynta uggla har påträffats en gång (SN).

TORNSEGLARE (*Apus apus*) Det är tveksamt om denna art häckar inom området men den ses ständigt på näringssök sommartid. Lämpliga häckningsplatser (byggnader) saknas i stort sett helt.

BLÅKRÅKA (*Coracias garrulus*) Denna exotiska fågel försvann ur den svenska faunan i början på 70-talet. Har observerats en gång, i augusti 1975 (SN). Detta år gjordes 12-13 fynd av arten i Sverige.

GRÖNGÖLING (*Picus viridis*) Uppträder något oregelbundet inom Allerumskogen. Förmodligen häckar något par väster om området, i strandskogen kring Kulla Gunnarstorps slott.

STÖRRE HACKSPETT (*Dendrocopos major*) Den utan jämförelse vanligaste hackspettsarten, ses året om. Vid genomgång av de flesta skogspartierna samtidigt den 28 april 1979 kunde ca 10 individer inräknas, jämt fördelade mellan könen. 1979 konstaterades häckning på åtminstone tre platser, alla belägna i lövskog. Beståndet ligger förmodligen kring 3-5 par.

Gök

Spillkråka

Större hackspett

MINDRE HACKSPETT (*Dendrocopus minor*) En av områdets fågelklenoder. En art som befinner sig på tillbakagång starkt missgynnad av det moderna skogsbruket. Artens favoritbiotop är äldre al och björkskog som förekommer i stor utsträckning inom området. Minst ett par häckar årligen men 1978 då ovanligt många observationer gjordes av arten fanns åtminstone två par inom området.

TRETÅIG HACKSPETT (*Picoides tridactylus*) Förekom invasionsartat i Skåne hösten 1974 och den 20 oktober observerades en honfågel i Allerumskogen (HP m.f1).

SPILLKRÅKA (*Dryocopus martius*) Liksom gröngölingen förekommer spillkråkan oregelbundet inom området. Barrskogsfågel, förmodligen häckar något par i tallskogen längs sundskusten.

GÖKTYTA (*Jynx torquilla*) Av denna diskret levande fågelart har endast några få observationer gjorts (bl.a MN och PE). Kan mycket väl tillhöra häckfågelfaunan.

SÅNGLÄRKA (*Alauda arvensis*) Allmänt förekommande på åkrar över hela området. Den tidigast anländande flyttfågeln, redan i slutet av februari kan dess sång höras från skyn.

TRÄDLÄRKA (*Lullula arborea*) En fågel som har minskat markant i hela landet under de senaste 30 åren eftersom dess häckningsmiljö försvinner. Kan ses sällsynt under sträcket, framför allt i oktober månad. Den 4 juni 1976 gjordes en mycket intressant observation då en träd-lärka hördes sjunga vid ett hygge i Allerumskogen.

BACKSVALA (*Riparia riparia*) Den svalart som ses minst inom undersökningsområdet. Ett mindre antal backsvalar ses dock under sommaren och förhösten.

LADUSVALA (*Hirundo rustica*) Häckar inom området i en del byggnader som lador etc. Ses hela sommaren på näringssök i ett tämligen stort antal.

HUSSVALA (*Delichon urbica*) Generellt sett gäller samma uppgifter som för ladusvalan men den tycks vara något ovanligare.

TRÄDPIPLÄRKA (*Anthus trivialis*) Förekommer allmänt som häckfågel inom Allerumskogen, miljön med omväxlande skog-hyggen tilltalar arten i högsta grad. Individtätheten är ganska stor och 1979 kunde åtminstone 20-25 sjungande individer räknas in.

ÄNGSPIPLÄRKA (*Anthus pratensis*) Sträcker i stort antal genom området vår och höst, ofta kan stora flockar ses rasta på stubbåkrar i oktober. Om vädret är mildt i december-januari kvarstannar enstaka fåglar.

GULÄRLA (*Motacilla flava*) Saknas i områdets häckfågelfauna på grund av att det inte finns fuktängar och dylika biotoper. Under höststräcket i augusti-september är den dock vanlig och rastar ibland i stora mängder.

SÄDESÄRLA (*Motacilla alba alba*) Denna allmänna och välkända fågel är konstigt nog ovanlig inom området, endast ett par häckar bevisligen. Orsakerna är flera, en är säkert bristen på naturliga boplatser.

TÖRNSKATA (*Lanius collurio*) De senaste åren har 3-4 par törnskator häckat inom området, oftast på hyggen. En av de arter som gynnas av skogsbrukets kalhyggen.

VARFÅGEL (*Lanius excubitor*) En nordlig gäst som varje år övervintrar inom området. Sitter ofta på ett och samma favoritställe och spanar efter byten, ofta i torrakor på hyggen. Under hösten kan ibland flera varfåglar ses samtidigt. Som mest har fyra individer setts samtidigt.

SOMMARGYLLING (*Oriolus oriolus*) En av Sveriges sällsyntaste häckfåglar som har sitt huvudsakligaste fäste kring de sydska sjöarna. I nordvästskåne brukar gyllingen dyka upp just i Allerumskogen. 1973 häckade ett par i björkskog men äggen förstördes innan kläckningen sannolikt av någon kråkfågel. Detta år gjordes upprepade observationer av en hanfågel och två honfåglar. Sedan dess har sommargyllingen varit årsviss inom området och häckningsförsök har förekommit kring Allerums mosse. Sommargyllingen lever mycket undangömt och är oerhört lättstörd under häckningen.

STARE (*Sturnus vulgaris*) Häckfågel som är spridd över hela undersökningsområdet. Häckar i torrakor på en del av hyggerna, i äldre lövträd ofta längs skogsbrynen samt i en del ladugårdar och holkar. Under våren ses starflockar på de blöta åkrarna tillsammans med tofsvipor. Milda vinttar stannar några fåglar kvar.

SIDENSVANS (*Bombycilla garrulus*) Invasionsfågel från nordliga trakter som endast har setts två gånger, i oktober 1974 då 10-15 ex sågs av HP och i november 1978 då 15 ex sågs av BHE.

NÖTSKRIKA (*Garrulus glandarius*) En fågel som helst vill ha barrskog att leva i och den är inte speciellt vanlig i Allerumskogen. Några par förekommer dock i barrskogspartierna och under höst och vinter kan flockar på 10-15 ex ses.

SKATA (*Pica pica*) Förekommer huvudsakligen i områdets södra delar kring Allerums mosse där flera par häckar i anslutning till bebyggelsen. En anmärkningsvärd observation gjordes den 5 november 1978 då en flock på 60 skator samlades kring minkfarmen söder om Allerums mosse. Det är känt att skator ibland kommer från stora områden för att "dra till tings".

NÖTKRÅKA (*Nucifraga caryocatactes*) Sedan den stora invasionen av nötkråka hösten 1975 tycks en del fåglar ha stannat kvar och arten har nu en fast stam i nordvästra Skåne. Ett tiotal observationer har gjorts i området 1977-79, alla under höst och vinter.

KAJA (*Corvus monedula*) Ses i området året om men sällan i större antal. Undantag finns dock, den 24 mars 1979 sågs sålunda en flock på minst 400 kajor i område 1 (BHE). Mars är den månad då de flesta observationerna av större kajflockar göres, om det blir snö och kallt vilket ofta inträffar i mars kan man få se mängder av kajor på väg söderut. Den 18 mars 1978 då en snöstorm hade dragit förbi och temperaturen föll noterades ca 200 kajor sträcka söderut på kort tid.

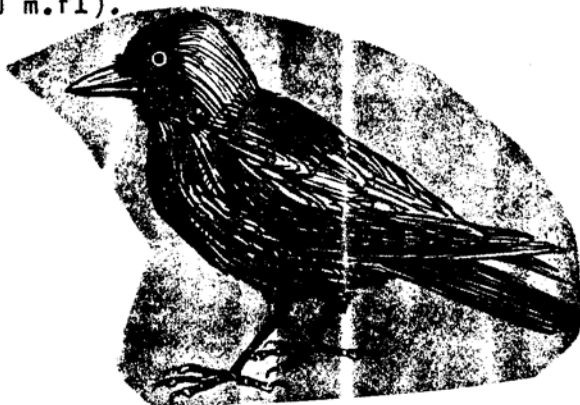
RÅKA (*Corvus frugilegus*) Några hundra meter söder om Allerums mosse finns en tämligen stor råkkoloni i en björkdunge och fåglar från denna ses ofta på näringssök i undersökningsområdet. Under hösten är det vanligt med stora blandflockar av kråka och råka.

KRÅKA (*Corvus corone cornix*) Om denna gäller liksom för kajen att den oftast ses i smärre antal men under vår och höst kan stora koncentrationer förekomma. Kan vissa dagar i oktober utgöra ett betydande inslag i sydsträcket. Häckning har konstaterats på några ställen.

KORP (*Corvus corax*) Denna ödemarkernas kråkfågel är på stark frammarsch i södra Sverige och tycks ha börjat vänja sig vid människans sällskap. Förekommer kring Allerums skog året om och häckning kan misstänkas. Oftast ses enstaka korpar med vid flera tillfällen har flockar på upp till 15 ex setts (GC, HP, BHE, MJ m.fl.).

Nötskrika

Kaja

GÄRDSMYG (*Troglodytes troglodytes*) Denna vår näst minsta fågel förekommer i skogsområdena över hela området. Den är vanligast i lövskogarna med stark undervegetation i framför allt område 5 och 7. Vintern 1978-79 drabbades beståndet av en katastrofal nedgång. Tidigt på våren letade man förgäves efter sjungande gärdsmygar men senare dök de upp och nu tycks beståndet ha hämtat sig någorlunda. Dock var beståndet högst hälften av sommaren innan. Gärdsmygen tillhör de fåglar som har vinterrevir och sjunger ofta på vintern vilket gör den ganska lättinventerad.

JÄRNSPARV (*Prunella modularis*) Förekommer ganska allmänt i lågvuxen granskog över hela området. Kan även ses i betydande antal under vår och höststräcket då ofta många fåglar rastar på hyggen och i buskage.

KÄRRSÅNGARE (*Acrocephalus palustris*) En art som det senaste decenniet har spritt sig kraftigt i sydsverige och nu förekommer på många platser med högvuxen frodig vegetation, diken etc. I undersökningsområdet finns en relativt kraftig stam, i slutet av maj 1979 kunde 9 sjungande hanar räknas in, samtliga förekom i diken. Sitt starkaste fäste har arten i avrinningsdiket till Allerums mosse. På grund av kärrsångarens mycket speciella biotopval är den tämligen känslig för förändringar.

RÖRSÅNGARE (*Acrocephalus scirpaceus*) Två par förekommer i dammen norr om Allerums mosse. Rörsångaren tycks även ha hittat en ny biotop att trivas i, 1979 hördes under maj-juni rörsångare sjunga på minst två platser mitt ute i raps och sädesfält.

HÄRMSÅNGARE (*Hippolais icterina*) Denna sent anländande storsångare påträffas tämligen sällsynt i tät lövskog och ibland bland lövslyet på hyggena. Normalt finns 4-6 sjungande hanar i området.

TRÄDGÅRDSÅNGARE (*Sylvia borin*) Tillsammans med följande art en av lövskogens karaktärsarter. Skogen får dock inte vara för gles, i områden med tät undervegetation ljuder trädgårdsångarens porlande sång i maj och juni.

SVARTHÄTTA (*Sylvia atricapilla*) För denna gäller ungefär samma saker som för trädgårdsångaren. Kan dock även förekomma i granskog. Den anländer också något tidigare, redan i slutet av april kan man höra dess flöjtdrillar.

TÖRNSÅNGARE (*Sylvia communis*) Föredrar öppet landskap med buskridåer och diken. Artens förekomst i undersökningsområdet är i stort sett helt koncentrerad till område 1 och 9. Missgynnas när lantbrukarna röjer bort träd och buskar längs fälten.

ÄRTSÅNGARE (*Sylvia curruca*) Är inte så vanlig som törnsångaren, endast ett fåtal fåglar brukar höras i maj månad. Förekomsten tycks vara helt koncentrerad till ung granskog.

LÖVSÅNGARE (*Phylloscopus trochilus*) En av Sveriges vanligaste fåglar och detta gäller även Allerumskogen. Beståndet torde ligga kring 40 par men är svårt att beräkna exakt.

GRÖNSÅNGARE (*Phylloscopus sibilatrix*) Förekommer i betydligt mindre antal än föregående släkting. Arten är helt bunden till gles björk och bokskog. Ett tiotal sjungande fåglar brukar kunna höras.

GRANSÅNGARE (*Phylloscopus collybita*) När ett par av denna art hittades häckande i Allerumskogen 1973 var det den första kända häckningen i Skåne. Sedan dess har gransångaren hållit sig kvar och har ett starkt fäste i Helsingborgstrakten. I Allerumskogen häckar varje år 1-2 par och ytterligare något par finns vid kusten söderut mot Helsingborg. Gransångaren anländer tidigt och redan första veckan i april kan man få höra dess typiska sång. Arten tycks ha förkärlek för unggranskog. Den 28 april kunde hela 7 gransångare höras samtidigt i området (BHE m.fl)

KUNGSFÅGEL (*Regulus regulus*) Förekommer i mindre antal i områdets granskogar. Liksom gärdsmygen drabbades den hårt av "vargavintern" 1978-79 och endast enstaka observationer har gjorts under 1979. Under kungsfågeln's höststräck (en del av populationen flyttar) kan ibland större flockar ses i Allerumskogen.

SVARTVIT FLUGSNAPPARE (*Ficedula hypoleuca*) Finns sparsamt i lövskog över hela området.

MINDRE FLUGSNAPPARE (*Ficedula striata*) En sällsynt fågel som observerats en gång inom området, den 28 maj 1973 (MN). I maj 1979 sågs dessutom en fågel av denna art i strandskogen omedelbart väster om området (SS).

GRÅ FLUGSNAPPARE (*Muscicapa striata*). Uppträder mycket diskret och är därför svårinventerad. Minst två par häckar.

HALSBANDSFLUGSNAPPARE (*Ficedula albicollis*) Har visserligen endast setts ett stycke utanför undersökningsområdet vid Hittarp men observationen är fågelhistoriskt intressant och tas därför med i denna uppställning. Den 24-25 maj 1979 sågs en hanfågel av SS. Fyndet är det femte för nordvästskåne.

STENSKVÄTTA (*Oenanthe oenanthe*) Har endast setts vid få tillfällen i maj månad. Det öppna steniga landskap som arten vill ha finns kanppast alla i området. Något häckande par kan dock inte uteslutas.

BUSKSKVÄTTA (*Saxicola rubetra*) Åtminstone två par häckar. Håller till på hyggen och i öppet jordbrukslandskap med gårdsgårdar och diken.

RÖDSTJÄRT (*Phoenicurus phoenicurus*) En hålbbyggare med diskret leverne. Åtminstone två sjungande fåglar hörs varje år. Ses mest i september i samband med flyttningen.

RÖDHÅKE (*Erithacus rubecula*) En av de allmännaste häckfåglarna, finns i all slags skog och buskmark. Övervintrar milda vintrar.

NÄKTERGAL (*Luscinia luscinia*) Namnet betyder "nattsångare" och nätterna i maj och juni är fyllda av näktergalens sång. Har sitt starkaste fäste i buskmarkerna kring Allerums mosse där omkring 5 sjungande fåglar brukar kunna höras. I övrigt förekommer den sparsamt över hela Allerumskogen, totalt 10-15 sjungande hanar.

RINGTRAST (*Turdus torquatus*) En fågel som hör fjällen till, sedd två gånger under vårsträcket i maj, 1978 (BHE,MN) och 1979 (GC).

KOLTRAST (*Turdus merula*) Vanlig i hela området i såväl lövskog som granskog. En del fåglar stannar över vintern.

RÖD Vingetrast (*Turdus iliacus*) Ses i smärre flockar större delen av året utom under juni-augusti, dess häckningsplatser ligger längre norrut.

Stilla oktobernätter är rymden fylld av sträckande rödvingetrastars läten.

BJÖRKTRAST (*Turdus pilaris*) En fågel på stark frammarsch och 1979 konstaterades två par häcka i lövskogsdungarna i område 1. Kan för övrigt ses i flockar resten av året, som mest 400 ex i november 1978 (BHE).

TALTRAST (*Turdus philomelos*) Häckar allmänt i framför allt granskog. Till skillnad från koltrasten flyttar samtliga taltrastar under vintern.

DUBBELTRAST (*Turdus viscivorus*) Förekommer sparsamt i Allerumskogen som häckfågel. Anländer tidigast av alla trastar och redan i mitten av mars ljuder dess stämma. En säker lokal är askskogen i område 5. Under sträcket ses ibland rastande flockar som mest 17 ex i oktober 1977 (BHE).

ENTITA (*Parus palustris*) Ses året om i områdets lövskogar. Är dock inte särskilt talrik som häckfågel. Håller helst till i al och björkskog. Har aldrig setts i större flockar och i vinterns mesflockar brukar entitan aldrig dominera.

TALLTITA (*Parus montanus*) En barrskogsfågel som endast har setts två gånger, i januari-februari 1977 (BHE,UA).

BLÅMES (*Parus caeruleus*) Den tillsammans med talgoxen vanligaste mesfågeln i området. Ses ibland i artrena flockar på upp till 30 ex.

SVARTMES (*Parus ater*) Är sparsamt förekommande i barrskogen, ett tiotal hanar brukar kunna höras sjunga.

TALGOXE (*Parus major*) Sess hela året och brukar dominera vinterns mesflockar. Förekommer i de flesta biotoper.

STJÄRTMES (*Aegithalos caudatus*) Ännu en fågel som drabbas av det moderna skogsbruket och därför har minskat i antal. Framför allt förstörs dess häckningsmiljöer som alkärr och björkskog som avverkas, dikas ut och planteras med gran. Den missgynnas dessutom av den röjning och gallring som ofta förekommer i strövområdena kring samhällen. Stjärtmesen har konstaterats häcka årligen i Allerumskogen. Det rör sig dock inte om några större antal. På vintern kan ofta flockar på 4-8 ex ses dra omkring på sitt typiska sätt. Det rör sig då om familjer.

GRÖNSÅNGARE (*Phylloscopus sibilatrix*) Förekommer i betydligt mindre antal än föregående släkting. Arten är helt bunden till gles björk och bokskog. Ett tiotal sjungande fåglar brukar kunna höras.

GRANSÅNGARE (*Phylloscopus collybita*) När ett par av denna art hittades häckande i Allerumskogen 1973 var det den första kända häckningen i Skåne. Sedan dess har gransångaren hållit sig kvar och har ett starkt fäste i Helsingborgstrakten. I Allerumskogen häckar varje år 1-2 par och ytterligare något par finns vid kusten söderut mot Helsingborg. Gransångaren anländer tidigt och redan första veckan i april kan man få höra dess typiska sång. Arten tycks ha förkärlek för unggranskog. Den 28 april kunde hela 7 gransångare höras samtidigt i området (BHE m.fl)

KUNGSFÅGEL (*Regulus regulus*) Förekommer i mindre antal i områdets granskogar. Liksom gärdsmygen drabbades den hårt av "vargavintern" 1978-79 och endast enstaka observationer har gjorts under 1979. Under kungsfågeln's höststräck (en del av populationen flyttar) kan ibland större flockar ses i Allerumsskogen.

SVARTVIT FLUGSNAPPARE (*Ficedula hypoleuca*) Finns sparsamt i lövskog över hela området.

MINDRE FLUGSNAPPARE (*Ficedula striata*) En sällsynt fågel som observerats en gång inom området, den 28 maj 1973 (MN). I maj 1979 sågs dessutom en fågel av denna art i strandskogen omedelbart väster om området (SS).

GRÅ FLUGSNAPPARE (*Muscicapa striata*). Uppträder mycket diskret och är därför svårinventerad. Minst två par häckar.

HALSBANDSFLUGSNAPPARE (*Ficedula albicollis*) Har visserligen endast setts ett stycke utanför undersökningsområdet vid Hittarp men observationen är fågelhistoriskt intressant och tas därför med i denna uppställning. Den 24-25 maj 1979 sågs en hanfågel av SS. Fyndet är det femte för nordvästskåne.

STENSKVÄTTA (*Oenanthe oenanthe*) Har endast setts vid få tillfällen i maj månad. Det öppna steniga landskap som arten vill ha finns knappast alla i området. Något häckande par kan dock inte uteslutas.

BUSKSKVÄTTA (*Saxicola rubetra*) Åtminstone två par häckar. Håller till på hyggen och i öppet jordbrukslandskap med gårdsgårdar och diken.

RÖDSTJÄRT (*Phoenicurus phoenicurus*) En hålbbyggare med diskret leverne. Åtminstone två sjungande fåglar hörs varje år. Ses mest i september i samband med flyttningen.

RÖDHÅKE (*Erithacus rubecula*) En av de allmännaste häckfåglarna, finns i all slags skog och buskmark. Övervintrar milda vintrar.

NÄKTERGAL (*Luscinia luscinia*) Namnet betyder "nattsångare" och nätterna i maj och juni är fyllda av näktergalens sång. Har sitt starkaste fäste i buskmarkerna kring Allerums mosse där omkring 5 sjungande fåglar brukar kunna höras. I övrigt förekommer den sparsamt över hela Allerumskogen, totalt 10-15 sjungande hanar.

NÖTVÄCKA (*Sitta europaea*) Häckar tämligen sparsamt i äldre lövskog, beståndet tycks ligga kring fyra par. Ses vintertid söka föda tillsammans med mesar.

TRÄDKRYPARE (*Certhia familiaris*) Påminner om uppträdande om föregående art men är något talrikare.

GRÅSPARV (*Passer domesticus*) Förekommer på olika ställen i samband med bebyggelse.

PILFINK (*Passer montanus*) Som föregående

BOFINK (*Fringilla coelebs*) Områdets talrikaste häckfågel, finns allmänt både i lövskog och barrskog. Ses året om eftersom en del fåglar stannar över vintern. I slutet av september och början av oktober domineras skyn av sträckande finkar.

BERGFINK (*Fringilla montifringilla*) Ses under vår och höst i betydande antal. Vintern 1976-77 förekom mycket stora flockar i Skåne, och i Allerums skog kunde upp till 10.000 individer ses samtidigt.

DOMHERRE (*Pyrrhula pyrrhula*) En fågel som man kan se året om även om man lättast lägger märke till vinterns julkortsflockar. Ett mindre antal häckar i granskog.

STENKNÄCK (*Coccothraustes coccothraustes*) En mindre vanlig fågel knuten till ädellövskog och trädgårdar. Beståndet kan variera kraftigt på grund av skillnader i näringstillgång. Således gjordes massor av observationer 1978 men bara ett fåtal under 1979. Beståndet tycks normalt hålla sig kring fem par helt koncentrerade till ask-alskog. Ungfåglar ses ofta på sensommaren och i augusti 1978 sågs en flock på 20 individer. Den största flock stenkneäckar som setts i området var på 30 exemplar i december 1979 (BHE).

GRÖNFINK (*Carduelis chloris*) Förekommer i mindre antal i anslutning till hyggen och skogsbyn. 1979 noterades sjungande hanar på åtminstone tre platser. Ses i smärre flockar vintertid.

GRÖNSISKA (*Carduelis spinus*) En barrskogslevande fågel som man mest lägger märke till på hösten och vintern då den samlas i stora flockar som drar omkring under ett ständigt tjattrande från träd till träd. Alen tycks vara favoritträdet när det gäller att hitta föda. Under häckningsperioden lever grönsiskan ett undanskymt liv och är mycket svårinventerad. Några par häckar sannolikt i områdets granskog.

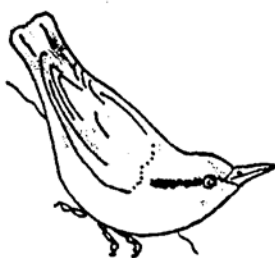
STEGLITS (*Carduelis carduelis*) Har setts några gånger under höst och vinter i smärre flockar på upp till fem individer.

HÄMPLING (*Carduelis cannabina*) Har i Allerums skog gymnats av hyggen och häckar uteslutande i sådan miljö. Beståndet ligger kring sex par. Ses i mindre antal under flyttningen.

GRÅSISKA (*Carduelis flammea*) En nordlig art som drar söderut på hösten i varierande antal. Ses ofta tillsammans med grönsiskor vintertid.

Domherre

Nötväcka

MINDRE KORSNÄBB (*Loxia curvirostra*) En fågel som hör de stora granskogarna till. Grankottspecialist som uppträder ganska oregelbundet i södra delen av landet. 1978 sågs den endast två gånger inom området medan häckning kan misstänkas 1977. Häckningen sker under senvintern, i februari-mars. Den största flock korsnäbbar som setts i Allerums skog var på tjugo fåglar, i november 1974 (HP). Dess släkting Större korsnäbben är svår att skilja från den mindre i fält och den har aldrig med säkerhet konstaterats inom undersökningsområdet.

BÄNDELKORSNÄBB (*Loxia leucoptera*) Denna östliga art sågs vid några tillfällen hösten 1979 i smärre flockar (SS, KI, PE, MJ, BHE).

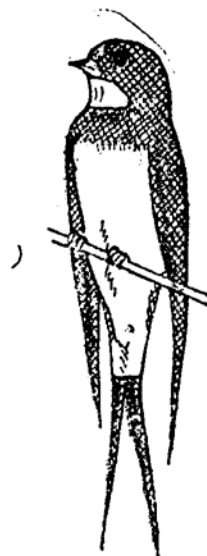
SÄVSPARV (*Emberiza schoeniclus*) Är av naturliga skäl inte vanlig inom området. Den är huvudsakligen bunden till vassområden i sjöar och dammar eller vid snår på fuktängar. 1979 noterades dock tre par kring diken och smådammar. Milda vintrar stannar några fåglar kvar. Är också tämligen vanlig under höststräcket i september.

GULSPARV (*Emberiza citrinella*) En av områdets mest spridda häckfåglar. Dess typiska sång tillhör de dominerande fågelstämmorna tidigt på våren. Favorittilhållen är hyggen och unggranskog där totalt ett tjugotal sjungande fåglar kan avlyssnas. Ses hela året, vintertid i smärre flockar.

SNÖSPARV (*Plectrophenax nivalis*) Sedd några gånger under sträck på hösten samt vid något tillfälle på vintern (SS, HP).

Ormvråk

Ladusvala

ALLERUMS SKOG OCH DESS OMGIVNINGAR SOM FÅGELLOKAL.
NATURVÅRDSASPEKTER

Det område som har inventerats är inte direkt berömt som fågellokal, men är utan tvekan en av de intressantaste fågellokalerna i nordvästskåne.

Artantalet är relativt stort med tanke på att artrika biotoper som ängsmarker och större vattendrag saknas. Häckfågelfaunan är intressant och detta beror på en mängd faktorer. Många landskapstyper finns representerade och kombinationen skog-odlad mark tilltalar åtskilliga arter.

En del fågelarter behöver skogsområden av en viss minimistorlek för att kunna häcka och försörja sig. Detta gäller t e x duvhöken. Skogsområden av den storleken finns på mycket få platser inom kommunen. En annan faktor är områdets ännu så länge förhållandevis ostörda läge. Det besöks visserligen av ganska många människor men de flesta följer de vägar och stigar som finns. Detta minskar störningarna för känsliga arter som rovfåglar. Pålsjö skog var en fin fågellokal för några år sedan men dess förvandling till motionscentrum/park har ändrat fågelfaunans sammansättning väsentligt.

En stor del av de fåglar som setts inom vårt undersökningsområde är tillfälliga gäster och fåglar på sträck. Här spelar det geografiska läget naturligtvis stor roll. I hela kustområdet i nordvästskåne förekommer ett betydande fågelsträck vår och höst.

Hotet mot Allerumsskogen som fågellokal är av flera slag. En del saker som skogsavverkning, igenfyllning av dammar etc kan ske snabbt och bli ödesdigra för flera arter. Framför allt gäller detta ovanliga arter med speciella miljökrav som mindre hackspett, stjärtmes och de inom området häckande rovfåglarna. Dessutom får man på längre sikt räkna med att fågelfaunans sammansättning ändras genom att de stora hyggena med granplanteringar blir äldre granskog. Fåglar som gulspurv, hämpling och törnskata kommer att minska till förmån för t e x svartmes, kungsfågel och ringduva. Ett annat hot är de planer på bebyggelse som finns i Laröd-Hittarpsområdet som kommer att göra skogen till närströvsområde för fler människor med ökade störningar och ökat slitage som följd.

När det gäller dragningen av nya Väg 22 är det svårt att förutsäga verkningarna på fågellivet. Mycket av den rika fågelfaunan kring Allerums mosse kommer dock försvinna liksom en del av Gummarpsskogens fågelfauna.

Som tidigare har nämnts är odlingslandskapet kring Allerums mosse ovanligt rikt på fåglar beroende på att man sparar "öar" i form av lövskogsdungar, buskridåer, vattensamlingar, kärr etc. Ett mer intensivt utnyttjande av dessa marker kommer att reducera fågelfaunan kraftigt.

Eftersom hela området kring Allerums tydligen har glömts bort på alla naturvårdskartor och dyl har de naturinriktade föreningarna i nordvästskåne ett stort ansvar när det gäller att bevaka frågor som gäller detta område.

När lövskog omföres till granskog ändras fågelfaunan fullständigt. När granskogen blir äldre återstår endast några få arter eftersom våra granskogar är monokulturer med ett väldigt förenklat ekosystem som dessutom är väldigt instabilt. Här nedan visas skillnaderna i fågelfaunan i lövskog (med kraftigt buskskikt) vidare granplantering samt äldre planterad granskog.

LÖVSKOG (av den typ som finns i Allerumsskogens ängslövskogspartier)

Gräsand	Svarthätta
Ormvråk	Lövsångare
Bivråk	Gransångare
Tornfalk	Svartvit flugsnappare
Morkulla	Grå flugsnappare
Skogsduva	Rödstjärt
Ringduva	Näktergal
Kattuggla	Koltrast
St hackspett	Taltrast
M hackspett	Dubbeltrast
Trädpiplärka	Entita
Sommargylling	Blåmes
Stare	Stjärtmes
Gärdsmyg	Talgoxe
Härmsångare	Nötväcka
Trädgårdsångare	Trädkrypare
	Bofink
	Stenknäck

GRANPLANTERING (Med under 10 år gamla granar)

Fasan	Buskskvätta
Trädpiplärka	Rödhake
Törnskata	Koltrast
Gärdsmyg	Taltrast
Järnsparv	Grönfink
Gransångare	Hämpling
	Gulspurv

Om lövslyet är tätt kan ytterligare några arter tillkomma, t ex sångare.

ÄLDRE GRANSKOG

Ormvråk	Koltrast
Duvhök	Taltrast
Sparvhök	Svartmes
Ringduva	Bofink
Nötskrika	Grönsiska
Kråka	Mindre korsnäbb
Järnsparv	Talgoxe
Kungsfågel	Talltita

D Ä G G D J U R

Att få en rättvis bild av däggjurens förekomst i området är svårt för att inte säga omöjligt. Däggdjur är svåra att observera på grund av sina vanor och sin dygnsrytm. Dessutom uppträder de tystare och försiktigare än t ex fåglarna.

Är man ute nattetid och lyssnar hör man visserligen många ljud som kommer från däggdjur i rörelse, men det är ofta svårt att konstatera vilken art det rör sig om. Detta gäller framför allt smådäggdjur som möss och sorkar. Förutom direkta observationer bygger materialet till stor del på spår- iakttagelser. Det kan röra sig om spårstämplar eller spillning. Som helhet är undersökningsområdet intressant ur däggdjurssynpunkt och ett stort antal arter har observerats. Skogen fungerar som ett skydd på den öppna slätten där många av skogens innevånare söker föda. I nedanstående artlista har följande personer bidragit med material:

Ulrik Alm (UA)

Jan Andersson (JA)

Elisabeth Arbæus (EA)

Lena Björklund (LB)

Roger Ekström (RE)

Bengt Hertzman (BHE)

Mikael Jönsson (MJ)

Mats Nilsson (MN)

Thomas Rönnerz (TR)

Staffan Stjernfeldt (SS)

Tommi Sandberg (TS)

I. DE STORA DÄGGJUREN

ÄLG (*Alces alces*) Från att tidigare ha funnits i området tillfälligt varje år har nu en fast älgstam fått sitt tillhåll i Allerums skog med omgivningar. Dessa älgar har debatterats mycket det senaste året. De gör en viss skada på odlingar och i skogen och de har vid flera tillfällen orsakat trafiksvårigheter på väg 22. Sommaren 1980 fanns åtminstone nio älgar inom området inklusive två årskalvar. De strövar vida omkring i bygden men huvudtillhållet tycks vara Allerums skog. Man får hoppas att skogen får behålla detta tillskott till sin fauna.

KRONHJORT (*Cervus elaphus*) Kanske den märkligaste däggdjursarten som setts inom området. Den 29 juli 1975 sågs en kronhjortstjur ute på ett odlat fält (UA, TS). Hösten 1979 sågs spillning på flera platser och vintern 1980-1981 sågs en hjort som allt att döma var en kronhjort. Var djuren kommer ifrån är en öppen fråga.

DOVHJORT (*Dama dama*) En individ sågs 1976 (TR)

RÅDJUR (*Capreolus capreolus*) Områdets karaktärsdjur som man ser vid varje besök. Stammen är ganska stor inom Kulla Gunnarstorps marker och på kvällarna kan rådjuren lätt studeras då de kommer ut på fälten för att beta. Utfodring förekommer i stor omfattning men åtskilliga djur har dukat under de senaste stränga vintrarna. Under rådjurets brunsttid i juli-augusti är kvällarna och nätterna fyllda av djurens läten, ett mellanting av ett bröl och ett skällande.

RÄV (*Vulpes vulpes*) Ses regelbundet och beståndet är ganska stort, tre-fyra bebodda lyor finns. 1977 kunde nio olika individer särskiljas av JA. Bästa tiden att se räv är i juli-augusti då de oerfarna ungrävvarna är ute på strövtåg.

MÅRD (*Martes martes*) Lär ha funnits i området så sent som på 70-talet men någon som verkligen har sett mård har vi ej träffat. Dock har spår som kan tyda på mård setts.

HERMELIN (*Mustela erminea*) Observerades några gånger i områdets norra delar av TR 1976. Sågs i både sommar och vinterdräkt. Har ej setts sedan dess men den är svår att få syn på om man inte vet var boet är beläget.

SMÅVESSLA (*Mustela nivalis*) En nära släkting till föregående som troligtvis konkurrerar med hermelinen om födan och då oftast får nöjs sig med de ur försörjningssynpunkt sämre markerna. Har setts ett fåtal gånger.

GRÄVLING (*Meles meles*) Ett fast inslag i områdets fauna, två bebodda gryt finns i själva Allerumskogen. De flesta observationerna göres i mars då grävlingen vaknar till liv och ger sig ut för att söka näring. Oftast ligger det snö kvar och då kan man se rikligt med grävlingsspår över en stor del av området.

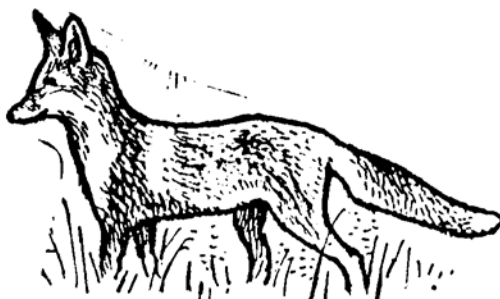
Grävlingar har vid flera tillfällen setts passera över den livligt trafikerade vägen mellan Kulla Gunnarstorp och Allerum och lever alltså mycket farligt. Något överkört djur har dessbättre inte hittats vilket däremot är fallet med räven.

FÄLTHARE (*Lepus europaeus*) Tillsammans med rådjur och kanin det däggdjur man lättast lägger märke till i området. Beståndet varierar dock starkt beroende på näringstillgång och jakttryck. Det sistnämnda gäller inte bara mänskliga jägare utan också de i området övervintrande kungsörnarerna som säkerligen lyckas ta en och annan hare fast de är tämligen dåliga och klumpiga jägare.

KANIN (*Oryctolagus cuniculus*) Mycket vanlig inom området. Beståndet varierar dock av samma orsaker som styr fältharens population. Bohål finns över hela området.

IGELKOTT (*Erinaceus europaeus*) Igelkottspillning har hittats några gånger men något djur har aldrig setts.

EKORRE (*Sciurus vulgaris*) Har en liten men fast stam inom området. Mer än två djur har aldrig setts samtidigt och något bo har aldrig påträffats.

II. De små däggdjuren

Marklevande smådäggdjur inventeras med fördel med hjälp av musfällor av burtyp. Tyvärr har endast enstaka sådana inventeringar ägt rum, de bör upprepas med jämna mellanrum med tanke på de stora svängningar som sker i mössens och sorkarnas populationer.

Inventeringarna utföres nattetid då smådäggdjuren är som aktivast och är mycket arbetskrävande. Fångsresultatet är ej heller riktigt tillförlitligt eftersom många faktorer påverkar djurens aktivitet. Sådana faktorer kan vara regn och kyla. Under de inventeringar som har gjorts har större och mindre skogsmus totalt dominerat bland de djur som har fångats. Detta betyder dock inte säkert att de är överlägsna exempelvis ängssork i antal. Här kan skillnader i vanor och biotopval ha betydelse. En annan grupp smådäggdjur som erbjuder svårigheter vid inventeringar är fladdermössen. Att artbestämma dem är mycket svårt i de flesta fall och således har endast fyra arter påträffats inom området.

BRUN RÅTTA (*Rattus norvegicus*) En död brun råtta påträffades i område 7 i oktober 1979 av BHE och KI. Detta är det enda fynd av arten som gjorts inom området och djuret ifråga kan mycket väl vara ditsläpat av något rovdjur eller rovfågel.

MULLVAD (*Talpa europaea*) Lämnar de kända jordhögarna efter sig. Förekommer bl.a på fälten kring Allerums mosse,

VANLIG NÄBBMUS (*Sorex araneus*) Hörs ofta då den varnar och ses ibland i diken och längs skogskanter. Är mycket aggressiv och man råkar ofta på näbbmus som råkat i slagsmål med varandra.

VATTENNÄBBMUS (*Neomys fodiens*) Förekommer i anslutning till vattenhål och diken. Ej så vanlig som föregående.

LÅNGÖRAD FLADDERMUS (*Plecotus auritus*) Sedd en gång, 1976 då TR påträffade tre fladdermöss hängande i en av de stora ekarna i Allerumskogens sydöstra del.

STOR FLADDERMUS (*Nyctalus noctula*) Ses ofta, företrädesvis på hösten då den milda dagar lockas till flygturer mitt på dagen. Under dessa flygningar inträffar det ofta att fladdermössen blir attackerade av sparvhökar. Någon sparvhök som lyckats ta en stor fladdermus har dock aldrig setts.

DVÄRGFLADDERMUS (*Pipistrellus pipistrellus*) Den minsta fladdermusarten i Europa. Tycks förekomma tämligen allmänt över området. Kort efter solnedgången kan man se den med sin snabba ryckiga flykt med täta kursändringar.

GRÅSKIMLIG FLADDERMUS (*Vespertilio murinus*) Ses och hörs ofta under parningstiden sent på hösten då den flyger omkring utstötande ett skarpt gällt pipande zizizizi..... Är även vanlig i städer och oktobernätter blandas dess läte med sträckande trastar över hustaken.

MINDRE SKOGSMUS (*Apodemus sylvaticus*) Förekommer allmänt i områdets skogar men det är svårt att säga hur vanlig den är i förhållande till större skogsmus.

STÖRRE SKOGSMUS (*Apodemus flavicollis*) Samma som föregående. Under en fångstnatt i oktober 1977 dominerade den kraftigt över mindre skogsmus i fångstburarna.

ÄNGSSORK (*Clethrionomys glareolus*) Är vanlig i de flesta biotoper, dock mest bunden till skog, framförallt lövskog.

ÅKERSORK (*Microtus agrestis*) Är inte sedd i samma omfattning som föregående men förekommer med all säkerhet allmänt på åkrar och fält.

**G R O D - O C H
K R Ä L D J U R**

GROD- OCH KRÅLDJUR

Denna djurgrupps guldålder är sedan länge förbi och de arter som lyckats pressa sig genom det naturliga urvalets nålsöga, ställs idag inför en ny faktor, människan. Hennes fördomar, gifter och enorma landskapsförvandlingar hotar flera grod- och kråldjursarters sista reträttplatser. Det moderna jordbrukets krav på effektivitet och lönsamhet och groddjurens krav på sin miljö har visat sig allt svårare att förena. Igenfyllningen av diken, mörkelgravar, och andra smärre vattensamlingar har minskat groddjurens livsrum. Likaså har de solbelysta gläntorna och stenrösena--ormars och ödlors favoritplatser, ofta blivit inbäddade i en mörk kostym av granskog. Omdaning av kulturlandskapet innebär alltså en smygande fara för våra grod- och kråldjur, lokala bestånd kan slås ut innan vi fattar vidden av det hela. Vål rotade fördomar borgar nog tyvärr för att djurgruppen aldrig kan få några större sympatier från en bred allmänhet, ett förhållande som ställer större krav på de som vakar över naturens mångfald.

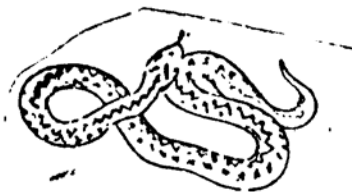
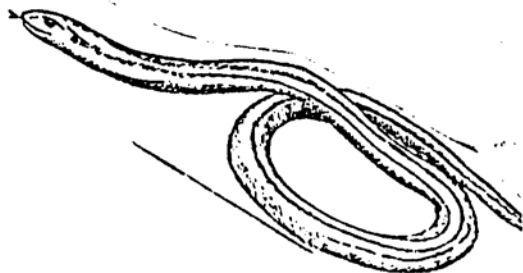
Nedanstående artsammanfattning bygger på enskilda observationer från så gott som hela 70-talet. En regelrätt inventering låter sig svårligen göras, bl a därför att allemansrättsliga skäl hindrar besök vid flera smådammar under den produktiva perioden april-maj. Ändå tror vi att artlistan stämmer bra med de faktiska förhållandena. Möjligen kan man tänka sig att en art som snok funnits (eller finns?) kring de fuktiga stråken vid Toftängsmossen. Avsaknaden av snok eller dess fåtalighet, illustrerar på sitt sätt den fattigdom på vatten som råder i undersökningsområdet. I förhoppningen att återstående fria vattenytor skall lämnas intakta instämmer--om än av olika skäl, leklystna grodor och paddor, hungriga hägrar och många "grodmänniskor".

ARTSAMMANFATTNING

HUGGORM (*Vipera berus*) En majoritet av observationerna har gjorts i den sydvästra delen av Allerums skog. Under de tidiga vårmånaderna mars-april, är det ingen ovanlig syn att se huggormar ligga och lapa sol på hyggen, i dikesrenar, vägkanter och liknande platser. Längre fram på året när grönskan ökar blir det svårare att få syn på ormarna. Den svarta (melanistiska) och mycket vackra färgvarianten av huggorm är relativt vanlig inom området.

ORMSLÅ (*Anguis fragilis*) En allmän art som dock ofta undgår upptäckt. För ett undanskymt liv och håller sig ofta dold under stenar, omkullfallna träd och liknande. Föredrar områden med rik markvegetation.

SKOGSÖDLA (*Lacterta vivipara*) Allmän. Sannolikt den art som "söndagsvandrar" oftast lägger märke till, om än bara som ett prasslande i gräset.

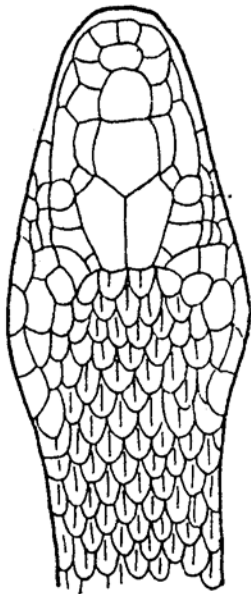
STÖRRE VATTENSALAMANDER (*Triturus cristatus*) Två arter som vi har påträffat i ett par av dammarna i området.
MINDRE VATTENSALAMANDER (*T. vulgaris*)

Säkerligen finns vattensalamandrar på fler ställen men som tidigare nämnts är flera av dammarna oåtkomliga under våren. Båda arterna är, sina namn till trots, landlevande under en stor del av året men behöver alltså vattensamlingar för att säkra fortplantningen.

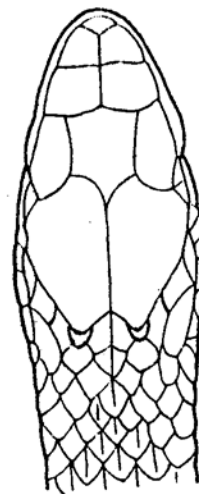
VANLIG PADDA (*Bufo bufo*) Den lite tröga paddan är mindre nogräknad vid valet av biotop. Vi har påträffat arten i samtliga miljötyper utom ren granskog. Att vandra en sommarkväll längs någon av skogsvägarna i området utan att en padda korsar ens väg, det torde höra till undantagen. Även om arten finner sig tillrätta i de flesta miljöer har den dock-lik-som övriga groddjur-ett oavvisligt krav, vatten för att trygga släktets fortbestånd.

VANLIG GRODA (*Rana temporaria*) Vid de lekdammar vi kontrollerat har vanliga grodan varit i klar majoritet. Gissningsvis är arten områdets vanligaste groddjur, väl spridd i olika biotoper.

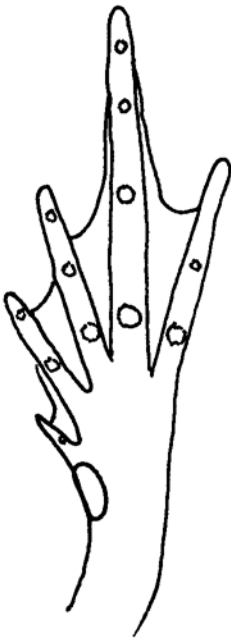
ÅKERGRODA (*Rana arvalis*) Svår att skilja från föregående art. Även om namnet antyder något annat verkar åkergrodan föredra skog framför öppna marker. Ej för tät lövblandskog tycks attrahera arten.

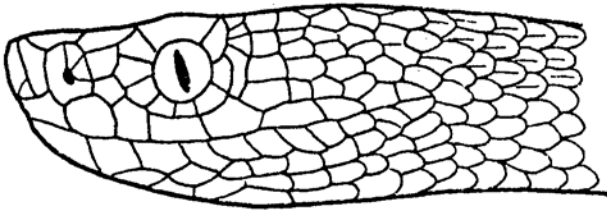
Huggorm

vanlig snok

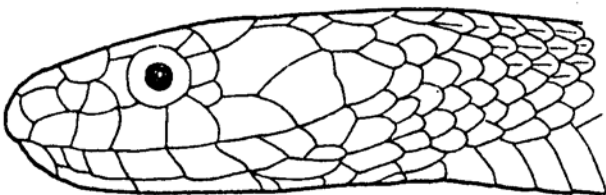

Man skiljer lättast vanlig groda från åkerroda genom att studera fotrotsknölen på bakfoten. Till vänster åkerroda och till höger vanlig groda.

Huggorm

Teckningarna visar hur man lätt kan skilja huggorm från snok genom att titta på ögats utseende och huvudformen.

vanlig snok

SMÅDJUREN I OMRÅDET

Någon egentlig inventering av smådjur som insekter, blötdjur, spindeldjur m.m har av tidsskäl ej kunnat genomföras. En del uppgifter finns dock samlade och dessa redovisas nedan. Ett speciellt tack till Glenn Cornland och Mats Nilsson som bidragit med de flesta uppgifterna i detta avsnitt.

I. Förekomsten av svärmare (Sphingidae) i Allerumskogen.

De stora nattaktiva fjärilarnas förekomst i Allerumskogen kunde endast kontrolleras vid ett tillfälle under 1979. Under juni och juli var vädret mestadels regnigt och blåsigt så någon fångst lönade sig inte. Men under några dagar i början av juli blev det soligt och lugnt vilket möjliggjorde fjärilsfångst.

Kvicksilverlampan placerades i en skogsglänta i område 7 där det fanns gott om kaprifol, denna svenska lian som många svärmare dras till för att suga nektar.

Kvällen blev mycket lyckad och man fick en rätt bra bild av vad som rörde sig i luften.

Resultat

Klockan 21.30-22.30.

- 7 st Lindsvärmare (Mimas tiliae)
- 5 st Poppelsvärmare (Amorpha populi)
- 2 st Allmän snabelsvärmare (Pergesa elpenor)
- 11 st Liten snabelsvärmare (P. porcellus)
- 1 st Tallsvärmare (Sphinx pinastri)

Klockan 22.30-23.30

- 2 st Lindsvärmare
- 3 st Allmän snabelsvärmare
- 4 st Liten snabelsvärmare
- 5 st Ligustersvärmare (Sphinx ligustri)
- 7 st Videsvärmare (Smerinthus ocellatus)

Klockan 23.30-00.30

- 3 st Ligustersvärmare
- 1 st Videsvärmare

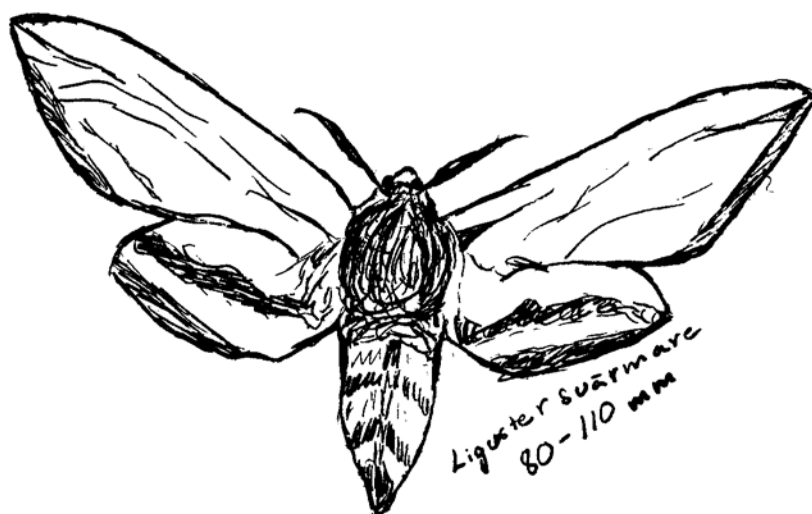
I augusti månad kunde man sedan påträffa larverna av arterna:

Videsvärmare

Ligustersvärmare

Allmän snabelsvärmare

Övriga arter finns med all säkerhet också men är mycket mer svårtillgängliga.

II. LANDLEVAND E SNÄCKORS FÖREKOMST

Det finns rikligt med snäckor ("sniglar") i Allerumskogens lövskogar. Detta gäller framför allt de frodiga partierna med ask-alskog där individrikedomen kan vara mycket tät. Ett relativt stort antal har artbestämts och följande snäckor har påträffats:

Svart skogssnigel: (*Arion ater*). Förekommer allmänt över hela området.

Cochlodina laminata: Några fynd av arten har gjorts i ängslövskog.

Trichia hispida: Förekommer mycket allmänt i frodig undervegetation i de flesta lövskogarna.

Arianta arbustorum: Allmänt förekommande på flera platser, ofta i samband med nässlor.

Trädgårdssnäcka (*Cepaea hortensis*): Förekommer allmänt i ängslövskog och busksnår vid fält.

Lundsnäcka (*C. nemoralis*): Sparsamt förekommande i ängslövskog och dyl miljö.

Vinbergssnäcka (*Helix pomatia*): Vår största landlevande snäcka som är inplanterad i Sverige. Sällsynt förekommande i Allerumskogen.

Generellt gäller att dessa arter är beroende av att de rika lövskogspartierna lämnas ifred.

Trädgårdssnäcka

III. Smådjursfaunan i områdets vattensamlingar.

Vid några tillfällen har smådjur håvats från en del dammar och diken
Här nedan visas några djur som man kan finna i de små vatten dragen.

Brun trollslända (*Aeschna grandis*)

Klodyvel (*Nepa cinerea*)

Vattenspindel (*Argyroneta aquatica*)

Klotmussla (*Sphaerium corneum*)

Broskigel (*Glossosiphonia* sp)

Stor dammsnäcka (*Lymnea stagnalis*)

Liten dammsnäcka (*L.peregra*)

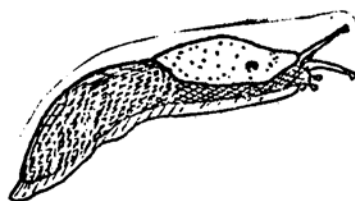
Flikmantlad snäcka (*Physa fontinalis*)

Stor posthornssnäcka (*Planorbis corneus*)

Ovalmynnad posthornssnäcka (*P.planorbis*).

IV

Allerumskogen hysar med all säkerhet en mycket rik insektsfauna
och det är vår förhoppning att undersökningarna av denna lik-
som andra smådjur kan fortsätta, utan en sådan undersökning blir
inte inventeringen fullständig.

OMRÅDETS SOCIALA VÄRDEN

Miljön inom Helsingborgs kommun har försämrats de senaste åren. Tätorten har växt snabbt och vägar och villabebyggelse har slukat åkermark och mycket av den sista allemansrättsliga marken som är intressant för friluftslivet. Samtidigt växer ständigt behovet av strövområden och "närnatur".

Tittar vi oss omkring i kommunen finner vi att det är mycket ont om strövområden. I princip finns fem huvudområden.

- Rååns dalgång. Betesmark och lövskog i ett smalt bälte kring ån. Anlagd promenadstig finns. Motorväg passerar genom området.

- Vasatorpskogen. Idag återstår endast rester av vad som en gång varit kanske kommunens främsta naturområde. Motorväg, soptipp, golfbana m m har slukat det mesta av de attraktiva områdena. Vasatorpskogen är förutom Allerums skog det enda skogsområde inom kommunen där rationellt skogsbruk bedrivs.

- Väla skog-Smårydsskogen. Väla skog är idag förvandlad till en park, tämligen ointressant ur natursynpunkt med undantag för de botaniska värdena. Smårydsskogen har stora värden men är svår att nå för många.

- Pålsjö skog med näraliggande skogsdungar. Ett mycket livligt frekventerat område där mängder av människor motionerar. Elljusspår finns.

Dessa områden har det gemensamt att de delvis förstörts av vägbyggen etc eller förvandlats till parkområden. Vid jämförelse ter sig Allerums skog och dess omgivning som ett mycket förnämligt naturområde. Det blir ett allt populärare utflyktsmål, framför allt under helgerna. Vilka människor besöker då området? Några kategorier kan nämnas.

- Enstaka motionärer som i de flesta fall bor i närheten av skogen.

- Hästintresserade. Flera av gårdarna i närheten håller ridhästar.

- Naturintresserade. Fältbiologer, fågelskådare och andra. Ibland hämtas undervisningsmaterial till skolorna.

- Människor som kör bil eller cyklar till området för att helt enkelt ta en promenad.

De som bor i Helsingborg med omnejd är alltså ganska dåligt lottade när det gäller lättillgängliga naturområden. Det bör kraftigt understrykas att Allerums skog är det enda större naturområde som ligger på rimligt gång- och cykelavstånd från centralorten. En stor del av befolkningen saknar bil och är i hög grad beroende av närströvområden för att kunna komma ut i naturen. Områdets betydelse som närströvområde kan inte överskattas.

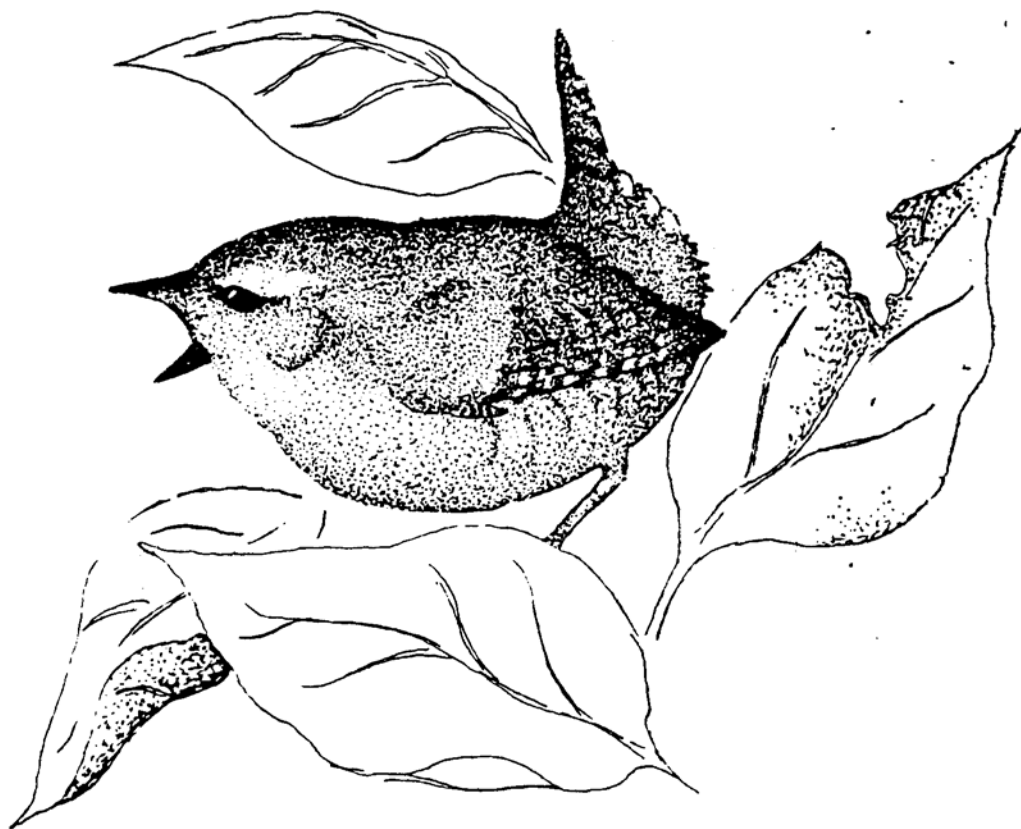

TILL BESÖKARE I OMRÅDET

Vi har i vårt land en unik företeelse, den s k allemansrätten som ger oss möjlighet att vistas ganska fritt i skog och mark, att plocka bär och svamp etc. Men dessa rättigheter är förknippade med skyldigheter som tyvärr inte tycks vara självklara för alla människor. Man ska alltid visa hänsyn och varsamhet i umgänget med naturen, och detta blir ju ännu viktigare när det gäller ett livligt besökt område som Allerums skog som snabbt annars slits ned. Här följer några saker värda att tänka på.

- Plocka inte blommor, de är vackrast där de växer.
- Visa hänsyn mot allt levande, det må gälla en fjäril eller en älg.
- Följ i största möjliga utsträckning vägar och stigar. Detta är speciellt viktigt under vår och sommar då en vandring genom ett känsligt skogsparti kan orsaka svåra störningar på det vilda.
- Ta allt skräp och avfall med Er hem igen. Ett ganska uttjatat ämne men alltid lika aktuellt. Smärre soptippar har bildats på flera ställen i skogen. Ofta är det personer som bedriver s k bilvård i naturen som är skyldiga.

Det hänger till stor del på oss själva om Allerums skog ska få behålla sitt rika djur- och växtliv. Vi blir fler och fler som besöker området och måste tänka på att visa hänsyn.

ALLEMANSRÄTTEN

MAN FÅR:

- . gå, cykla, rida eller åka skidor på all mark som inte utgör tomt eller plantering som kan ta skada därav.
- . gå, cykla, rida eller åka skidor på enskild väg, motorfordon får framföras på enskild väg endast om ägaren till vägen inte förbjudit sådan trafik.
- . plocka vilda blommor och bär, svamp och kottar på mark som inte är tomt eller plantering, bada och fara med båt i de flesta naturliga vattendrag.
- . dricka och hämta vatten ur källor och sjöar
- . tälta eller ställa upp husvagn under ett dygn. För längre tid fordras markägarens tillstånd.
- . göra upp eld såvida inte risk för skogsbrand föreligger
- . använda nedfallna kvistar och kvarlämnat ris som bränsle
- . medföra hund överallt om man kan hålla kontroll över den. Inskränkningar finns dock i de lokala ordningsstadgorna.

MAN FÅR INTE:

- . orsaka skadegörelse eller skräpa ned i naturen
- . åka med motorfordon på annans mark så att skada uppstår eller på enskild väg
- . bryta grenar eller kvistar från träd och buskar eller ta näver, bark, löv, ollon bast, nötter eller kåda från växande träd och buskar.
- . ta fridlysta blommor
- . ställa upp husvagn där skador på marken kan uppstå
- . göra upp eld så att brand kan uppstå
- . låta hundar springa lösa på annans jaktmark

UNDER INVENTERINGEN ANVÄND LITTERATUR

Bruun-Singer: Alla Europas fåglar i färg

Cedhagen-Nilsson: Grod- och kräldjur i Norden

Krook-Almquist: Svensk flora I. Fanerogamer och ormbunkeväxter

Lid: Norsk och Svensk flora

König: Vilda däggdjur i Europa

Rosenberg: Fåglar i Sverige

Sjöbeck: Allmänningen Kulla Fälad (Ur Helsingborgs museums publikation 1947)

Sjöbeck: Allerums skog- en skånsk löväng som bort skonas. SNF 1922

Törnkvist: Allerums mosse vid sekelskiftet

Ursing: Svenska växter, fanerogamer

Ursing: Svenska växter, kryptogamer

FÄLTBIOLOGERNA ÄR

en ungdomsförening med naturstudier och miljövård på programmet, för dig mellan 12 och 25 år ungefär (åldersgränser har vi inga). Fältbiologerna är Svenska Naturskyddsföreningens ungdomsorganisation.

- Vi tycker att ungdomsföreningar ska skötas av ungdomar--därför har vi inga vuxna ledare.
- Vi är obundna både religiöst och politiskt. Därför kan vi självständigt säga ifrån i miljöfrågor.
- Våra lokalklubbar finns i de flesta större orter i landet.

VAD GÖR VI?

Ja, allt vi gör bestämmer vi själva, så därför blir det både roliga och intressanta saker. I klubben sysslar vi bl a med det här:

- Upptäcktsfärder i hemmamarkerna per cykel, buss eller till fots. Vi kollar fågel, spårar älgar, tittar på plankton eller luffar omkring och naturnjuter. Ibland har vi längre exkursioner runt om i Skåne.
- Miljövårdsarbete-demonstrationer mot kärnkraft och annat.
- Studiecirklar, diskussioner och föredrag om allt som har med natur och miljö att göra.

Riksföreningen och distriktet har också en del på gång, t ex läger och kurser. Skånedistriktet har en egen kursgård i Dörröd (En ombyggd skola)

Fältbiolog blir du genom att sätta in 20 kr på postgironummer 35 21 12-7. På inbetalningskortet bör du ange att du är ny medlem, ditt födelseår samt vilken klubb du önskar tillhöra. För dessa 20 kronor får du tidningen "Fältbiologen", distriktets tidning "NU DU" samt klubbens förnämliga program.

Vår lokal ligger på M Stenbocksgatan 7 en trappa ned med ingång på högra gaveln. Du är välkommen dit fredagar vid 19-tiden.

